Cele mai bune jocuri din 2019 / Woodstock, la 50 de ani

ROMÂNIA
Newsweek®
16-22.08.2019

DNA a deschis un nou dosar referitor la achizițiile de ambulanțe supervizate de Raed Arafat.

FOTO: INQUAM PHOTOS / BOGDAN-IOAN BUDA

AMBULANȚA PENALĂ

Anul 2 ■ Numărul 67 ■ Preț: 11,90 lei

MATINALUL #1 DIN ROMÂNIA

KISS FM

LUNI-VINERI • 06:00-10:00

Newsweek ROMÂNIA

16-22.08.2019 _ ANUL 2 _ NR.67

SUMAR

Periscop

06 **Politică**
Promisiunile lui Dragnea au ajuns la coș

10 **Minciuni**
Ponta, admis în Barou prin fals, încă avocat

12 **Fals**
Topul minciunilor din „Programul de Guvernare“ Ponta

Opinii

14 PETRE BĂDICĂ
Câți mai suntem?

RADU PARASCHIVESCU
Cum dai cu piciorul în fotbal

15 CRISTIAN PREDA
Abramburica

Periscop

16 **Malpraxis**
Arafat, aproape să fie luat de ambulanța penală

20 **Eșec**
Sturionii și pescarii, pe cale de dispariție la Dunăre

26 **LIVRESQ** – tehnologia în sprijinul educației

28 **Social**
Copilărie la voia întâmplării

Internațional

30 Mafia chineză, asmuțită asupra Hong Kong-ului

32 **Tactici**
Proteste 2.0, pentru conservarea democrației la Hong Kong

34 **Opinie**
Când va rezolva SUA problema armelor

Magazin

36 Woodstock, la 50 de ani

42 **Punctul pe i**
Gretchen Carlson

44 **Interviu**
Daniel Gordis:
„Sunt mai mulți lideri palestinieni decât israelieni care au nevoie de conflict“

48 **Sănătate**
Puiul, hormonul și poporul

50 **Auto**
Opel Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate AT6
10.000 de kilometri, fără compromisuri

54 **Newsgeek**
Cele mai bune jocuri de la E3 2019

58 **Călătorii**
O croazieră, 140 de zile, șapte continente

60 **Tehnologie**
Camera de hotel care se curăță singură

Calendar

62 Heroină pentru tusea copiilor

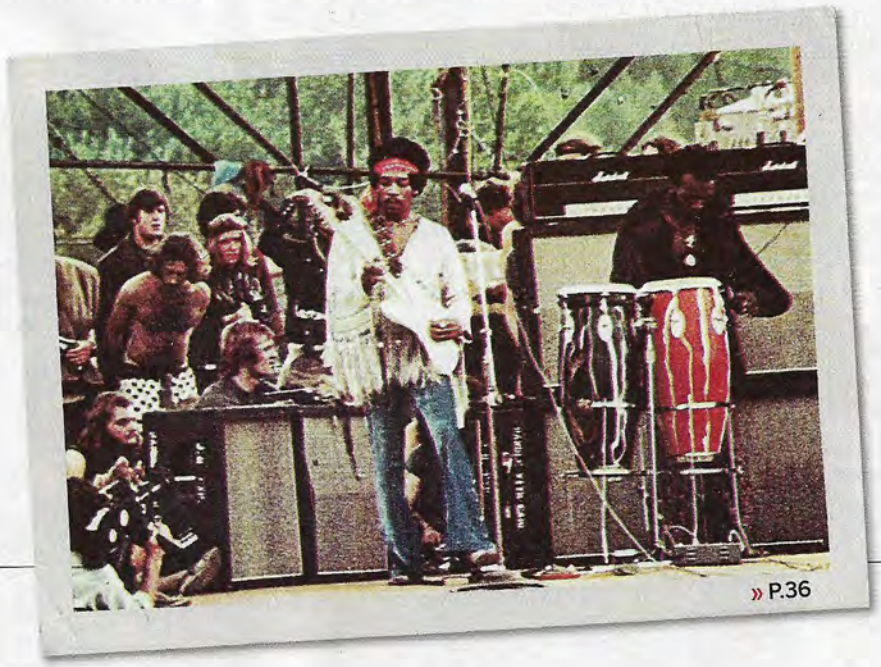

» P.36

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu, Cristian Preda

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

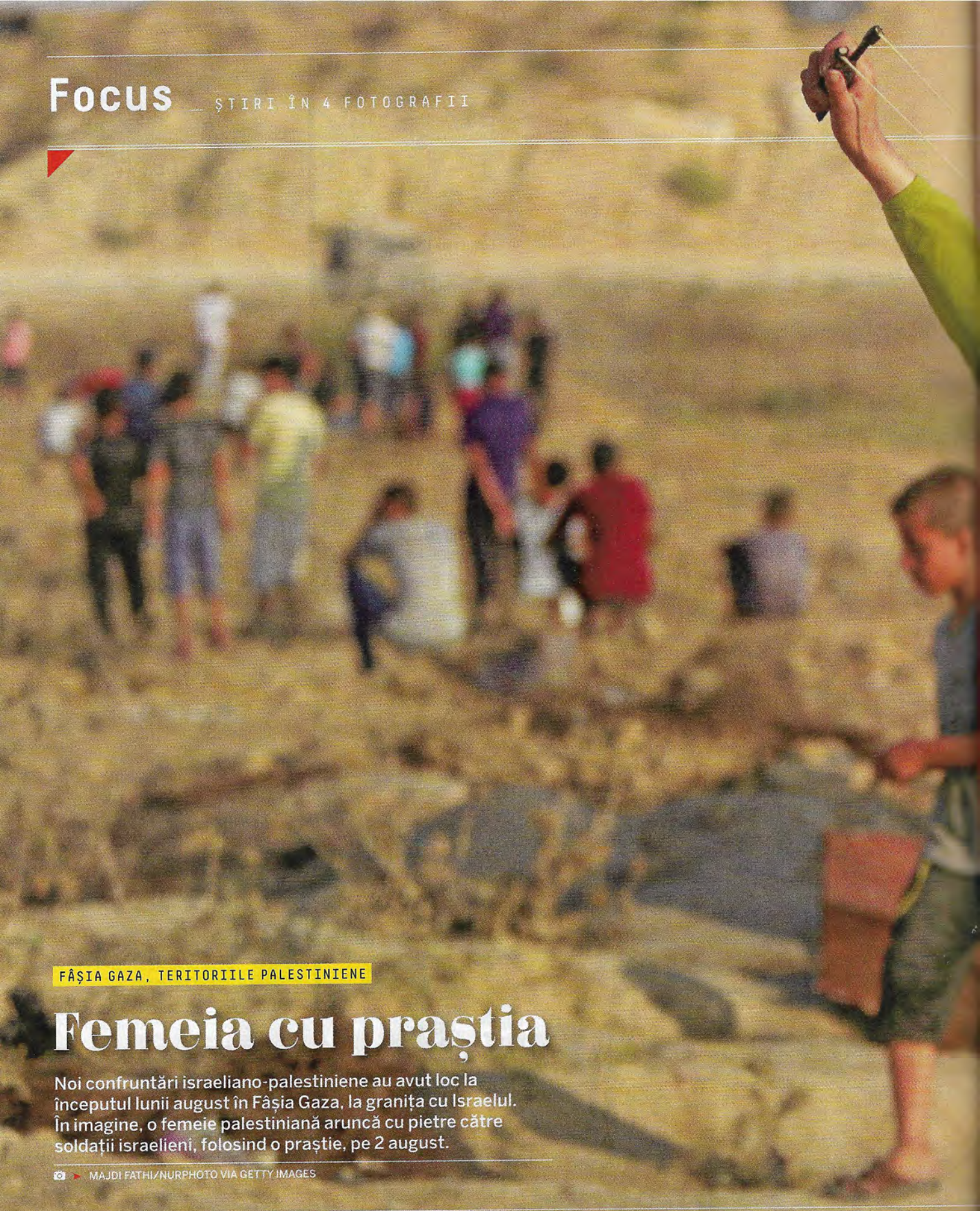

FÂȘIA GAZA, TERITORIILE PALESTINIENE

Femeia cu prașția

Noi confruntări israeliano-palestiniene au avut loc la începutul lunii august în Fâșia Gaza, la granița cu Israelul. În imagine, o femeie palestiniană aruncă cu pietre către soldații israelieni, folosind o praștie, pe 2 august.

MAJDI FATHI/NURPHOTO VIA GETTY IMAGES

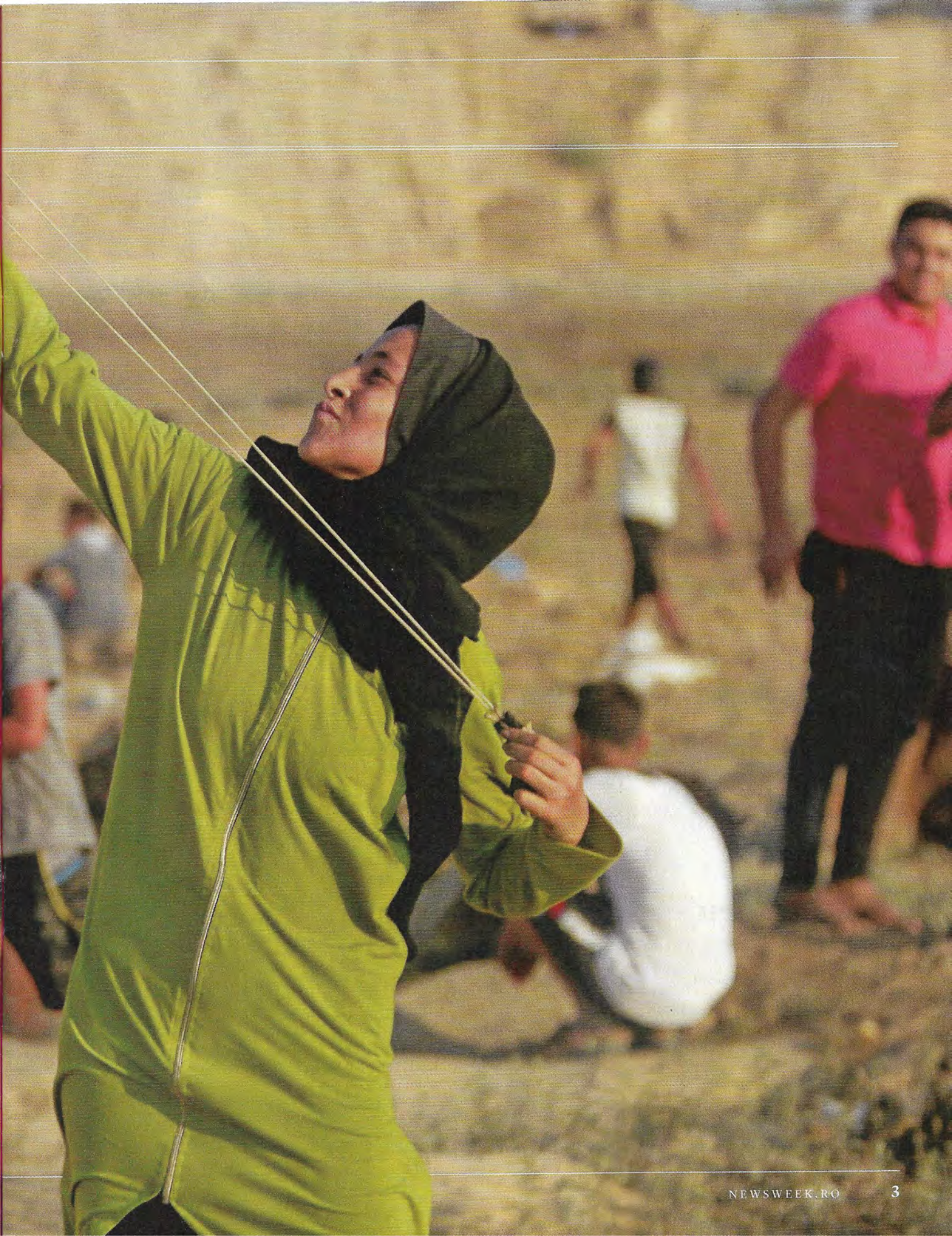

QINGYUAN, CHINA

Pești pentru turiști

În provincia chineză Guangdong, turiștii se pot plimba în bărci pneumatice și pot pescui cu mâinile goale. Peștii trăiesc în lacurile de acumulare, construite pentru a preîntâmpina inundarea orașului Quingyuan, cum a fost recent cazul după taifunul Wipha, pe 2 august.

ZENG LINGHUA/VCG VIA GETTY IMAGES

MOSCOVA, RUSIA

Proteste reprimate

Un protestatar este imobilizat de forțele de poliție, în timpul manifestațiilor din Piața Pușkin din Moscova, pe 3 august. Locuitorii capitalei Rusiei au ieșit în stradă, pentru că autoritățile le-au interzis candidaților din opoziție cu popularitate să se înscrie în alegerile pentru legislativul local, de luna viitoare.

SEFA KARACAN/ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

BREMEN, GERMANIA

Ariciul cu burta albă

„Oxana", un arici african cu burta albă, se uită peste marginea unui recipient, în incinta „Klimahaus", o clădire expozițională din Bremen. Aici, animalele sunt numărate, cântărite, măsurate și inspectate. „Klimahaus" găzduiește în total 250 de specii de animale, unele pe cale de dispariție.

CARMEN JASPERSEN/DPA/PICTURE ALLIANCE VIA GETTY IMAGES

SUB DÂNCILĂ. PSD a abandonat complet discursul lui Dragnea despre produsele românești gustoase, care ar trebui subvenționate în fața invaziei de mărfuri „otrăvite" din Occident.

COPILĂRIE LA VOIA ÎNTÂMPLĂRII
45 de copii au fost violați
în primele șase luni din 2019 » P.28

POLITICĂ

Promisiunile lui Dragnea au ajuns la coș

Chiar dacă fostul lider al PSD lucrează acum la atelierul auto al închisorii Jilava, proiectele inițiate de acesta ar fi trebuit să își continue drumul.

MAI TOATE INIȚIATIVELE LEGISLATIVE ALE fostului lider PSD au fost semnate și de alți parlamentari ai partidului, deci ar avea cine să le susțină. Proiectele depuse de Dragnea în timpul campaniei zac însă abandonate. Nu doar proiectele de lege, ci mai toate promisiunile sale au fost părăsite.

Mai mult, aflată într-o evidentă lipsă de bani, guvernarea PSD a început să ia măsuri radical diferite de cele susținute în campania electorală.

Newsweek România vă prezintă lunga listă a promisiunilor făcute de PSD în campania din mai 2019 și cum au fost îngropate de noua conducere a partidului.

Oaia, principala țintă electorală

Ministrul Agriculturii, Petre Daea, a devenit celebru prin discursurile sale despre oi: „Lângă oaie găsești o frunză, lângă frunză nu poți să găsești o oaie". În campania electorală, și Liviu Dragnea i-a împărtășit preocupările. La una din emisiunile „Viața satului", de la televiziunea publică, la care și Dragnea a fost invitat, fostul lider a vorbit despre un întreg pachet de subvenții pentru crescătorii de oi:

- Impozit mai mic pentru zilieri, plătit o singură dată pe an. „Se face o grilă (...) Pe acea grilă merg dumnealor și spun: am 3.000 de oi, la 3.000 de oi te încadrezi pe grila asta, muncești cu atâția oameni, ai de plătit impozitul ăsta atât, o dată pe an", a explicat Dragnea.
- Subvenție pentru mieluțe: „Ia 200 de lei și ține mieluța până la fătare. Ia 100 de lei la început ca să ai garanția că nu e păcăleală, după care 50 de lei, 50 de lei la un an și la prima fătare".
- Dublarea subvenției pentru lână, de la un leu la kilogram, la doi lei la kilogram. În plus, urmau să se facă trei centre pentru spălarea lânii, prin Casa Română de Comerț.
- Eliminarea impozitului pentru orice subvenție agricolă: „800-900 de milioane de euro care rămân la fermieri înseamnă un efort care merită și cu care oamenii ăștia se dezvoltă în continuare", a promis fostul lider al PSD.

După ce PSD a pierdut alegerile, plasându-se pe locul doi, ministrul Agriculturii a dispărut din spațiul public și despre aceste promisiuni nu s-a mai auzit nimic. De altfel, presa a relatat că premierul Dăncilă ar dori să-l remanieze pe Daea.

Legenda roșiei românești

În discursul despre produsele proaste și otrăvite din Occident, Liviu Dragnea și-a exemplificat discursul cu roșia românească, pe care a comparat-o cu cea importată din Occident.

„Pământul îți dă gust. Mi-am dat seama că dacă noi nu începeam cu programul ăsta, nu numai că importam acel tip de roșii fără gust, dar începeam să-l cultivăm și noi pentru că scoate producții mari", a teoretizat fostul lider al PSD. În consecință, a propus:

- „Pentru cei care vor intra în programul de solarii încălzite și vor ieși cu roșiile în lunile de iarnă, între 1 decembrie și

DE
MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

1 mai, au o subvenție de 6.000 de euro pe mia de metri pătrați, dublu față de cât e astăzi (...) Pentru roșiile care vor ieși de la 1 mai până la 1 decembrie rămâne programul actual, dar nu cu 3.000, ci cu 4.000 de euro".

➤ „Ne gândim să acordăm facilități bancare foarte substanțiale celor care vor să-și facă și alte solarii, ca familia de astăzi, care poate vrea să extindă suprafața de solarii".

Promisiunile, deși făcute în numele PSD, au fost îngropate.

Usturoiul, produs strategic

La începutul anului 2019, subvenția la usturoi a fost stabilită de guvernul Dăncilă la 1.000 de euro pe hectar. În campania electorală, Daea a declarat că ea va fi triplată la 3.000 de euro la hectar, iar Guvernul a anunțat că a aprobat măsura.

În România se cultivă circa 10.000 de hectare de usturoi, deci costurile acestei măsuri – dacă toți fermierii ar accesa subvenția – ar fi de 30 de milioane de euro. Însă, la debutul programului, pentru această subvenție s-au înscris doar 159 beneficiari, cu o suprafață de aproximativ 119 ha, deci costurile au fost sub 360.000 de euro.

Ca să beneficieze de acest ajutor, un fermier ar trebui să cultive o suprafață de minimum 3.000 mp de usturoi, dar, potrivit datelor ministerului Agriculturii, suprafața medie cultivată cu usturoi este de 2.200 mp.

Potrivit Ministerului Agriculturii, consumul mediu de usturoi este de 2,2 kg pe cap de locuitor.

Partidul duce studenții în zbor

La Topoloveni, la scurt timp după ce jandarmii reținuseră și amendaseră mai mulți protestatari #rezist, Liviu Dragnea le-a promis studenților 50% reducere la biletele de avion: „Am stabilit, și până la urmă s-a aprobat, transport gratuit pe calea ferată (pentru studenți - n.r.). Mi se pare o idee foarte bună și aceasta cu 50% pentru biletele de avion în interiorul țării. Cred că o să fie bucuroase și companiile de transport. Dar da, eu cred că se poate face".

Și mai darnic, ministrul Muncii, Marius Budăi, a afirmat că și elevii ar putea călători gratuit cu trenul. Într-o conferință de presă ținută la Sibiu, întrebat de ce elevii nu pot călători gratis cu trenul, așa cum o fac studenții, Budăi a precizat: „Nu avem nicio intenție să scoatem subvențiile pentru studenți din calcul. Noi le-am dat, noi le vom păstra. Considerăm că studenții circulă în acest moment mult mai des decât elevii.

Probabil, pe viitor, ne vom gândi și la extinderea acestei măsuri, dar acum suntem în această situație și noi asigurăm că atât timp cât suntem la guvernare, nu avem de gând să o scoatem. Pe viitor, ne putem gândi și la extinderea acestei măsuri și la elevi".

La 15 iulie 2019, conducerea PSD a decis ca până și călătoriile cu trenul ale studenților să fie limitate. „Deci, un număr limitat de călătorii, de asemenea, vârsta la care să se aloce aceste bilete gratuite pe calea ferată, vârsta de 26 de ani, de asemenea putem să corelăm și cred că ar fi corect să facem acest lucru de situația la învățătură în universități, adică, totuși, să nu ajutăm studenți repetenți sau cu restanțe la nivelul facultăților", a anunțat ministrul de Finanțe, Eugen Teodorovici. Despre reducerile la cursele aeriene nu s-a mai discutat. Budăi nu și-a mai amintit că, în campanie, se angaja să nu taie această facilitate oferită studenților.

În aprilie, Dragnea a propus o subvenție inedită, bazată pe domiciliul beneficiarului: câte 20.000 de lei pentru fiecare gospodărie din satele din șase județe aflate în nordul Moldovei

Bani pentru moldoveni

În aprilie, Dragnea a propus o subvenție inedită, bazată pe domiciliul beneficiarului: câte 20.000 de lei pentru fiecare gospodărie din satele din șase județe aflate în nordul Moldovei.

„Acordarea de 20.000 de lei în fiecare gospodărie pentru îmbunătățirea condițiilor de locuire în mediul rural și dotarea gospodăriilor cu utilaje agricole. Cei care vor și mai mulți bani, pot merge până la 40.000 de lei și le putem acorda garanții pentru credite. Și aici vorbim de izolarea termică și energetică prin anvelopare, încălzire cu centrale termice, conectarea gospodăriilor la rețeaua de apă, canalizare și gaze, amenajarea de grupuri sanitare în interiorul locuinței, apă caldă menajeră prin sisteme solare", a promis fostul președinte al partidului de guvernământ.

Angajamentul a fost uitat.

Sprijin pentru mamele creative

În 14 mai 2019, Liviu Dragnea, Olguța Vasilescu și Alfred Simonis au depus un proiect de lege prin care mamele care primesc indemnizații pentru creșterea copilului ar putea beneficia și de alte venituri, din desfășurarea de activități independente sau din drepturi de autor. „Activitățile independente, cele care privesc drepturile de proprietate intelectuală, precum și cele din agricultură, silvicultură și piscicultură, sunt activități care, prin desfășurarea lor, nu implică, de cele mai multe ori, absența părintelui de lângă copil, în perioada

FAVORITUL LUI DRAGNEA, Petre Daea, a căzut în dizgrație, iar ministrul Eugen Teodorovici nu alocă nici un ban pentru promisiunile lui Dragnea.

FOTO: INQUAM PHOTOS - GEORGE CĂLIN / OCTAV GANEA

concediului", au explicat autorii proiectului, în expunerea de motive.

Dragnea a anunțat această inițiativă într-una din numeroasele emisiuni de la Antena 3, la care a fost invitat, și a susținut că va fi adoptată până la sfârșitul săptămânii. Proiectul n-a ajuns însă nici măcar în dezbaterea comisiilor de specialitate. Guvernul nu a trimis încă un punct de vedere, dar Consiliul Economic și Social l-a avizat pozitiv.

Case la 120.000 de euro

Programul Prima Casă urma să se schimbe substanțial: liderul social-democrat a promis, la 23 mai, o dobândă fixă la credite și un plafon mărit la 570.000 de lei. „Extindem Prima Casă și numim programul O familie - o casă. Condițiile la Prima Casă au fost bune inițial, dar au devenit mult prea restrictive și toți sunt nemulțumiți.

În primul rând dăm o valoare mai mare, 570.000 de lei, adică să poată să își cumpere o casă, nu o bojdeucă, mărim plafoanele, pentru că dacă aveai peste 3.000 de lei venituri nu te mai calificai, intrai într-un cerc vicios, adică foarte puțini mai aveau acces și la case foarte mici. Dobânda este fixă, în lei. Eu sunt sigur că se vor găsi bănci care vor susține asta", a susținut Dragnea.

Dobânzile urmau să fie între 0,9% și 5,5%, în funcție de numărul de copii, avansul de 5-10%, iar beneficiarii puteau să aibă vârsta de până la 55 de ani.

Povestea despre dublul standard

La finalul campaniei electorale, Dragnea a ridicat tonul împotriva presupusului dublu standard al alimentelor exportate spre România, care ar fi fost inferioare calitativ celor vândute în Occident. „Cine a decis ca în România să fie un dublu standard? Occidentalii să mănânce bine, să aibă servicii medicale de calitate, să aibă totul de o calitate ridicată, iar noi să fim la coadă? Cine a decis? Iohannis, Băsescu, Cioloș? Vă anunț că săptămâna viitoare voi propune o lege care să interzică dublul standard în România, iar cei care vor încălca această lege vor fi aspru pedepsiți. Românii merită să fie tratați cu demnitate", a declarat el. Ulterior, Dragnea a depus un proiect de lege, semnat și de deputatul PSD Valeriu Steriu. Proiectul este abandonat în Senat.

Surpriza majoră a venit însă în iulie, când șeful Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului (ANPC), Marius Pârvu, a declarat că a luat decizia de a nu trimite probe în cadrul studiului european de evaluare a diferențelor privind compoziția produselor alimentare, pe considerentul neutralității, în contextul preluării de către România a Președinției Consiliului UE`. Practic, Pârvu a spus că, în pofida campaniei extrem de agresive duse de Dragnea, autoritățile române nu s-au deranjat să verifice dacă există un dublu standard la produsele vândute în România.

Uniunea Europeană a controlat o serie de produse alimentare vândute sub aceleași branduri în state UE estice și vestice, pentru a vedea dacă au calități diferite, iar rezultatele au arătat că în „marea majoritate a cazurilor, compoziția corespundea modului în care erau prezentate produsele", iar în 9% din cazuri produsele erau prezentate ca fiind aceleași în întreaga UE, dar aveau în realitate o compoziție diferită.

În sfârșit, o ultimă inițiativă lansată de Dragnea la final de campanie a fost interzicerea exportului de bușteni. El nu a mai apucat să depună o inițiativă legislativă în acest sens. PSD a pierdut alegerile, iar, o zi mai târziu, liderul partidului a fost condamnat și dus la Rahova.

MINCIUNI

Ponta, admis în Barou prin fals, încă avocat

Deși a intrat în Baroul București pe baza unui plagiat, Victor Ponta are, în continuare, dreptul să practice avocatura.

PE 19 IUNIE 2012, LA PUȚIN TIMP după ce a preluat funcția de premier, Victor Ponta era acuzat de revista Nature că a plagiat în teza sa de doctorat. Dovezile științifice și analizele aplicate care au dovedit că Ponta a comis un furt intelectual au fost ignorate de guvernul pe care îl conducea. Consiliul Național de Etică a Universității București a recunoscut plagiatul, dar ministerul Educației, condus de Ecaterina Andronescu, a refuzat să pună în practică recomandarea instituției unde Ponta a primit titlul de doctor. Tot în 2012, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare a recunoscut plagiatul. În timpul deliberărilor, un alt ministru al Educației, Liviu Pop, a dizolvat instituția.

Șapte ani de minciuni, premierul rămâne la bară

A fost nevoie de plecarea Guvernului Ponta pentru ca, în timpul guvernului tehnocrat să se ajungă la un verdict final. La patru ani de la lansarea acuzațiilor, pe 27 iulie 2016, CNATDCU a respins contestația depusă de Victor Ponta în legătura cu teza de doctorat și a menținut verdictul de plagiat. Câteva zile mai târziu, ministrul Educației, Mircea Dumitru, i-a retras titlul de doctor.

Ponta a început o bătălie în instanță pentru suspendarea și, apoi, anularea deciziei ministrului Educației. Decizia de anulare se judecă în Apel.

Cel mai agravant aspect din această speță este că Ponta a câștigat bani, a avut o scurtă carieră academică și este în continuare avocat, deși a intrat în Barou prin fals.

Pe 8 ianuarie 2015,Baroul București îmi comunica faptul că Victor Ponta a devenit avocat fără concurs, pe baza titlului de doctor, obținut prin plagiat. Ponta s-a folosit de acest fals (titlul de doctor obținut prin plagiat) pentru a nu da examenul de intrare în Barou. Legea permitea accesul din oficiu în tagma avocaților a doctorilor în drept și, astfel, evitarea, unui examen complicat. În anul 2009, au căzut 70% din cei 945 de candidați.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Confirmarea, august 2019

La șapte ani de la acuzațiile de plagiat și la trei ani din momentul în care i-a fost retras titlul de doctor, Baroul București a confirmat, pentru *Newsweek România*, că Ponta poate practica avocatura.

„Cu privire la solicitările referitoare la situația unui avocat din Baroul București, transmise pe 18 iulie 2019, vă rugăm să primiti în continuare, următorul răspuns. Avocatul la care faceti referire (Victor Ponta - n. red.) este înscris în Tabloul Avocaților cu drept de exercitare a profesiei. Avocatul referit în solicitarea dvs, are dreptul de a exercita activitățile prevăzute de art. 3 din Legea nr.51/1995

VICTOR PONTA, alături de un vechi prieten, actual dușman – ministrul de finanțe Orlando Teodorovici (dreapta sus). Dovada că Domnul Doctor Victor Viorel Ponta este avocat (stânga sus).

privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, inclusiv să asigure reprezentarea persoanelor in instanță. Cu privire la temeiul juridic în baza căruia avocatul la care faceți referire a fost primit în profesie (pe baza titlului de doctor și nu prin concurs - n. red.), Baroul București își menține poziția, pe baza înscrisurilor existente în dosarul profesional al avocatului", ne-a precizat Elena Pitu de la Decanatul Baroului București.

CCR a confirmat, de curând, că o diplomă de doctor poate fi anulată doar după o decizie definitivă a instanței. Asta îi dă lui Ponta posibilitatea să rămână doctor, deși două Comisii de specialiști și Ministerul Educației au confirmat plagiatul.

„Baroul Bucuresti a fost sesizat cu o cerere de excludere din profesie a persoanei la care vă referiți, soluționarea acesteia fiind suspendată până la finalizarea litigiului în care este pusă în discuție legalitatea actului administrativ de retragere a titlului de doctor în Drept", este concluzia Elenei Pitu, pentru *Newsweek România.*

FOTO: INQUAM PHOTOS - GEORGE CĂLIN; BAROUL BUCUREȘTI

Beneficiile unui furt

Intrarea în profesia de avocat pe baza unui furt intelectual i-a deschis lui Ponta calea pentru a face bani și pentru a dobândi distincții academice. Cabinetul de avocatură al premierului a câștigat suma de aproximativ 1.600.000 de lei, adică 380.000 de euro.

A câștigat bani de pe urma faptului că a profesat la Universitatea Româno-Americană, unde, între octombrie 2002 și martie 2007, a fost lector universitar doctor în cadrul Departamentului de Drept Penal. Suma totală câștigată de premier de pe urma activității sale didactice este de 110.000 de lei, adică 26 de mii de euro. Un an mai târziu a câștigat de la aceeași universitate 26.000 de lei.

Istoria unui furt

- 7 ianuarie 2005: Victor Ponta devenea avocat în Baroul București,
- 19 iunie 2012: Victor Ponta este acuzat de plagiat de revista Nature,
- 29 iunie 2012: CNATDCU decide că lucrarea este un plagiat,
- 1 iulie 2012: Ponta: Acuzația de plagiat este o „execuție mafiotă", nu voi renunța la titlu.
- 19 iulie 2012: Consiliul Național de Etică (din Ministerului Educației) decide că nu este plagiat.
- 20 iulie 2012: Comisia de Etică a Universității din București arată că Ponta a furat 115 pagini din 297.
- 16 decembrie 2014: Ponta anunță că intenționează să renunțe la titlul de doctor.
- 29 decembrie 2014: Guvernul dă o ordonanță care să permită titularului unui doctorat să renunțe unilateral la această distincție.
- 7 ianuarie 2015: Baroul București confirmă că Victor Ponta a intrat în rândul avocaților baza titlului de doctor.
- 27 iulie 2016: CNATDCU anunță că Ponta a plagiat,

1 august 2016: Ministrul Educației, Mircea Dumitru, îi retrage titlul,

- 7 octombrie 2016: Ponta cere în instanță anularea decizie ministrului Educației,
- 7 februarie 2017: Curtea de Apel respinge cererea lui Ponta,
- 16 august: Ponta este avocat în Baroul București pe baza titlului de doctor obținut prin plagiat. N

Ponta este înscris în Tabloul Avocaților cu drept de exercitare a profesiei

CCR, ajutor pentru plagiatori

Legea care prevede că o diplomă de doctorat poate fi anulată doar în urma unei decizii definitive a instanței este constituțională.

Pe 19 aprilie, președintele Klaus Iohannis a trimis către CCR o sesizare de neconstituționalitate pe Legea care prevede că o diplomă de doctorat poate fi anulată doar în instanță, după ce Parlamentul a modificat actul, în urma unei decizii de neconstituționalitate pronunțate anterior de Curte.

Curtea Constituțională a respins, în iulie, sesizarea de neconstituționalitate formulată de Iohannis pe Legea care prevede că o diplomă de doctorat poate fi anulată doar în instanță, conform Mediafax.

EȘEC

Topul minciunilor din „Programul de Guvernare" Ponta

DUPĂ O SCURTĂ PERIOADĂ DE „penitență", cauzată de pierderea alegerilor prezidențiale din toamna anului 2014, Victor Ponta a redevenit extrem de vocal și critic cu actuala guvernare. În condițiile în care în Programul de Guvernare a lui Dăncilă figurează promisiuni neonorate de pe vremea în care Ponta era premier.

Ponta a promis, în „Programul de Guvernare 2012 - 2016", școli și sate europene, canale de irigații, autostrăzi, sprijin pentru diaspora și patrimoniu, Internet pentru copii, spitale noi. A realizat zero.

Educație

Promisiune: ***„Conectarea tuturor școlilor la Internet prin conexiuni de mare viteză. Dotarea bibliotecilor școlare, inclusiv extinderea bibliotecilor virtuale".***

Realitate: În școli există un calculator la 12 elevi. Potrivit datelor oficiale, de la preluarea puterii de PSD, în 2012 și până în 2017, s-au închis 1.715 biblioteci, adică 343 pe an.

Promisiune: ***"În fiecare comună va exista cel puțin o școală la standarde europene, dotată cu mijloace didactice moderne și microbuze școlare".***

Realitate: Și astăzi, există cel puțin 1.500 de școli cu toaleta în fundul curții.

Cultură

Promisiune: ***„Revigorarea și extinderea cursului de limbă, cultură și civilizație românească în Europa".***

Realitate. Sub 1% dintre copiii care trăiesc în afara granițelor învață organizat limba și istoria României.

Promisiune: ***„Elaborarea, supunerea spre dezbatere publică și promovarea legislativă a Codului Patrimoniului Cultural, în vederea realizării unei protecții efective și eficiente a patrimoniului cultural".***

Realitatea: Realizarea proiectului de Lege privind Codul patrimoniului cul-

DUS CU BARCA
Victor Ponta a uitat și prietenia cu Liviu Dragnea și faptul că el este cel care a propus-o ca europarlamentar pe Viorica Dăncilă.

tural național este obligație cuprinsă în Programul legislativ al Guvernului României pentru perioada 2017-2020.

Transporturi

Promisiune: *„Autostrada București -Ploiești-Brașov (tronsonul Comarnic-Brașov). Autostrada Sibiu - Râmnicu - Vâlcea, Canalul Dunăre - București, Reabilitarea liniei de cale ferată de pe Coridorul IV Pan-european Brașov - Simeria, execuția tronsonului Piața Victoriei - Aeroportul Băneasa - Aeroportul Henri Coandă".*

Realitate: Nu a realizat nimic.

Sănătate

Promisiune: *„Reactualizarea documentației și demararea construcției a celor 8 spitale regionale de urgență, spitale de cel mai complex și înalt nivel calitativ".*

Realitate: promisiunile au fost reluate în Programul de Guvernarea 2017 - 2020.

Promisiune: *„Înființarea unor centre pentru arși în cel puțin 3 regiuni pe lângă cele din București".*

Realitate: Tragedia de la Colectiv a demontat această minciună.

Industrie

Promisiune: *„Va fi înlaturată definitiv practica actuală a numirii celor 500 de membri ai Consiliilor de administrație din societățile comerciale, regii și companii naționale din rândul clientelei politice".*

Realitate: Numirile în Consiliile de Administrații se fac politic.

Dezvoltare

Promisiune: *„Programul Satul Românesc - finanțarea prioritară a unui pachet minim obligatoriu de investiții publice de tipul: școală, biserică, dispensar medical și farmacie, bibliotecă și cămin cultural, apă și canalizare, drumuri locale, iluminat public, salubrizare, mașină de pompieri, ambulanță, târg comunal etc. care să asigure un standard minim obligatoriu de civilizație și confort".*

Realitate: Satul românesc este lipsit de cele mai elementare servicii.

Agricultură

Promisiune: *„Dezvoltarea sistemului de irigații, finalizarea infrastructurii primare de irigat (Canalul Siret - Bărăgan) și reabilitarea sistemului de îmbunătățiri funciare".*

Realitate: Florin Barbu, Directorul Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare (ANIF) a anunțat că „în acest moment, se elaborează studiul de fezabilitate al viitorului canal Siret-Bărăgan și anul acesta se va lansa licitația pentru continuarea construcției. Cel mai târziu în luna martie a anului viitor va fi încheiată licitația și vor începe lucrările de construcție".

Tovarășii de ieri, dușmanii de azi

Un număr de 10 „grei" din PSD-ul de azi, despre care Ponta spune că duce țara de râpă, i-au fost subalterni pe vremea cînd conducea guvernul (perioada 2012 - 2015)

Victor Ponta a refuzat să stea de vorbă cu *Newsweek România*

Victor Ponta a fost premier între 2012 și 2015. Plecat în Pro România, a devenit critic cu PSD-ul condus de Liviu Dragnea. Unii dintre liderii PSD de după 2016 au fost miniștrii în guvernele Ponta *(vezi tabelul de mai jos)*.

A lansat-o în politica mare pe Viorică Dăncilă

Ponta a recunoscut că el a semnat pentru ca Dăncilă să fie pe lista PSD pentru Parlamentul European, dar se apără cu argumentul că nu a știut ce semnează. „Mă tot ceartă toată lumea: cum a ajuns Dăncilă la Parlamentul European pe semnătura mea? Și m-am uitat pe listă. Pe locul 1 era doamna Corina Crețu. M-am uitat și eu la locul 1. Pe locul 9 era doamna Dăncilă. De unde era să știu eu că cel de pe locul 9, nici nu mai știam cine era pe locul 9, ajunge prim-ministru? Că nu mai semnam nicio listă. Mai bine nu aveam europarlamentari, decât așa. Știam (că e loc eligibil, n.r.), dar am zis că până la locul 9 poate nu vă uitați nici dumneavoastră, nu mă uitam nici eu și uite că... Dar în loc să iei locul 1, iei locul 9, asta spune ceva despre criteriile de promovare. Și sunt niște criterii greșite, eu cred că am ales bine locul 1, domnul Dragnea când a ales locul 9 să ajungă locul 1 în țară cred că a greșit", a declarat Ponta, într-o conferință de presă.

Miniștrii	Guvernul Ponta (2012 - 2015)	PSD (2017 -2019)
Liviu Dragnea	Ministrul Dezvoltării	Președinte PSD
Eugen Teodorovici	Fonduri Europene	Finanțe
Liviu Pop	Dialog Social	Educație
Darius Vâlcov	Buget	Premier (din umbră/consilier)
Ecaterina Andronescu	Educație	Educație
Rovana Plumb	Mediu/Muncă	Fonduri Europene
Doina Pană	Dialog Social	Ape, Păduri
Sorin Grindeanu	Informații	Premier
Sevil Shhaideh	Dezvoltare	Dezvoltare
Grațiela Gavrilescu	Mediu	Mediu

PETRE BĂDICĂ

Câți mai suntem?

România este ruptă în două, între cetățeni cărora le pasă și cetățenii care acceptă hoția, minciuna și mizeria. Unii se manifestă public sau în stradă, alții stau la televizor. Atunci când nu au posibilitatea sau nu simt nevoia unei reacții publice, mulți înțeleg să fie cetățeni onorabili, respecând intimitatea celorlalți sau, conformându-se civic, mergând la vot. Unii se lasă manipulați și propagă minciuna, ceilalți sunt dispuși la un mic efort pentru a găsi surse alternative de informare. Unii cred că merge și așa, altora le-a ajuns până peste cap și încep să vocifereze periculos, mergând până la a susține o separare a regiunilor istorice.

În această ecuație care, desigur, comportă nuanțe ce depășesc spațiul unei opinii de gazetă, rămâne singura întrebare cu adevărat imporatantă. Câți suntem? Răspunsul este imposibil de dat, pentru că, acum, când eu scriu aceste rânduri și în momentul în care dumneavoastră citiți, cifrele se schimbă. Există un flux de oameni care migrează între mulțimea celor cărora le pasă și acelora care, fie nu mai au puterea de a lupta, fie cred că pot și ei „ciuguli ceva" de pe urma hoților și impostorilor aflați, azi, la putere. Dacă te uiți la mizeriile aruncate pe malurile și în albiile râurilor, la gunoaiele lăsate pe marginea drumurilor, la cât de intoleranți am devenit unii cu alții în trafic, în mijloacele de transport sau la agresivitatea de pe Facebook, pare că răul a învins în România.

Că cei care scuipă pe jos, parchează mașinile astfel încât blochează traficul, țipă ori dau cu pumnul în loc să argumenteze, predonomină. Ca și neam-prostia sau mârlănia.

„Despre Socrate se afirmă că a crezut că virtutea poate fi predată și învățată și se pare că, într-adevăr, vorbind despre pietate, dreptate, curaj și celelalte, oamenii pot deveni mai pioși, în ciuda faptului că nu li se dau nici definiții, nici valori care să le călăuzească pe viitor conduita", scrie cu dreptate Hannah Arendt.

Atunci când conducătorii politici acționează pentru a-i proteja pe infractori, guvernează prin hoție și în folosul personal, strâng averi pentru sine și își poartă nepăsarea cu aroganță, e de așteptat că unii oamenii le copiază comportamentul.

Și, da, suntem mai răi unii cu alții, pentru că puterea, în ultimii doi ani și jumătate, a fost tot mai asupritoare, disprețuitoare.

În România, aerul a devenit irespirabil și efectul a fost o toxinfecție cu ură și răutate la scară largă.

Ne putem schimba, putem deveni mai buni, iar asta se învață acasă, trăgând obloanele peste urâtul de afară. La școală, cu ajutorul unor dascăli care au forța de a trece peste umilința de a avea un ministru agramat. Și, desigur, atunci când guvernanții ne oferă exemple bune. Care înseamnă autostrăzi, drumuri și spitale.

PETRE BĂDICĂ
este senior editor al *Newsweek România*

Cum dai cu piciorul în fotbal

Balamucul policrom căruia unii îi spun „România" are, spre a cita un politician, „povești de basm" în toate domeniile. Printre ele, fotbalul. Nimic mai firesc într-o lume machistă și într-un spațiu la îndemâna și de competența tuturor. Sigur, situația din 2019 nu seamănă cu ce era în 1979. Dacă în urmă cu patru decenii o carieră de fotbalist presupunea fructificarea unui hobby și a unor dexterități, astăzi lucrurile arată altfel. Talentul se mai cultivă doar pe insule private, aproape de mare și departe de munte. În locul lui s-a ivit, drapat în sobrietatea negrului, sentimentul religios. Mai bine zis, bisericoșenia ca scurtătură spre inima și portofelul șefului. Ținută sub obroc pe vremea comunismului, evlavia de peluză e astăzi un instrument de negociere a destinului și de angajare pe un stat de plată. În 1989, România era o țară la răscruce. Zece ani mai târziu, prin mijlocirea unui selecționer degrabă pupătoriu de iconițe și cruci de buzunar, ea devenise deja o țară la răscruciuliță.

De cincisprezece ani, dacă nu mai bine, pioșenia e la fel de importantă pentru anumiți investitori ca driblingul și stopul pe piept. A contribuit la asta și prezența solemn-grotescă a soborului de preoți gata să sfințească orice pentru prețul corect: barele porților, dușurile de la vestiar, aerul condiționat din loje sau paturile de la infirmerie. Mersul la biserică e deja criteriu de selecție pentru diverși plantatori care

RADU PARASCHIVESCU

își garnisesc lanurile cu sclavi fără limbă și coloană vertebrală. Iar dacă sclavii se închină, cu atât mai bine. Ceea ce în lumea serioasă a fotbalului e cel mult o glumă proastă trece în Liga I drept trăsătură de caracter și de personalitate. Nu contează că aspirantul e nepregătit. Dacă merge la biserică și se spovedește, nu e totul pierdut. N-o fi el cel mai mare talent de pe stradă, din cartier sau din oraș, dar credința, se știe, mută munții din loc. Iată de ce pe arterele fotbalului de pronaos se produc lună de lună accidente caraghioase. N-a trecut o lună de când un fundaș stânga al unei echipe din Moldova a încercat (și chiar a reușit) să-și cucerească viitorul patron printr-o mărturisire de tot hazul: fundașul, să-i spunem P., apelează la serviciile unui duhovnic pe care-l cheamă acasă. P. se străduiește, în felul ăsta, să-și pună în umbră o porțiune prea puțin cucernică din trecutul apropiat, când s-a ocupat cu sesiunile de videochat. Imaginea unui slujbaș al Domnului care face vizite la domiciliu asemenea unui medic de țară pe vremuri dă măsura imposturii, farsei și fariseismului care îmbolnăvesc în prezent (și) fotbalul.

Același patron, vrednic închinător și rostitor de rugăciuni în alternanță cu măscări de o abjecție definitivă, devine țintă și pentru alți fotbaliști. E cazul lui A., care, pentru a face impresie, declară public, fără să i-o ceară nimeni, că vine la antrenamente și la meciuri cu Noul Testament. Într-o vreme când fotbaliștii ajung la stadion cu herghelii de cai-putere, iată pe cineva care se situează în fine contra curentului, veți spune. Fals. E doar o formă de autopropunere și de atragere a atenției prin gâdilarea corzii sensibile a unui bun (?) creștin. Evident, mimarea pioșeniei și chiar practicarea ei ostentativă trădează carențe în meseria ca atare. Imaginați-vi-i pe Hagi, Belodedici, Balaci, Dobrin, Marcel Răducanu sau Giuchici ilustrându-și talentul prin înghesuirea în bagaj a Cărții Sfinte, alături de ghete, de coloniale și de cadourile pentru cei de acasă. Imaginați-vă că un fost arbitru e acum sfetnic ortodox la curtea unui voievod al cașului și al cash-ului. Și gândiți-vă dacă nu cumva fotbalul nostru a ajuns un sport la care nu dai cu piciorul în minge, ci în alte lucruri.

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CRISTIAN PREDA

Abramburica

Cuvântul acesta nu există în dicționare, deși a intrat în vorbirea curentă de mai bine de un sfert de veac. A fost inițial numele unui personaj dintr-un serial tv pentru copii. Unul lansat la debutul tranziției de la un regim totalitar la unul democratic. Versurile care deschideau emisiunea spun totul despre calitatea producției respective: „Mii de prieteni, jocuri, bucurii,/ Pentru cei mai isteți copii,/ Cântece vesele, prăjituri asortate,/ Toate acestea vor fi-n realitate,/ Cuvântul magic dacă-l vei rosti: Abracadabra!". Exclamația de final dădea titlul emisiunii, în care apărea o Abramburică și un Abramburici.

Așa cum poate ghici orice persoană educată, cele două nume aveau drept rădăcină termenul „brambura", cunoscut din expresia „a umbla brambura". Verbul „a bramburi" înseamnă, conform DEX, atât „a merge fără o țintă precisă", cât și „a încurca", sau „a semăna dezordine". La un moment dat, varianta feminină a devenit un termen politic, și anume atunci când la Ministerul Educației a fost numită Ecaterina Andronescu. E singura femeie care a ocupat acest post. De patru ori. Porecla i-a fost atribuită la primul mandat, început acum aproape 20 de ani, când serialul cu pricina rula încă la tv.

Nimeni nu mai știe care a fost declarația sau decizia care au făcut ca Andronescu să fie identificată cu dezordinea din școala românească. Cum ea e și singura care a preluat portofoliul educației de mai multe ori, a devenit emblema haosului legislativ și a consecințelor acestuia: scăderea calității, creșterea abandonului, decepția familiilor.

După ce ocupase fotoliul de ministru în guvernele Năstase, Boc și Ponta, Abramburica a revenit în strada Gen. Berthelot în echipa Vioricăi Dăncilă. După un agramat și înainte de un altul. Ambii, ca și ea, rectori ai unor Universități. Astrele s-au aliniat ca să evoce brambureala absolută. Abramburica a fost demisă, dar nu pentru că ar fi dat încă o dată peste cap regulile, calendarul, exigențele și așteptările legate de educație. Motivul e altul. O fată de 15 ani a fost răpită și ucisă de o bestie, după ce urcase în mașina acestuia făcând autostopul. Crima a ieșit la iveală și a creat multă emoție și un imens scandal. Fata a sunat la 112, cerând ajutor, dar poliția n-a ajuns la locul faptei decât după 19 ore. Impotența statului, incapacitatea instituțiilor sale de a proteja viața cetățenilor a fost denunțată pe multe voci. Doar Abramburica s-a trezit să spună că ea a fost învățată acasă să nu urce în mașina unui necunoscut.

A vrut parcă să vădească faptul că brambureala din educație are o cauză etică. Personajul Abramburica îi făcea pe copii să zâmbească, ministra poreclită astfel a răvășit mințile și sufletele multor generații.

CRISTIAN PREDA
este profesor de științe politice la Universitatea București

MALPRAXIS

Arafat, aproape să fie luat de ambulanța penală

DNA a deschis un nou dosar referitor la achizițiile de ambulanțe supervizate de Raed Arafat.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

COMPANIA DELTAMED, CONTROLATĂ de prietenul secretarului de stat Raed Arafat, a câștigat aproximativ 8.000 de contracte publice, singură sau în asociere cu alte firme. Valoarea acestora depășește o sută de milioane de euro. Contracte au fost atribuite în special de Ministerul Sănătății, Interne, Armată și Primăria Municipiului București. În cursul acestui an, afacerea cu ambulanțe a reintrat în atenția Direcției Naționale Anticorupție, după ce, anul trecut, procurorul Remus Budăi a clasat două dosare referitoare la subiect, motivând că faptele de corupție nu există.

Și Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare din România (SMURD) a cumpărat ambulanțe și autospeciale de la compania clujeană Deltamed, patronată de Vasile Dan Gorgan, un personaj discret în mediul de afaceri românesc.

DNA confirmă o „anchetă *in rem*"

În cursul lunii iulie a.c., procurorii DNA au solicitat Ministerului Sănătății mai multe documente legate de achiziția de ambulanțe. Surse apropiate anchetei susțin că printre documentele solicitate se află mai multe note de fundamentare ale unor acte normative, caiete de sarcini, referate, documentele semnate de fostul premier Victor Ponta în calitate de ministru interimar la Sănătate în perioada octombrie – noiembrie 2012, dar și pe cele semnate de Raed Arafat, în calitate de ministru la Sănătate. La solicitarea *Newsweek România*, DNA a confirmat existența unui nou dosar în care se fac cercetări *in rem*. Adică în legătură cu posibile fapte de corupție în procesul de atribuire a contractelor publice, însă fără să fi fost identificați, deocamdată, posibili făptuitori.

Totuși, DNA a refuzat să furnizeze mai multe detalii, ba chiar ni le-a cerut nouă: „În conformitate cu prevederile art. 6 alin. 3 lit. b din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, vă rugăm să ne oferiți mai multe detalii despre împrejurările despre care aveți cunoștință în legătură cu existența pe rolul DNA a unor cauze penale."

Dosarul care poate dărâma statuia lui Raed Arafat are, acum, statutul de *in rem*, adică referitor doar la fapte

Arafat și Gorgan au o „relație interumană"

Firma clujeană Deltamed a fost înființată în anul 1997 și este patronată de Vasile Dan Gorgan, care deține 80% din părțile sociale. Restul părților sociale sunt pe numele lui Dan Ioan Oșan (5%), George Mihai Oșan (5%) și Georgeta Daniela Gavrilă (10%). Gorgan și medicul Raed Arafat au o relație aparte. Chiar dacă spune că nu sunt prieteni la cataramă, Arafat a descris public relația pe care o are cu Gorgan: „Nu pot spune că mă leagă cu domnul Gorgan o relație de prietenie și, mai mult, este o relație profesională în prisma colaborării în cadrul unor relații contractuale între firma acestuia și instituțiile pe care le reprezint, sau care le-am reprezentat, fiind inevitabil să existe relații interumane cu persoanele cu care se colaborează, fără a însemna acest lucru o relație de prietenie care să însemne favorizarea și înlesnirea obținerii unor contracte sau facilitati pe bani publici sau privați".

Cei doi au crescut în paralel

La trei ani de înființare, firma lui Gorgan s-a orientat către contractele cu statul român. Primele ambulanțe au fost livrate Ministerului Sănătății în anul 2000. Șase ani mai târziu, a livrat primele ambulanțe echipate în România și livrate SMURD-ului. În același an, 2006, Raed Arafat a înființat Fundația pentru SMURD, unde deține funcția de președinte al Consiliului Director. În

SMURD
Omul care a creat serviciul de urgență, Raed Arafat, a coordonat și achiziția actualelor ambulanțe ale serviciului

conducerea organizației îi regăsim pe generalul lt. (r) Vladimir Secară, ambasadorul Emil Hurezeanu, președintele Oficiului de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială Adrian Diță, dar și pe jurnalistul Radu Tudor. Un an mai târziu, Raed Arafat a fost uns pe funcția de subsecretar de stat la Ministerul Sănătății, funcție pe care a deținut-o până în octombrie 2012.

Din 2014, Arafat a fost numit în funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne, unde răspunde direct de Departamentul pentru Situații de Urgență în subordinea căruia se află Inspectoratul pentru Situații de Urgență (IGSU), Serviciile Salvamont, Direcția Medicală, Direcția Management Urgențe Medicale și Inspectoratul General de Aviație al MAI. Din 2007, contractele cu statul au început să curgă în ritm alert pentru firma lui Gorgan. De exemplu, în octombrie 2007, a primit un contract de 2,84 milioane de euro pentru a livra ambulanțe pentru victime pe targă. Alte două contracte au fost semnate cu Ministerul Apărării, căruia i-a livrat două ambulanțe evaluate la peste 164.000 euro. Până la finalul anului 2015, a câștigat nu mai puțin de 288 de licitații publice, a căror valoare a fost de 43,6 milioane euro. Instituțiile statului au semnate alte 7.650 de contracte cu Deltamed, de 2,26 milioane euro. Prin aceste contracte s-au achiziționat, în general, produse consumabile.

Peste zece milioane de euro în 2008

Ministerul Sănătății a continuat achizițiile de ambulanțe și în 2008, când la conducere se afla liberalul Eugen Nicolăescu, actualul viceguvernator al Băncii Naționale Române. În martie 2008, s-a cumpărat o autospecială pentru comandă și coordonare, în valoare de 76.000 euro. Apoi, a venit un contract de 9,1 milioane euro pentru livrare de ambulanțe de transport multiple victime. La finalul aceluiași an s-au cumpărat alte ambulanțe, pentru nou-născuți, pentru care Ministerul Sănătății a plătit în jur de 1,5 milioane euro.

La sfârșitul anului 2008, Nicolăescu a predat șefia ministerului lui Ion Bazac. Deltamed a câștigat alte două contracte în valoare de 1,1 milioane euro, bani pentru care a livrat incubatoare și centre mobile hematologice.

Tot în anul 2009, Serviciul de Informații Externe a cumpărat o ambulanță de 115.000 euro.

În noiembrie 2011, Ministerul Sănătății a organizat o nouă licitație pentru achiziționarea de ambulanțe de tip B 4x2, în mandatul ministrului Ritli Ladislau, când medicul Raed Arafat ocupa funcția de subsecretar de stat. Contractul a fost atribuit în urma licitației tot firmei Deltamed, pentru suma de 3,8 milioane euro. Tot în 2011, Ministerul Sănătății a semnat un acord cadru pe patru ani cu Porsche România și Deltamed prin care cele două firme urmau să livreze între 800 și 1.000 de ambulanțe.

Finanțele și DGA au sesizat DNA

Afacerile cu ambulanțe au intrat în atenția procurorilor DNA în 2013, în urma unei sesizări făcute de Ministerul Finanțelor Publice, care constatase mai multe nereguli privind aspecte de ordin metodologic în legătură cu aplicarea vizei de control financiar preventiv, în contextul achiziției de către Ministerul Sănătății a unor ambulanțe începând din anul 2010.

După patru ani de la deschiderea oficială a primei anchete *in rem*, procurorii Direcției Naționale Anticorupție s-au trezit pe masă cu o nouă sesizare, trimisă de Direcția Generală Anticorupție, structură din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

„Pe rolul Secției de combatere a corupției, din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, au fost înregistrate două dosare care vizau presupuse fapte penale comise în contextul achiziționării unor ambulanțe de către Ministerul Sănătății, după cum urmează: dosarul

FOTO: INQUAM PHOTOS / VITGIL SIMONESCU; DELTAMED.RO

367/P/2013, având la bază o sesizare a Ministerului Finanțelor Publice; dosarul 418/P/2017, constituit ca urmare a unei sesizări din oficiu a Direcției Generale Anticorupție", a arătat Biroul de presă al DNA, la solicitarea *Newsweek România*.

Clasare după cinci ani

Cele două dosare de corupție au fost conexate în dosarul 367/P/2013. Dar, după cinci ani de anchetă de la primul dosar, procurorul Remus Budăi a decis să claseze dosarul. Conform anchetatorilor, nu s-a constatat nici o infracțiune prevăzută de legea penală. „În dosarul respectiv, în care a fost începută urmărirea penală doar cu privire la faptă *in rem*, la data de 22 februarie 2018, procurorii anticorupție au dispus soluția clasării, conform art. 16 alin. 1, lit. b («fapta nu este prevăzută de legea penală ori nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege») din Codul de Procedură Penală", se menționează într-un răspuns al DNA trimis către *Newsweek România*.

Conducerea DNA, cu această ocazie, a pasat altora afacerea „Ambulanța". Direcția arată că „a mai fost dispusă disjungerea și declinarea competenței de soluționare a cauzei disjunse în favoarea unei alte unități de Parchet, cu privire la săvârșirea infracțiunilor care nu sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție".

Dublă lovitură la IGSU: 68 de milioane de euro

Între timp, compania Deltamed și-a văzut în continuare de afacerile cu statul. În mai 2016, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a organizat o licitație pentru achiziționarea de „autospeciale pentru tratamente hiperbarice și oxigeno-terapie". La licitație s-au înscris trei firme, dar două nu s-au calificat în faza finală. Singura societate care a îndeplinit condițiile a fost Deltamed, căreia i s-a atribuit contractul de 10,4 milioane euro. În noiembrie 2017, tot IGSU a organizat o licitație pentru achiziția de ambulanțe. Conform anunțului de licitație, contractul cadru a fost împărțit în cinci loturi, în funcție de tipul de ambulanță, iar valoarea estimată a fost calculată la o sumă cuprinsă între 40 de milioane de euro și 165,22 milioane de euro. Deltamed, în asociere cu Țiriac Auto, a câștigat acordul cadru pentru a livra ambulanțe de tip B 4X4. Valoarea contractului adjudecat a fost de 16,52 milioane euro. Pe lângă acesta, Deltamed în asociere cu Renault Commercial Roumanie SRL a câștigat lotul pentru livrarea de ambulanțe de tip B 4X2. Contractul a fost adjudecat pentru suma de 51,4 milioane euro.

Mulți participă, doar Deltamed se califică

Pe lângă ambulanțe, Deltamed se ocupă și cu vânzarea echipamentelor speciale de protecție pentru pompieri. În februarie 2019, tot Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, aflat în coordonarea lui Arafat, a anunțat că a atribuit un contract de 57,4 milioane de lei prin care s-au achiziționat costume de protecție pentru pompieri. La licitație s-au înscris cinci firme, dar și de această dată Deltamed a fost singura firmă care a depus o ofertă admisibilă. Astfel, IGSU a fost nevoită să atribuie contractul firmei lui Gorgan.

În prima parte a anului 2016, IGSU a anunțat că vrea să cumpere printr-un contract cadru mai multe containere mobile pentru căutare-salvare și multirisc pentru care ar fi dispusă să plătească aproximativ 48 de milioane de euro. Licitația a fost împărțită în două loturi, pe tipuri diferite de containere. Pentru lotul de containere căutare - salvare au fost depuse trei oferte, dar două au fost respinse.

Deschise tot *in rem*, ca și actualul dosar în lucru, alte două dosare ale DNA au fost clasate

Singura ofertă admisă a fost a firmei Deltamed, care a câștigat contractul pentru suma de 20,83 milioane euro. La licitația pentru containere multirisc, firmele din domeniu nu s-au înghesuit să depună vreo ofertă. Totuși, și-a încercat norocul doar Deltamed. Care, și de această dată, a avut norocul să fie singurul participant. După ce comisia de atribuire a contractului a analizat temeinic documentația depusă de Deltamed, a decis ca contractul cadru de peste 27 milioane de euro să fie atribuit firmei lui Gorgan.

Primăria Municipiului București a organizat o licitație pentru achiziționarea de ambulanțe, în august 2018. Singura firmă care a participat la licitație a fost Deltamed. Licitația a fost spartă în două loturi, ambele adjudecate de Deltamed.

Primul lot a fost pentru livrarea de ambulanțe de tip C, în valoare de 7,83 milioane lei, iar celălalt pentru ambulanțe de tip B 4X4, în cuantum de 32,2 milioane de lei.

Raed Arafat: „Nu am dat interviu, vă spun clar!"

Secretarul de stat Raed Arafat a declarat pentru *Newsweek România* că licitațiile pentru achiziția de ambulanțe s-au desfășurat corect, dar mai ales că nu are nici o legătură cu Vasile Dan Gorgan, patronul firmei Deltamed.

Ulterior a revenit cu un telefon și a spus că nu vrea să fie citat, pentru că nu ar fi făcut declarații. „Deci, eu nu am dat interviu acum. Vă atenționez! V-am răspuns la câteva întrebări și asta este. Nu am dat interviu, vă spun clar! Nu vreau să prezentați punctul meu de vedere. Scrieți ce vreți și după care vă răspund eu singur. Știu foarte bine care este datoria dumneavoastră!".

FINANȚATORI Gabriela Firea (sus), primarul Bucureștiului, Eugen Nicolăescu, fost ministru al Sănătății, și Carmen Dan, ex-Interne, au alimentat conturile Deltamed cu zeci de milioane de euro

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; GEORGE CĂLIN

***Newsweek România*: DNA a închis cele două dosare din 2013 și 2017, legate de afacerea „Ambulanța".**

Raed Arafat: Da, asta știu pentru că au fost comunicate. Nu e afacerea „Ambulanța". Au fost niște reclamații care au fost închise. Erau *in rem*.

Ministerul de Finanțe a făcut sesizarea în 2013?

În 2013, raportul Ministerului de Finanțe a dat dreptate ordonatorului de credite cu ce s-a făcut. Era raportul care mi-a dat mie dreptate. Nu știu ce au cercetat, pentru că a fost *in rem*. Dar numele meu a apărut.

În 2019 s-a deschis un nou dosar. DNA a cerut documentele din 2012.

S-au mai solicitat. Era același lucru. Nu a fost nici o procedură în 2012. Vorbiți de contractele subsecvente și de corectarea acordurilor cadru pe baza cărora s-a făcut raportul de la Finanțe. Și raportul de la Finanțe a fost trimis în 2013 și mi-a dat dreptate mie. Pentru că eu am semnat. Poate că cineva a mai depus o altă reclamație. Nu știu. Anul 2013 este anul în care Ministerul de Finanțe și Curtea de Conturi au zis că sunt acțiuni corecte. Este vorba de un acord cadru care a început în 2011 și s-a terminat în 2015. Nu sunt alte licitații după. Noi nu am reușit să luăm toate ambulanțele pentru că totul a fost blocat în Ministerul Sănătății de către unul și altul.

Următoarea licitație a fost în 2016, care în 2017 a fost blocată. După care s-a repetat și a făcut-o IGSU. Acum s-au livrat ambulanțele pe 2017.

Care este relația dvs. cu domnul Gorgan?

Cred că s-a spus de 1.000 de ori. Nu există relație veche și nu există relație de facultate și nimic. Dacă vreți să redeschideți subiectele, redeschideți. Eu încă odată vă spun, din punctul meu de vedere, relația mea cu Gorgan este una profesională și așa a fost tot timpul. Toate aceste chestii care se spun sunt minciuni.

Arafat, salvatorul de carton

La scurtă vreme după ce opinia publică a fost șocată să constate că structurile de Poliție și ale 112 nu au fost în stare să o salveze pe Alexandra Măceșanu în Caracal, premierul Viorica Dăncilă l-a scos din nou în față pe Raed Arafat. Aceasta a propus CSAT ca grupul de lucru interinstituțional care există la nivelul guvernului să se transforme într-un comandament dedicat, condus de Raed Arafat – „punct unic de contact și gestiune care centralizează informațiile anchetei, elaborează analizele și rapoartele necesare și comunică oficial date despre caz".

La fel se întâmplase în 2014, după tragicul accident aviatic din Apuseni, soldat cu moartea studentei Aura Ion: Arafat a fost însărcinat de premierul de atunci, Victor Ponta, să creeze o structură de reacție rapidă pentru astfel de situații. În ciuda faptului că a primit și mai multă putere decât avusese, Arafat nu s-a achitat de sarcini, ceea ce s-a văzut, în mod tragic, la accidentul din clubul „Colectiv", din noiembrie 2015.

EȘEC

Sturionii și pescarii, pe cale de dispariție din Dunăre

După 200 de milioane de ani, sturionii sălbatici din România sunt aproape de a pierde bătălia pentru supraviețuire din cauza traficanților de icre negre și a corupției la cel mai înalt nivel.

DE

MARIUS DAEA

STURIONII SĂLBATICI DIN România sunt printre ultimii din Europa. Doar aici și în Bulgaria se mai găsesc astfel de populații, potrivit rapoartelor UE.

Datele științifice plasează specia în urmă cu 200 de milioane de ani, de pe vremea dinozaurilor. Dovezi despre pescuirea sturionilor există din vremea dacilor, când se puneau pe fundul Dunării garduri din bușteni și nuiele.

Sturionii trăiesc în Marea Neagră, iar pentru a depune icrele migrează în Dunăre, dar mulți nu mai reușesc să ajungă la locurile de depunere din cauza lucrărilor hidrografice de pe fluviu, cum ar fi barajul Porțile de Fier.

Înainte de contruirea sa, sturionii urcau până în zona Bavariei. Dintre toate speciile care trăiesc în Marea Neagră, cea mai reprezentativă este morunul, care trăiește între 100 și 115 ani, ajunge până la 8 metri și o greutate de 3 tone.

O femelă morun produce icre din 6 în 6 ani și ajunge la maturitatea sexuală la 18 ani. Masculul morun este considerat matur din punct de vedere sexual după 13 ani. Din aceeași categorie a sturionilor, în Marea Neagră se mai găsesc specii de ship, viză, păstrugă și nisetru, iar cegă numai în Dunăre.

Recordul celui mai mare morun capturat în România este în continuare deținut de Grigore Antipa, care în 1890 a prins un exemplar de 886 kg. O altă mărturie datează din anul 1983, când Eduard Acsente și tatăl său au prins la Sf. Gheorghe un morun de 675 kg, de la care s-au extras aproximativ 145 kg de caviar.

Pe vremea comunismului, în special în anii '80, sturionii din Marea Neagră au fost exploatați în mod inconștient. Numai în zona Sf. Gheorghe, în zilele bune de pescuit, se recoltau 200 kg de caviar, care luau drumul exportului, pentru a plăti datoria externă a țării.

Pescarii de pe brațul Borcea și din Delta Dunării ne-au mărturisit că acești pești sunt printre cele mai inteligente specii și pentru capturarea lor folosesc unelte care sunt confecționate exclusiv: carmace - cârlige foarte mari, confecționate din cel mai bun oțel pentru a rezista forței peștilor, câte 25 de cârlige, legate cu funii de o jumătate de metru, din 50 în 50 cm.

Carmacele se așază în fața sturionilor, în mare, la o adâncime între 1 metru și 45 de metri, iar când peștii trec printre funiile cu cârlige, rămân prinși.

Alte instrumente specialE pentru capturarea sturionilor sunt ohnele.

În 2006, pescuitul la sturion sălbatic a fost interzis

Acum 13 ani, pescuitul la sturion a fost interzis total în România, tocmai pentru că această specie este pe cale de dispariție. Decizia a fost luată în urma unei recomandări CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora / Convenția asupra Comerțului Internațional cu Specii în pericol din faune și flora sălbatică).

Am solicitat, în 2019, mai multor instituții responsabile din România date certe cu privire la modul cum a fost implementată această interdicție și care au fost efectele sale, însă nimeni nu a putut să ne pună la dispoziție un studiu științific sau o cercetare amplă care să arate o situație aproape de realitate.

Comunitățile de pescari susțin însă că sturionul este în continuare pescuit intensiv, dar pe ascuns, astfel că interdicția nu funcționează cu adevărat. În schimb, se plâng că au fost lăsați să moară de foame, în condițiile în care li s-a luat o sursă importantă de venit, fără a li se oferi alternativă de trai într-o zonă în care pescuitul era industria prin-

Samsarii plătesc 1.600 de lei per kg de caviar de la sturionii sălbatici, pe care îl vând cu peste 8.000 de lei, în condițiile în care un kilogram de caviar de acvacultură se vinde angro la prețul de 6.000 de lei

FOTO: MARIUS DAEA

ÎNTRE VIAȚĂ ȘI MOARTE
Dreapta: se așază la o adâncime între 1 metru și 45 de metri, iar peștii rămân prinși în cârlige. Sus: sturion marcat pentru observații științifice

cipală. Tot pescarii acuză Ministerul Agriculturii și Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, agenție subordonată tot Ministerului Agriculturii, de o susținere excesivă și disproporționată a fermelor de acvacultură în defavoarea pescuitului tradițional.

Căci, o dată cu interzicerea totală a pescuitului la sturioni, au luat amploare fermele de acvacultură înființate pe fonduri europene și guvernamentale. Aceste ferme vin să înlocuiască lipsa sturionilor și a caviarului sălbatic.

Programe inutile

Se investesc milioane de lei prin intermediul agențiilor naționale din subordinea Guvernului, ONG-uri și bani de la UE pentru a învăța pescarii cum să-și practice ecologic meseria moștenită din tată-n fiu sau cum să recunoască sturionii. O utopie...

Între traficanții de caviar și piața de desfacere a acestui produs, cum ar fi restaurantele de lux din nordul Bucureștiului, societăți de export și bogații care își permit să plătească aceste delicatese există un fir roșu foarte scurt, un fir roșu care scurtcircuitează orice efort de a salva sturionii.

Și în rândul pescarilor profesioniști există braconieri, însă aceste cazuri sunt izolate. Nu toți au curajul de a intra în astfel de rețele. Samsarii, așa cum îi numesc pescarii tradiționali pe cei care fac trafic cu caviar, sunt cei care profită financiar, consistent, de pe urma acestei activități ilicite.

Braconierii de modă nouă sunt dotați cu ambarcațiuni mai puternice și mai rapide decât ale Poliției de Frontieră sau ale Gărzii de Coastă Constanța și folosesc tehnologiile GPS pentru a putea identifica rapid locurile de captură. „Tehnologiile la braconieri au fost dintotdeauna, acum să nu ne ascundem după degete. Poliția ar vrea ca noi să trăim în Evul Mediu, să ieșim din peșteră, și ei să fie cu telefoane mobile, să se uite la noi ca la urși, nu? Este adevărat, tehnologia ne ajută pe toți, și pe ei îi ajută, și pe noi ne ajută, toți beneficiem de același aport de tehnologie. GPS-ul știți de când a început să se folosească pe scule? De foarte multă vreme, din momentul în care nu ne-au mai permis să avem scule fixe în mare. Adică unelte care să aibă țăruș bătut pe fundul apei și care să le țină pe loc. Din acel moment, noi am aruncat sculele cu niște greutăți și se târăsc aproape pe fundul apei, cu curentul, și e normal să punem un GPS, pentru că așa le putem găsi rapid", ne-a explicat un pescar din Delta Dunării.

Cel care prinde din greșeală un sturion și nu-l eliberează sau un braconier, pe lângă icrele negre, vinde și carnea, care este destul de valoroasă. De regulă, peștele trebuie predat viu. Cu un prosop umed așezat pe capul animalului, acesta rămâne în viață până la zece ore, timp în care rețeaua de distribuție este activată pe firul scurt.

La prima mână, samsarii plătesc 1.600 lei pe kilogramul de caviar de la sturionii sălbatici, pe care îl vând cu peste 8.000 de lei, în condițiile în care un kilogram de caviar de acvacultură se vinde en-gros la prețul de 60.00 de lei.

La a doua sau a treia ofertă din partea braconierilor, samsarii găsesc diferite motive pentru a scădea preţul la 1.200 lei şi chiar 900 lei pe kg.

Constrânşi de imposibilitatea de a vinde în siguranţă pe piaţa neagră, pescarii acceptă sumele oferite de cei care au reţele de desfacere bine organizate şi spatele asigurat.

Caviar contrafăcut

Ca orice produs de lux, nici caviarul nu a scăpat de fenomenul contrafacerii. Pescarii ne-au mărturisit că există în comunităţi persoane care au găsit soluţii pentru contrafacere şi reuşesc să vândă cantităţi importante persoanelor naive şi celor care nu se pricep şi nu cunosc calităţile caviarului adevărat.

„Toate instituţiile de control au un obiectiv comun, să acopere adevăratul trafic cu caviar. Ei toţi au un obiectiv comun, asta este. Pentru că eu stăteam de vorbă cu un profesor din Stockholm care a scris o carte despre pescuitul din întreaga Europă şi mi-a spus că un institut din Germania a făcut acum 5-6 ani un studiu pe caviarul de acvacultură din România care pleacă la export şi a constatat că 70% din icrele alea erau, de fapt, icre sălbatice. Atunci pe cine să arăt cu degetul? Probabil cel care făcea export avea câţiva braconieri care îi aduceau peşte sălbatic", ne-a explicat un pescar din Sf. Gheorghe.

Pescarii de aici acuză inclusiv Poliţia de Frontieră, care gestionează Sistemul Complex de Supraveghere şi Control al Traficului la Marea Neagră (SCOMAR), un sistem ultraperformant, dar care are breşe şi nu identifică braconierii din Marea Neagră, dotaţi cu aparate cu GPS şi ambarcaţiuni ultraperformante. Aceiaşi pescari aduc ca argument pentru eşecul SCOMAR situaţia traficului de droguri eşuat pe ţărmurile Mării Negre, care nu a fost identificat de această tehnologie modernă şi se întreabă cum a fost posibil?

„Există un «ochi magic» care se numeşte SCOMAR şi care trebuia să vadă tot ce se întâmplă, şi nu vede braconajul la sturioni, care nu există practic, nu vede traficanţii de droguri care există şi drogurile trec pe sub nasul lor. SCOMAR funcţionează! Banii sunt puţini!", a menţionat încă un pescar din Sf. Gheorghe.

Un altul a întrebat similar: „Ştiţi că, spre exemplu, pescarilor din Sf. Gheorghe, în anumite perioade ale anului, le este frică să iasă cu sculele la pescuit în mare? Deşi au voie să pescuiască, pentru că se prinde mai mult sturion decât peştele pentru care ei se duc să-l pescuiască, şi atunci automat intră sub incidenţa legii şi devin penali?".

Sub protecţia anonimatului, mai mulţi pescari, atât din Delta Dunării, cât şi de pe braţul Borcea, ne-au mărturisit că, dacă din greşeală ar prinde un sturion, nu l-ar elibera. O duc prea greu şi li s-au făcut prea multe nedreptăţi. Fiecare pescar se gândeşte că are o familie de întreţinut.

Poliţia de Frontieră respinge acuzaţiile pescarilor şi arată rezultatele activităţilor de control, care nu sunt principalul său obiect de activitate, dar precizează că există alte instituţii dedicate combaterii faptelor de braconaj piscicol.

70% din sturionii marcaţi au fost braconaţi

Peste 11 instituţii publice ale statului român stau cu ochii pe comunităţile de pescari de pe Dunăre, Delta Dunării şi Marea Neagră pentru a controla şi reglementa pescuitul, dar şi a combate braconajul şi traficul cu caviar.

Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecţia Mediului Bucureşti (INDCPM) derulează patru proiecte de cercetare ştiinţifică, în cadrul cărora marchează sturionii cu mărci ultrasonice, după care îi eliberează şi îi monitorizează.

Mărcile ultrasonice sunt implantate chirurgical în cavitatea abdominală a sturionilor şi transmit informaţii despre temperatura apei şi adâncimea de înot a acestora. Peştii marcaţi sunt urmăriţi de la Porţile de Fier până la Marea Neagră, inclusiv pe cele trei braţe principale ale Dunării, Chilia, Sulina şi Sf. Gheorghe. Informaţiile colectate de sistemul de monitorizare ajută la identificarea comportamentului din timpul migraţiilor sturionilor.

Directorul INCDPM, Deák György, ne-a declarat că 70% din sturionii marcaţi pentru monitorizare au fost braconaţi. Practicile braconierilor sunt destul de inovative. O dată prins un sturion marcat, extrag marca ultrasonică, o introduc într-un PET închis şi îi dau drumul pe apă, însă experţii INDCPM văd că marca pluteşte numai la suprafaţa apei, ceea ce este un indiciu că sturionul respectiv a fost braconat. În alte cazuri, marca ultrasonică este extrasă din peşte şi aruncată pur şi simplu pe fundul apei şi în astfel de cazuri experţii constată că exemplarul marcat nu se mai mişcă.

Recordul celui mai mare morun capturat în România este în continuare deţinut de Grigore Antipa, care a prins unul de 886 kg în anul 1890

FOTO: MARIUS DAEA; GETTY IMAGES

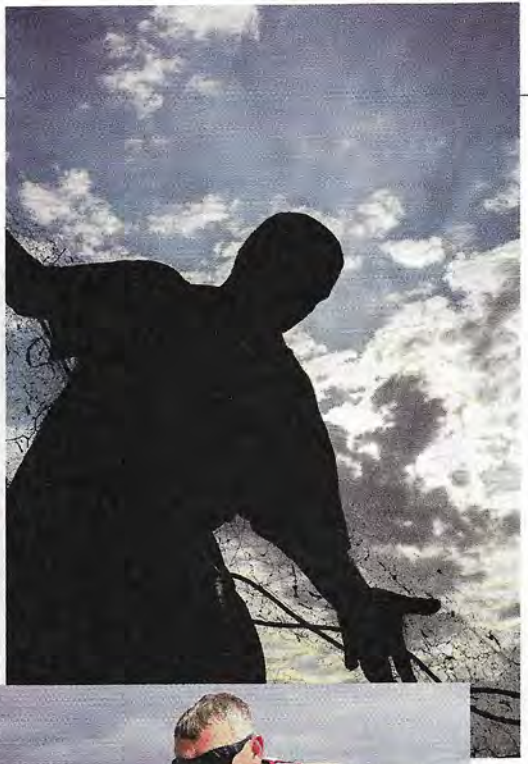

LEGAL ȘI ILEGAL
Sus și jos: caviar și pește confiscat de la braconieri. Mijloc: exemplar prins pentru marcare de către cercetători români. Dreapta: pescarii din Deltă se plâng ca nu mai au din ce trăi de când a fost interzis pescuitul la sturion

Implicații politice, scandaluri instituționale și conflicte de interese

Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, responsabilă de tot ce mișcă în România în domeniul piscicol, deși ar trebui să fie cea mai interesată de aflarea adevăratei situații a populațiilor de sturioni din România, este acuzată de Institutul Național de Cercercetare - Dezvoltare pentru Protecția Mediului București de nepunerea în aplicare a Ordinului nr. 384/2018 pentru aprobarea derogării în scop științific pentru unele specii de pești, emis de Ministerul Mediului, ordin prin care se aprobă marcarea a 300 de sturioni în vederea monitorizării.

Ca justificare la refuzul de a autoriza 300 de exemplare pentru marcare, președintele ANPA, Nicolae Dimulescu, invocă ilegalitatea ordinului emis de Ministerul Mediului și nu îl pune în aplicare. Mai mult, aduce la rândul său Institutului de Cercetare acuzații de practici care s-ar afla în afara legii, însă fără a putea proba acuzațiile.

Între cele două instituții publice au existat chiar procese pe rolul instanțelor de judecată.

Pescarii acuză autoritățile că i-au condamnat la pierderea identității

Pescarii de pe Brațul Borcea, dar și cei din Delta Dunării se plâng că atunci când s-a decis interzicerea pescuitului la sturion nu au fost consultați.

În comunitățile de pescari, sturionul reprezintă o cultură. În jurul acestui pește, de-a lungul istoriei s-au dezvoltat tradiții și obiceiuri care, odată cu interzicerea pescuitului la sturion, au dispărut.

Oamenii se plâng că pentru sturioni se iau foarte multe măsuri de protecție, însă pentru oamenii care trăiesc în Delta Dunării nu se face nimic.

Statul român a luat pescarilor cea mai importantă sursă de venit fără

a pune altceva în loc. Nu a venit cu niciun ajutor sau o măsură care să sprijine comunitățile, astfel încât să umple golul financiar destul de important lăsat în urma acestei decizii. Ca și cum nu ar fi fost de ajuns, a înăsprit condițiile și la scrumbie, limitând drastic posibilitățile de a realiza venituri.

Deși arătați cu degetul ca fiind principalii traficanți de caviar, peste 90% din pescarii adevărați, atât cei din Delta Dunării, cât și cei de pe cursul Dunării, trăiesc în condiții de viață aspre, aproape de limita sărăciei.

„Statul nu pridideșe să fure și dumneavoastră vreți să despăgubească? Normal, un stat ar trebui să aibă grijă de cetățeanul lui și trebuie să găsească alternativă înainte de a interzice. Prima dată pregătești alternativa, îi dai drumul pe piață, testezi dacă merge și, în momentul în care merge, interzici altceva, ca omul deja să aibă alternativă. Nu, tu ai venit, ai interzis, ai interzis, ai interzis și te uiți că populația Deltei Dunării a devenit o specie pe cale de dispariție, ca și sturionii.

Nu se gândește că ăștia nu au ce mânca, nu au ce bea, nu au alternativă.

Orice interdicție pe care o primești din partea autorităților, interdicție care îți leagă cumva șireturile și nu te poți deplasa, orice fel de chestie care se întâmplă și care ne strică armonia este o problemă", a explicat un pescar din Delta Dunării.

De foame, pescarii din Sfântu Gheorghe mâncau caviar

Oricine poate vedea locuințele modeste și nivelul de trai scăzut al pescarilor. În ultimii ani, numărul celor cu tradiție a scăzut drastic, majoritatea și-au trimis soțiile la muncă în străinătate pentru a putea face față nevoilor, iar mare parte dintre ei și-au găsit un serviciu.

În Sfântu Gheorghe, condițiile de trai sunt modeste. Multe dintre case încă mai sunt acoperite cu stuf. Majoritatea foștilor pescari închiriază camere cu 80 de lei pe noapte și încearcă să-și mai rotunjească veniturile din gătitul tradițional, care este apreciat de turiști.

Alții s-au reprofilat, cum este și cazul lui Eduard Ovidiu Acsente din Sfântu Gheorghe, care acum este ghid turistic și spune turiștilor povestea sturionilor, sau Alexandru Cristea, din Fetești, care a devenit expert în marcare sturioni în cadrul INDCPM București.

Dintotdeauna pescarii au dus-o greu, chiar dacă au avut caviarul pe mână. În Sfântu Gheorghe, un fost pescar ne-a povestit că au trecut prin perioade foarte grele, au fost momente când de foame mâncau icre negre cu lingura, fiindcă altceva nu aveau. O bătrână din Sfântu Gheorghe ne-a mărturisit că pentru a face poartă metalică de un metru și jumătate la curte a plătit mâna de lucru și materialele cu o jumătate de kilogram de caviar.

„Rezervația Biosfera Delta Dunării ar fi trebuit să funcționeze ca o balanță între stat și populație. Ar trebui să vină și să întrebe populația de ce are nevoie pentru a dezvolta turismul? Și în momentul ăla tu te transformai din pescar în producător de servicii turistice, nu? Și atunci automat sursa ta de venit era alta și banii veneau din altă parte și tu cumva nu mai depindeai de pescuit", crede Eduard Ovidiu Acsente, fost pescar în Sfântu Gheorghe.

49 de dosare penale și 90 de tone de pește confiscate

Conform datelor furnizate de Poliția de Frontieră în ultimii patru ani, aceasta au confiscat peste 90 de tone de pește, de diferite specii, în urma fenomenului de braconaj.

Numai la sturioni, în perioada 2015-2019, la nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în județele Caraș-Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Brăila, Galați, Tulcea și Constanța au fost întocmite, în total, 49 de dosare pentru braconaj.

În aceeași perioadă, Poliția de Frontieră a confiscat peste 90 de tone de pește braconat, din care 520 kg la specia de sturion, și 450 kg de icre.

S-au constatat 3.874 de infracțiuni și s-au dat 4.688 de amenzi în valoare totală de 841.750 de lei. De asemenea, au fost confiscate plase de pescuit în lungime de 135 kilometri, cât distanța de la Constanța la Tulcea, și 29.972 de ustensile de pescuit, dintre care, în anul 2016, 26.724 - un adevărat un record!

Aceste cifre dau o imagine a amplorii fenomenului de braconaj piscicol numai la nivelul Poliției de Frontieră, însă mai există și alte struc-

Braconierii de modă nouă sunt dotați cu ambarcațiuni mai puternice și mai rapide decât ale Poliției de Frontieră sau Gărzii de Coastă Constanța și folosesc tehnologii GPS pentru a putea identifica rapid locurile de captură

CAPTURĂ
Exemplare de sturioni descoperite în autoturismele unor braconieri. Poliția de Frontieră a confiscat peste 450 kg de caviar

turi ale Ministerului de Interne, cum ar fi Serviciul Fondului Forestier și Piscicol și Poliția Deltei Dunării, care la rândul lor organizează acțiuni de combatere a braconajului și traficului cu caviar.

Serviciul de Poliție Delta Dunării funcționează cu doar 25 de oameni din 100

Serviciul de Poliție Delta Dunării, cu sediul în Tulcea, este o structură de specialitate în subordinea directă a Inspectoratului General al Poliției Române, care coordonează atribuțiile ce revin Poliției Române pe teritoriul Rezervației Biosfera „Delta Dunării".

Atunci când a fost înființată structura, au fost prevăzute 100 de posturi de polițiști pentru a putea face față suprafeței Deltei, întinsă pe trei județe - Tulcea, Constanța și Galați.

Șeful serviciului, Radu Toni, susține acum că pe raza Rezervației Biosfera „Delta Dunării" fenomenul de braconaj organizat în rețele nu există și afirmă că situațiile de braconaj sunt izolate.

O altă structură a Poliției Române cu atribuții în combaterea braconajului și traficului cu caviar este Serviciul Protecția Fondului Forestier și Piscicol din cadrul Poliției Române. Și această structură organizează acțiuni de combatere a ilegalităților la fondul piscicol. În plus, poate acționa pe tot cursul Dunării și tot ceea ce înseamnă fond piscicol în România.

Iar rezultatul acțiunilor acestei structuri confirmă existența fenomenului de braconaj la sturion și traficul cu caviar.

Șeful Serviciului Protecția Fondului Forestier și Piscicol, Marian Sora, spune că activitatea este îngreunată de lipsa unei legislații mai aspre. Prind braconierii, confiscă capturile, cercetează și întocmesc dosare penale, însă în instanțele de judecată braconierii și traficanții de caviar se aleg cu amenzi, pe care nu le plătesc niciodată, și condamnări cu suspendare. Pentru cazurile de braconaj la sturion și trafic cu caviar, comisarul de Poliție Sora consideră că ar trebui pedepse de minimum 5 ani.

WWF Romania: „Pescarii s-au trezit din eroii Deltei, oameni aflați la marginea legii"

Cristina Munteanu face parte din echipa WWF România, fiind responsabilă în special de problemele sturionilor.

„Braconajul rămâne încă o problemă importantă în conservarea sturionilor, este o amenințare care afectează populațiile de sturioni din România. Suntem conștienți că motivul principal pentru care se realizează acest braconaj este caviarul, icrele negre, acestea aduc resurse financiare importante.

Ca rezolvare, în continuare vedem o mai bună implementare a legii, pedepse adecvate pentru astfel de activități, dar și o colaborare strânsă cu comunitățile de pescari, în sensul în care ne dorim să găsim activități alternative la pescuit, care să le aducă venituri suficiente astfel încât să nu mai fie cumva forțați de situația materială să meargă la braconaj, și să comunicăm cu ei pentru următoarele decizii care se vor lua referitoare la pescuitul sturionilor, în așa fel încât pescarii să fie cât mai puțin afectați", a explicat Cristina Munteanu.

Aceasta a explicat că, deocamdată, autoritățile doar au promis pescarilor că le vor rezolva problemele, dar nu au discutat și nu au ajuns la o înțelegere comună asupra deciziei de interzicere a pescuitului, motiv pentru care reacția lor a fost de respingere.

„Pentru că în Delta Dunării mulți dintre ei s-au trezit din eroii Deltei, braconieri, oameni aflați la marginea legii, ceea ce cu siguranță le-a rănit orgoliul, mândria, și a dus în starea aceea de a respinge total și chiar brutal această decizie de interzicere totală a pescuitului la sturioni", afirmă responsabilul WWF.

Cele mai afectate zone de fenomenul braconajului sunt Delta Dunării și brațul Borcea, cele două fiind importante pentru migrația și reproducerea sturionilor. Cristina Munteanu avertizează că legislația este completă, însă nu este adecvată la nivel de pedeapsă. Nici amenzile și nici consecințele nu sunt suficiente pentru a stopa acest fenomen.

Articol realizat cu sprijinul INTERNEWS EUROPE

LIVRESQ - tehnologia în sprijinul educației

Marți, 6 august 2019, la Hotelul Intercontinental din București, a fost lansată platforma LIVRESQ, o platformă online destinată „realizării, publicării, editării, consultării și gestionării online a manualelor, cărților și materialelor digitale interactive".

APROAPE O SUTĂ DE PERSOANE au asistat la lansarea noului produs, printre acestea numărându-se reprezentanți ai unor edituri importante implicate în realizarea manualelor școlare, precum *All, Corint, Niculescu, Sigma, EDP, DPH* și altele, cadre didactice din învățământul universitar și preuniversitar, profesioniști din domeniul IT, scriitori, jurnaliști și reprezentanți ai altor companii interesate.

În deschiderea evenimentului, **Cosmin Mălureanu**, Directorul General al Ascendia SA, a prezentat câteva date legate de companie și motivele care au stat la baza realizării acestui produs.

„Proiectul LIVRESQ are la bază atât experiența generală a Ascendia, dată de 13 ani de activitate în domeniul eLearningului, cât și pe cea specifică, legată de realizarea de manuale tipărite și digitale pentru Ministerul Educației, cărți care sunt utilizate în sistemul public. Prin proiectul LIVRESQ ne-am propus să oferim editurilor și cadrelor didactice o unealtă care să-i ajute să dezvolte ușor cărți/lecții digitale interactive, fără a fi nevoie de cunoștințe de programare avansate", a declarat Cosmin Mălureanu.

Dincolo de dorința legitimă de a aduce pe piață un produs care să contribuie la dezvoltarea companiei, realizarea LIVRESQ este, în același timp, și o ilustrare a modului în care Ascendia înțelege să își îndeplinească misiunea asumată: impact pozitiv în educație.

Conform datelor prezentate, prin utilizarea LIVRESQ prețul de realizare a formei interactive a manualelor se va reduce cu peste 80%, economiile astfel realizate permițând editurilor să investească suplimentar în creșterea calității conținutului acestora.

O prezentare foarte interesantă a avut prof.univ.dr. **Ion-Ovidiu Pânișoară**, Directorul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic de la Universitatea din București, care a evidențiat importanța competenței și motivării în utilizarea resurselor digitale pentru învățare, concluzionând că nu mai poate fi negată importanța tehnologiei în educație, însă aceasta oferă doar instrumente, fiind de datoria pedagogiei să găsească cele mai bune căi de a le folosi eficient.

LIVRESQ permite profesorilor să personalizeze conținutul unui manual, adăugând sau înlocuind imagini

Directorul Tehnic al Ascendia SA și responsabil tehnic al proiectului LIVRESQ, **Aurelian Jurcoane**, a prezentat platforma din punct de vedere tehnic.

Dincolo de termenii tehnici, acesta a evidențiat faptul că pentru realizarea platformei au fost folosite cele mai noi tehnologii și limbaje de programare și o arhitectură relativ simplă, care să permită ușor dezvoltări și adaptări viitoare.

Partea cea mai importantă a lansării a fost demonstrația practică a modului de funcționare al LIVRESQ, realizată de **Cosmin Mălureanu și Gabriel Lazăr**. Aceștia au prezentat mai întâi un capitol dintr-un manual interactiv de geografie realizat cu ajutorul LIVRESQ, după care au trecut prin toate etapele de lucru.

Au fost astfel evidențiate ușurința în utilizare și caracterul *full-responsiv* al cărții interactive realizate. Au atras atenția modalitățile simple de introducere în carte a elementelor interactive de interes: filme, clipuri audio, galerii de imagini, chestionare, animații interactive sau simulări realizate de terți. Pentru a veni în sprijinul faptului că în edituri la un manual lucrează mai mulți specialiști în domenii diferite, LIVRESQ permite partajarea resurselor între mai mulți utilizatori, astfel încât, la un manual pot lucra simultan editorii de text, graficienii, responsabilii cu materialele video etc.

Atenția tuturor celor prezenți a fost atrasă de o funcționalitate a platformei care permite profesorilor, cu acordul editurii, să personalizeze conținutul unui manual, adăugând sau înlocuind imagini, exerciții, exemple sau chiar conținut, distribuind apoi manualul elevilor din clasele cu care lucrează. În acest mod, con-

APROAPE 100 DE PERSOANE au asistat la lansarea platformei online LIVRESQ. Cosmin Mălureanu (dreapta) a prezentat motivele pentru care a fost creat acest produs

ceptul de învățare centrată pe elev capătă noi dimensiuni.

Demonstrația practică a prezentat doar o parte din multiplele funcționalități implementate, iar la final au fost prezentate și ideile pentru dezvoltări viitoare, cum ar fi integrarea unui magazin online de resurse cu conținut de calitate, diversificarea tipurilor de resurse interactive disponibile, extinderea posibilităților de modificare a designului cărților, integrarea cu sisteme de tip LMS pentru contabilizarea accesului elevilor la manuale și a progresului făcut de aceștia. Tot la final, au fost prezentate câteva alte domenii în care LIVRESQ își poate dovedi utilitatea: realizare de manuale de utilizare pentru produse de orice fel, editarea revistelor științifice la un alt nivel de conținut, realizarea de prezentări comerciale și de management.

Prezentarea s-a încheiat cu o sesiune de întrebări și răspunsuri care a demonstrat interesul pentru produs, atât din zona editurilor, dar și din cea a cadrelor didactice.

În perioada următoare, LIVRESQ va fi accesibilă pentru testare, urmând ca, înainte de sfârșitul anului, să fie lansată și versiunea comercială.

LIVRESQ este un produs realizat în cadrul proiectului „Servicii inovative pentru publicarea, editarea, consultarea și gestiunea online a manualelor școlare", co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Competitivitate 2014 - 2020, de către ASCENDIA S.A., o companie producătoare de software educațional, listată la Bursa de Valori București, cunoscută atât pentru manualele digitale și seria de produse Timlogo, EduTeca și Dacobots destinate copiilor, cât și pentru serviciile de dezvoltare de module educaționale personalizate pentru sistemele de eLearning ale companiilor private. N

SOCIAL

Copilărie la voia întâmplării

45 DE COPII AU FOST VIOLAȚI ÎN primele șase luni ale anului. 38 de fete și șapte băieți. În 2018, aproape 700 de fete mai mici de 15 ani deveneau mame, iar peste 3.600 de fete cu vârsta mai mică de 19 ani își îngrijeau deja cel de-al doilea copil.

Retragerea copiilor de la școală, căsătoriile timpurii (mai devreme de 19 ani), nașterile în rândul adolescentelor ne aseamănă cu Cuba sau cu Sri Lanka, în raportul global al organizației Salvați Copiii. Anul acesta, România se află pe locul 51 din 176 de state în ceea ce privește siguranța copilăriei, în urma unor state precum Tunisia, Oman sau Kazahstan.

La nivelul comunității, „românii au o toleranță foarte mare privind agresiunea și o dorință foarte mică de a interveni în cazurile de violență, acel «nu mă bag în casa altuia»", a explicat, pentru *Newsweek România,* sociologul Ciprian Grădinaru, de la Salvați Copiii, autor al mai multor cercetări despre mamelor minore.

În multe dintre situațiile de violență, intervine și mentalitatea oamenilor de a învinovăți victima („a făcut ea ceva, „ia uite cum s-a îmbrăcat"), iar dacă provine și dintr-un grup defavorizat, șansele să nu fie ajutată/crezută, chiar și de către autorități, cresc, a explicat sociologul. Și mentalitatea față de femei – de a le considera inferioare bărbaților – înlesnesc tolerarea agresiunilor, a adăugat și psihoterapeuta Viki Dumitrache.

„Ne facem că nu vedem violența vecinului împotriva copiilor, a soției sau a altor rude, ajungem chiar la situații de teatrul absurdului, precum cazul de la Berevoești, unde o întreagă comunitate a asistat la exploatarea altor oameni, fără să spună nimic. (La Berevoești, circa 40 de copii și adulți erau exploatați prin muncă. Oamenii erau ținuți în lanțuri, bătuți și înfometați - n.a.) Nimănui nu i-a păsat suficient de mult ca să-și tulbureze liniștea și să anunțe, iar, pe de altă parte, ca să anunți, îți trebuie un anumit nivel al educației, dar și încrederea că statul va interveni", a explicat Ciprian Grădinaru.

Tocmai pentru că trăim într-o „societate disfuncțională, needucată și care nu performează", nu este de mirare că nu avem nici categorii profesionale foarte bune, a adăugat sociologul. Așa poate fi explicat eșecul autorităților în cazurile de la Caracal și Galați. Tocmai de aceea, este extrem de importantă profesionalizarea polițiștilor, au spus specialiștii consultați de *Newsweek România.*

Psihologul Viki Dumitrache, care a lucrat timp de 10 ani în sistemul de protecție a copilului, a povestit că, de foarte multe ori, în cazurile de viol, se lovea de mentalitatea polițiștilor care nu credeau victimele. „Îmi spuneau: «Fata e din satul X, susține că a fost la o petrecere și că de acolo a plecat la 04.00 dimineața acasă și că au însoțit-o doi băieți. Băieții s-au răzgândit, au invitat-o la ei să mai bea o cafea până dimineața, fata a refuzat și că apoi a reclamat viol. Dar, doamnă, știți ceva? Părerea mea e că băieții nu au avut cum să tragă de ea, cred că fata a vrut și apoi, când a aflat tatăl ei că s-a făcut dimineață și ea n-a venit acasă, de frică să nu afle tatăl că a făcut sex cu băieții, a dat-o că au violat-o»".

DE

FLAVIA DRĂGAN

flavia.dragan@newsweek.ro

De aceea, psihoterapeuta consideră că „instituțiile trebuie să demareze programe de formare; ar trebui să plece de la nivelul Guvernului, de la nivelul Președinției, în jos în instituții, către oameni. La noi se întâmplă invers: de la noi pleacă această necesitate și noi încercăm să tragem de vârf, pentru că trăim în 2019 și cetățenii nu sunt respectați".

Deprofesionalizarea, suprabirocratizarea, lipsa presiunii publice asupra autorităților sunt doar câțiva dintre factorii care au adus România la situația din prezent, este de părere Ciprian Grădinaru.

„Nimeni nu știe când se va întâmpla o nouă tragedie, dar nimeni nu poate spune că nu se întâmplă mâine, pentru că fondul a rămas același. Autoritățile române au mai degrabă o atitudine reactivă, nu proactivă – adică s-a întâmplat ceva, a luat foc căpița, hai să vedem cum o stingem. Dar acea căpiță va lua foc din nou peste doi ani, când vor fi aceleași circumstanțe. Avem câte o răbufnire, aflăm că s-a prăbușit un avion în Apuseni, mai avea puțin și cădea pe o bază militară și nu îl găsește nimeni, că la Caracal a apărut o nenorocire, că la Galați a apărut o alta, că la Berevoești niște tineri au fost ținuți legați și puși la muncă – modul în care societatea funcționează face ca astfel de lucruri să se petreacă din nou", a explicat sociologul Ciprian Grădinaru.

FĂRĂ APĂRARE

➤ **În primele șase luni ale lui 2019: 286 de fete și 269 de băieți au fost victime ale violenței în familie. Două fete au murit.** S-au raportat 33 de acte sexuale cu minori și 45 de violuri (38 victime fete, 7 victime băieți). În cele mai multe cazuri, victima îi este agresorului fiică/fiu *(IGPR via Filia, 2019).*

➤ **În 2018: 15.253 de cazuri de abuz, neglijare, exploatare a copiilor,** din care: 1.173 – abuz fizic, 1.826- abuz emoțional, 951 – abuz sexual, 10.852 – neglijare, 290 – exploatare prin muncă, 26 – exploatare sexuală, 135 – exploatare comitere infracțiuni.

ALARMĂ
42 % dintre copiii români trăiesc în risc de sărăcie, arată un raport european al FRA. Psihoterapeuta Viki Dumitrache spune că mentalitatea de a le considera pe femei inferioare bărbaților înlesnește tolerarea agresiunilor (stânga). Sociologul Ciprian Grădinaru afirmă că numărul constant de mame minore arată că fenomenul este acceptat la nivel social (dreapta).

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; FACEBOOK

În 8.103 cazuri, victimele sunt fete, în 7.150 de cazuri, victimele sunt băieți.

14.035 de cazuri s-au petrecut în familie, 28 în plasament la asistentul maternal, 68 în centrele de plasament, 68 în școli. Cele mai multe abuzuri sexuale s-au petrecut în familie: 448 de cazuri.

În 2.762 de cazuri, a fost dispus plasamentul în regim de urgență.

În 1.047 de cazuri, s-a început urmărirea penală a agresorului. 4.927 de cazuri sunt în lucru *(ANPDCA, situația la sfârșitul anului 2018)*.

➤ 674 de fete sub 15 ani au devenit mame, 17.307 fete cu vârste între 15 și 19 ani au devenit mame. 3.657 dintre ele sunt deja la a doua naștere. La fetele sub 15 ani, doar în 79 de cazuri tatăl este un băiat sub 20 de ani *(Salvați Copiii, 2019)*.

România și Bulgaria, pe primul loc în UE, în ceea ce privește procentul tinerelor sub 20 de ani care devin mame: 12,1 la sută dintre fetele din România devin mame, față de 4 la sută – media europeană *(Oficiul European de Statistică, 2019)*.

➤ 1.272 de copii au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal. Între fapte: 820 de copii – furt, 57 copii – tâlhărie, 12 copii – viol, un copil – prostituție.

➤ 1.313 copii care au săvârșit o faptă penală și răspund penal. Între fapte: 663 de copii – furt, 16 copii – omor, 101 copii – tâlhării, 24 copii – viol, doi copii – prostituție *(ANPDCA, situația la 31 decembrie 2018)*.

➤ 43% dintre victimele traficului de persoane în 2018 sunt copii. 34% dintre ei au între 14 și 17 ani. 67,4% dintre victime au fost traficate în scopul exploatării sexuale, 20% în scopul exploatării prin muncă forțată, 5 la sută pentru cerșetorie *(ANITP via eLiberare, 2019)*.

În 2015-2016, România a fost principala țară furnizoare de victime ale traficului de ființe - 1.511 victime de naționalitate română înregistrate *(Comisia Europeană, 2018)*.

➤ 287.493 de copii nu frecventează școala, adică unul din 12 copii cu vârsta între 7 și 17 ani *(Salvați Copiii, 2019, via INS, date pentru anul școlar 2017-2018)*.

➤ 92.027 de copii din 71.418 familii au părinții plecați la muncă în străinătate.

16.331 de copii din 12.155 de familii au ambii părinți plecați la muncă în străinătate.

62.890 de copii din 48.604 familii au un părinte plecat la muncă în străinătate.

12.806 copii din 10.659 de familii au părintele care este unic susținător plecat la muncă în străinătate.

3.659 de copii din totalul celor care au părinți plecați în străinătate au fost lăsați în grija statului *(ANPDCA, situația la 31 decembrie 2018)*.

➤ Unul din 11 copii din mediul rural merge la culcare fără să ia cina *(World Vision, 2018)*.

42% dintre copiii români se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, dublu față de media europeană *(FRA, 2019)*.

Unul din doi părinți crede că lovirea este spre binele copilului *(World Vision, 2017)*.

Mafia chineză, asmuțită asupra Hong Kong-ului

Protestele nu contenesc, deși China a amenințat că va trimite armata și a concentrat trupe la graniță.

PROTESTELE DIN MARELE CENTRU financiar asiatic, Hong Kong, au început prin opoziția față de o lege de extrădare în China, suspendată acum, însă cetățenii metropolei au înțeles pericolul dictaturii reprezentat de Beijing și cer acum democrație deplină.

SUA, Australia, Marea Britanie, Irlanda, Singapore și Japonia au emis avertismente de călătorie pentru Hong Kong, care trece prin cea mai gravă criză de la predarea de către Marea Britanie a „cheilor" orașului, în 1997.

DE

ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

În ciuda ciocnirilor cu poliția, care a făcut peste 600 de arestări sub acuzația de rebeliune, ceea ce se pedepsește cu 10 ani de închisoare, protestatarii, în majoritate tineri, au continuat să se organizeze, orientând manifestațiile spre centre-cheie, instituții guvernamentale, aflate sub controlul Beijingului, metrou, aeroporturi, centre mari comerciale, companii de brand etc. China a catalogat mișcarea protestatară ca „acțiune dușmănoasă orchestrată din afară" și a amenințat inclusiv cu trimiterea armatei, concentrând trupe la granița cu Hong Kong. Ceea ce a atras condamnări publice ale acțiunii din întreaga lume, care nu a uitat tragedia din Piața Tiananmen, în 1989. Conform unui raport secret al ambasadorului britanic în China, bazat pe informații furnizate de un oficial chinez din Consiliul de Stat, trimis la 24 de ore după masacru, raport publicat recent de „The Independent", au fost 10.000 de victime în Tiananmen, nu 3.000, câte se vehiculau.

Protestatarii din Hong Kong și-au trecut și „Dreptate pentru victimele din Piața Tiananmen" pe agenda solicitărilor democratice, după ce au fost amenințați cu intervenția armatei chineze.

Șefa Executivului din Hong Kong, Carrie Lam, a încercat să se înțeleagă cu protestatarii, promițându-le măsuri pentru îmbunătățirea traiului, dar cetățenii acestui oraș, în mod normal eficient și ordonat, nu mai dau înapoi de la solicitările democratice, după ce au văzut cum China insistă să-și impună legile dictatoriale.

Însă China nu renunță la planul său de a subordona metropola rebelă Partidului Comunist, apelând acum, din nou, la Triade, mafia chineză, la care a apelat și când a preluat orașul de la autoritățile britanice, în 1997. Nu este chiar un secret că Triadele au legături cu Beijingul, pentru că, încă de când a apărut, în sudul Chinei, cu secole în urmă, această mafie și-a atribuit „principii patriotice", un slogan foarte îndrăgit și de comuniști, care a „preluat" organizația criminală. În scop „patriotic", bineînțeles.

Timp de zeci de ani, „capetele de dragon" ale clanurilor mafiote - cunoscute sub numele de triade - au fost considerate pe scară largă drept „brațul" forte al Partidul Comunist Chinez, care nu a negat niciodată că ar avea legături cu aceste clanuri. Ba, uneori, le aprobă oficial acțiunile. Sau le solicită sprijinul. Cum a fost, de exemplu, cu Deng Xiaoping, lider chinez de top, căruia triadele i-au asigurat protecția în vizita istorică în SUA în 1979, dat fiind tentaculele răspândite peste tot în lume. Ministrul chinez al Securității Publice de atunci, Tao Siju, le-a mulțumit pentru acțiunea lor „patriotică".

Această conexiune suspectă este din nou în centrul atenției, de când cu protestele din Hong Kong, pentru că, din momentul în care era evident că polițiștii nu fac față situației, au fost observate grupuri mari de bărbați îmbrăcați în tricouri albe și purtând steaguri chinezești, care i-au urmărit și i-au bătut pe manifestanții antiguvernamentali, îmbrăcați în negru, ca și pe oamenii care priveau de pe margini. Cel puțin 45 de persoa-

NELINIȘTITUL HONG KONG
Triadele din Hong Kong, „bărbații în alb" (stânga), au lăsat stația de metrou Yuen Long plină de sângele protestatarilor și al călătorilor obișnuiți. Manifestanții metropolei nu renunță la solicitările democratice nici când șefa Executivului, Carrie Lam, le promite condiții mai bune de trai

FOTO: WASHINGTON POST (CAPTURĂ VIDEO); GETTY IMAGES

ne au fost spitalizate, intervenția în sine dând și mai mult „apă la moară" protestatarilor împotriva Chinei dictatoriale.

Chiar și legiuitorii din Hong Kong, de regulă impuși să fie pro-China, și-au exprimat îngrijorarea că această criză politică se transformă într-o situație și mai conflictuală, cu aceste sindicate ale crimei băgate „în joc".

„Triadele guvernează Hong Kong acum?", a scris pe Facebook fostul șef al Partidului Liberal pro-Beijing, James Tien, care a somat-o pe șefa Executivului din Hong Kong, Carrie Lam, să demisioneze imediat.

Steve Vickers, fostul șef al Biroului de informații de la Poliția din Hong Kong, a remarcat că primul atac al Triadelor asupra manifestanților, din stația de metrou Yuen Long, s-a petrecut la scurt timp după ce manifestnții au provocat stricăciuni biroului reprezentantului guvernului chinez din Hong Kong. Beijingul a avertizat cu furie că s-a trecut peste o linie majoră.

Vickers, care în prezent conduce o firmă de consultanță în privința riscurilor, semnalează un punct de turnură foarte periculos de când au fost implicate triadele, „o escaladare a unei situații deja extrem de complexă".

Junius Ho, un parlamentar pro-Beijing, care a fost filmat felicitând gașca de bătăuși care a lăsat peronul stației năclăit de sânge, a declarat reporterilor că a mulțumit acelor bărbați pentru că „și-au apărat casele".

El a negat că ar fi avut legături cu elemente criminale, dar a refuzat să-și ceară scuze pentru că a dat mâna cu ceea ce el a caracterizat drept cetățeni obișnuiți, chiar dacă, „întâmplător", unii erau mascați și înarmați.

Politicienii și cercetătorii din Hong Kong spun că există o istorie veche de zeci de ani, dar nu este foarte cunoscută, despre lumea interlopă din metropolă și o elită pro-Beijing.

Un fost funcționar superior al agenției oficiale chineze de știri *Xinhua News Agency*, care a acționat ca legătura pentru Guvernul chinez, a explicat modul în care a convins triadele să acționeze pentru Beijing. Argumentul a fost financiar. „Le-am spus că, dacă nu perturbă stabilitatea Hong Kong-ului, nu le vom împiedica afacerile", declara Wong Man-fong unui audiențe universitare în 1997.

În ultimul deceniu, personalități marcante din Hong Kong, critice la adresa Beijingului, au fost atacate de Triade. În 2014, după ce tineri manifestanți antiguvernamentali au ieșit pe străzile Hong Kong-ului în timpul „Mișcării Umbrela", membri ai triadei i-au atacat și le-au desființat tabăra.

Tot prin atacuri, Triadele liniștesc și protestele din Diaspora, cum au fost cele de dinaintea Jocurilor Olimpice de la Beijing din 2008, când s-a încercat atacarea torței olimpice la Canberra.

În 2015, după ce protestatarii anti-China au ocupat legislatura taiwaneză, aceștia au fost bătuți și dispersați de o gașcă condusă de Chang An-lo, cunoscutul fondator al Triadei Sindicatul Bamboo, care are numele de „război" „Lupul Alb".

După ce a trecut printr-o închisoare federală din Statele Unite pentru trafic de heroină, Chang a revenit în Taiwan în 2013 pentru a forma un grup politic care promovează unificarea politică cu China continentală. Poliția taiwaneză a demonstrat legăturile grupării cu crima organizată.

„Există o legătură dovedită între triada Sindicatul Bamboo și Partidul Comunist Chinez", a declarat J. Michael Cole, de la Global Taiwan Institute. „Ceea ce am văzut în Hong Kong în ultima vreme este o escaladare logică a ceea ce am văzut în ultimul deceniu". N

TACTICI

Proteste 2.0, pentru conservarea democrației la Hong Kong

Tehnologia este un aliat al celor care se opun autoritarismului autorităților chineze, în fostul dominion britanic.

DE APROAPE DOUĂ LUNI, UN VAL de proteste antiguvernamentale zguduie Hong Kong-ul din temelii. Pornite inițial ca un protest față de legea care permite extrădarea în special a criticilor guvernului chinez și judecarea lor pe teritoriul Chinei continentale, protestele s-au transformat treptat în adevărate mișcări pro-democratice, cu scopul introducerii votului universal liber și un mai mare control public asupra deciziilor guvernamentale.

Deși nu au lideri formali, protestele sunt „conduse" de tineri activiști, care și-au dezvoltat și adaptat strategiile de protest în numeroasele confruntări cu poliția. Revista britanică „The Newstatesman" a publicat recent o analiză în care inventariază câteva din tacticile lor principale de protest. Un veritabil curs de gherilă civică urbană modernă.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

„Fii apă!", în loc de „Occupy"

Protestele de tip „occupy" au apărut după criza financiară globală din 2008 și au inspirat mișcările de nesupunere civică anterioare din Hong Kong. Sunt mișcările cunoscute sub numele „Occupy Central" sau „Umbrella Movement" din 2014.

Atunci, protestatarii au ocupat principalele piețe din oraș, timp de 79 de zile, cu speranța că vor reuși să aducă autoritățile chineze la masa negocierilor. Autoritățile de la Beijing au refuzat, iar protestele au eșuat. De data aceasta, protestatarii din Hong Kong s-au inspirat din viața vedetei kung fu Bruce Lee (născut în SUA din părinți originari din Hong Kong și decedat aici) și din celebrul său îndemn „Fii apă!".

Ce înseamnă asta? Au adoptat un tip de protest mai mobil și mai agil. Un miting se poate transforma oricând într-un marș, un marș poate porni într-o anumită direcție și își poate schimba direcția în sens opus. Însuși scopul unui anumit protest se poate schimba din mers.

De asemenea, din coloana principală se pot desprinde grupuscule de protestatari, care să vizeze anumite instituții sau să încerce să le ocupe sediile, să blocheze intrările, scările sau lifturile.

În momentul în care autoritățile declară clădirea închisă și trimit funcționarii acasă, protestatarii se dispersează și pornesc în căutarea următoarei ținte.

Un miting se poate transforma într-un marș, un marș își poate schimba direcția în sens opus

Protestul de tip „sursă deschisă"

Așadar, actualele proteste din Hong Kong nu au lideri formali. Aceasta este o reacție față de agresivitatea autorităților, care, în trecut, i-au pedepsit pe cei care s-au poziționat drept lideri. Joshua Wong, fostul lider al „Umbrella Movement", a fost eliberat recent din închisoare, însă inițiatorii mișcării „Occupy Central", Benny Tai și Chan Kin-man, sunt în continuare după gratii. Absența liderilor este și o consecință a tacticilor de protest specifice mediului online. Protestatarii folosesc forumuri precum LIHKG, o versiune locală asemănătoare „Reddit", unde utilizatorii comentează și votează anumite postări, precum și grupuri de chat pe „Telegram", chiar de zeci de mii de membri. Protestatarii pot vota în timp real dacă să stea pe loc, să mărșăluiască spre o altă destinație sau să se disperseze.

Francis Lee, profesor la Universitatea Chineză din Hong Kong, a denumit aceste proteste de tip „sursă deschisă" („open-source" protest). Voluntari cu megafoane sau stații de emisie-recepție fac anunțuri sau coordonează, dar nu sunt lideri. Lipsa liderilor încurajează pe oricine să se implice și să contribuie, astfel, la succesul mișcării. Pentru a anihila camerele de supraveghere din oraș, protestatarii folosesc lasere pentru a le „orbi" și a face imposibilă recunoașterea facială a celor care participă la mitinguri.

„POMPIERII“ folosesc conurile rutiere pentru a îndepărta gazele lacrimogene. Jos, un mesaj grafic transmis cu „Airdrop“

„Airdrop“

Folosirea de către protestatari a aplicației „Telegram“ este un lucru bine-cunoscut. Nu întâmplător, în timpul celor mai intense confruntări între protestatari și polițiști, Telegram a raportat că a fost ținta unor tentative de hacking, provenite de pe teritoriul Chinei continentale. Cel mai probabil acestea au fost puse la cale de autoritățile de la Beijing.

Totuși, suprasolicitarea rețelelor de telefonie mobilă, de către zeci de mii de oameni care sunt în aceeași zonă și folosesc în același timp smartphone-urile, face ca, în majoritatea timpului, comunicarea să fie greoaie. De aceea, protestatarii din Hong Kong apelează la tehnologiile „peer-to-peer“, respectiv la aplicația „AirDrop“, a celor de la Apple. Aceasta permite utilizatorilor de iPhone-uri să-și transfere imagini sau date fără a fi necesară conectarea la o rețea de comunicații mobile. Un inconvenient este faptul că utilizatorii „AirDrop“ care nu sunt interesați de proteste pot primi mesaje nesolicitate referitoare la mișcările de stradă.

Aprovizionarea „liniilor“ și limbajul semnelor

Experiența protestelor „Umbrella Movement“ și confruntările recente cu poliția i-au învățat pe protestatari ce echipamente au nevoie în primele linii. Pentru a se asigura că proviziile ajung rapid la cei din față, protestatarii din Hong Kong au dezvoltat un sistem de semne cu mâinile, pentru a trimite mesaje prin intermediul mulțimii.

Cineva din primele linii face un semn, iar acesta este replicat de indivizi din mulțime până este văzut de cei care gestionează depozitele improvizate de provizii. Apoi, pachetul este dat din mână în mână de către un lanț uman până la cei care l-au solicitat. Aceste lanțuri umane de aprovizionare se întind pe kilometri, iar vederea lor pe viu este impresionantă.

Neutralizarea gazelor lacrimogene

Când poliția a folosit gaze lacrimogene în 2014, la începutul protestelor „Umbrella Movement“, acest lucru a generat o reacție vehementă de respingere la nivelul întregii metropole. Aceasta a fost, de altfel, scânteia care a aprins protestul soldat cu ocuparea centrului orașului timp de 79 de zile.

În prezent, după cinci ani, folosirea gazelor lacrimogene pe străzile din Hong Kong a devenit un lucru obișnuit. Creșterea cantității de gaz lacrimogen folosit de polițiști este și o consecință a faptului că protestatarii au învățat să-l neutralizeze. Când poliția aruncă cu grenade lacrimogene, „pompierii“ le acoperă cu conuri de trafic, care devin coșuri ce împiedică gazele să se disperseze. Apoi, un alt „pompier“ toarnă apă în interiorul conului, pentru a neutraliza gazul. Există și varianta în care un „pompier“, care poartă mănuși, aruncă grenada lacrimogenă înapoi către polițiști sau departe de protestatari.

Cum să eviți învălmășeala

„Unul dintre cele mai mari riscuri de rănire și chiar deces la proteste este reprezentat de panică și învălmășeală“, scrie „The Newstatesman“.

Această amenințare este agravată de geografia urbană a Hong Kong-ului: proteste recente au avut loc pe străzile strâmte din cartierul Sheung Wan, veritabile labirinturi stradale. Când poliția a tras cu gaze lacrimogene, riscul de panică a crescut exponențial, mai ales că polițiștii au folosit și bastoane. Conștienți de aceste pericole, mulțimile au dezvoltat un sistem prin care se retrag în ordine, ținând cadența: „Unu, doi, unu, doi“.

Colectare de fonduri pentru revoluție

Protestatarii obișnuiesc să publice anunțuri în presa națională, dar și în publicații de largă circulație internațională, pentru a organiza campanii de strângere de fonduri pentru mișcările de protest.

În urma unei astfel de campanii, a fost strânsă suma de 600.000 de lire în câteva ore. Anunțurile au fost publicate în mai multe limbi de circulație internațională.

Organizatorii protestelor s-au folosit de Summitul G20 de la Osaka (Japonia), din iunie 2019. Machetele publicitare aveau dimensiunea unei pagini de ziar și conțineau mesajul „Fiți alături de Hong Kong la G20“. Ele au fost publicate în „The New York Times“, „The Guardian“, „Le Monde“, „Süddeutsche Zeitung“, „The Australian“, „The Asahi Shimbun“, „The Globe & Mail“ și „The Seoul Daily“.

FOTO: ANTONY DAPIRAN

OPINIE

Când va rezolva SUA problema armelor

Fascinația americanilor pentru arme, în special pentru cele de asalt, este văzută de mulți dintre americanii care nu sunt entuziaști ai războiului ca fiind problematică în lumea modernă.

DE

ADAM TISMĂNEANU

ÎN PRIMUL WEEKEND DIN AUGUST, doi bărbați înarmați, care cred în supremația albilor, au provocat teroare în masă, separat, în El Paso, Texas, și Dayton, Ohio, secerând la grămadă zeci de oameni, dintre care 32 au fost uciși și 38 răniți la un magazin Walmart și, respectiv, într-un bar.

În orele și zilele de după aceste împușcături, politicienii și mass-media au folosit timpul de emisie pentru a transmite „gânduri și rugăciuni" victimelor, așa cum se face întotdeauna în America după un atac armat în masă.

În acest moment, a devenit un ritual cu o doză mare de sadism, iar oamenii îi critică pe politicienii care oferă astfel de „omagii" și pe bună dreptate.

Sfârșitul dezbaterii

Când a avut loc masacrul de la Școala Elementară Sandy Hook, la sfârșitul lui 2012, congresmenii din ambele partide au căzut de acord asupra unei noi legislații, prin care sperau să combată chestiunea accesului persoanelor instabile la armele de foc de mare calibru prin verificări istorice și interzicerea modificării acestor arme.

Din păcate, pasul, care a avut sprijin din ambele partide politice, nu a mai fost făcut până la capăt, pentru că liderul majorității din Camera Reprezentaților, Mitch McConnell, a sabotat acordul, la discreția Asociației Naționale a Armelor (NRA), care are aproape toți senatorii și deputații republicani pe lista de plată.

Într-o postare distribuită masiv pe Twitter în 2015, care revine cel puțin o dată pe lună, de fiecare dată când un asasinat în masă atrage atenția națională, scriitorul și utilizatorul Twitter Dan Hodges (@DPJHodges) a scris „Privit în retrospectivă, [masacrul de la] Sandy Hook a marcat sfârșitul dezbaterii privind controlul armelor în SUA. Odată ce America a decis că uciderea copiilor este suportabilă, s-a terminat".

Această afirmație s-a dovedit în cele din urmă adevărată. Rămâne de văzut dacă legislația pe care McConnell a blocat-o după Sandy Hook ar fi făcut vreo mare diferență. În multe state, este mai ușor să obții o armă decât permisul de șofer. Problema armelor în SUA este atât de profundă, încât una sau două legi nu o vor rezolva, căci există milioane de arme de foc legale și ilegale în toată America, care nu vor dispărea chiar dacă cel de-al doilea amendament din Constituție (dreptul de a purta arme) ar fi eliminat mâine.

Asociația Națională a Armelor este una dintre cele mai puternice companii de lobby la Washington

Obsesia Americii pentru arme îi determină pe acei susținători puternici ai celui de-al doilea amendament să indice alte motive pentru aceste crime în masă. În cazul atacului de la Liceul Columbine din Colorado, din 1999, realizat de doi adolescenți supărați, activiștii pentru dreptul de a purta armă și presa au arătat rapid spre violența din filme și televiziune. Muzica lui Marilyn Manson a fost indicată drept adevărata cauză a violenței și nu faptul că doi liceeni au fost capabili să procure o cantitate absurdă de arme de foc și muniție.

Situația s-a agravat

Astăzi, nu s-a schimbat nimic, căci republicanii se grăbesc din nou să acuze jocurile video (aceleași jocuri video există în Europa și Asia, de ce nu sunt atacuri și acolo?). De fapt, situația s-a agravat în ultimii 20 de ani. În cazul Columbine și al altor atacuri armate din școli, media i-a privit pe atacatori cu empatie și i-a văzut ca victime, la rândul lor, ale abuzurilor, în loc de ceea ce sunt cu adevărat: teroriști.

Mass media și politicienii nu au nicio problemă să îi numească, pe bună dreptate, pe membrii ISIS sau Al Qaeda teroriști, dar refuză adesea să folosească acest termen la adresa tinerilor bărbați albi care sunt responsabili pentru majoritatea atacurilor din America de când Donald Trump a devenit președinte, la începutul lui 2017.

Cum ar putea fi un tânăr alb care scrie un manifest despre cum vrea să-și ia țara înapoi, îl postează online și apoi omoară 20 de persoane mai puțin terorist decât Jihadi John, care a postat videoclipuri în care decapitează ostatici pentru ISIS?

Acoperirea pe care o face mass media ucigașilor cu pielea albă prin comparație cu cea a oricărui alt tip de criminal este evidentă, dar nu e deloc surprinzătoare. Aceasta este America și așa a fost me-

DRAMA CONTINUĂ
Atacul armat de la Liceul Columbine, din 1999, a fost primul care a șocat America. Aici, cei doi adolescenți care au ucis 13 persoane, filmându-se când se antrenează (dreapta). Dar situația s-a agravat. Numai anul acesta au avut loc 250 de crime în masă în SUA. Americanii aduc omagii și protestează împotriva armelor, după atacurile din El Paso, Texas (jos) și Dayton, Ohio (stânga)

FOTO: GETTY IMAGES

reu. Sub conducerea lui Trump, aceste lucruri doar s-au amplificat. Atacatorii extremiști albi se simt încurajați, știm asta pentru că o spun chiar ei de fiecare dată când pornesc un masacru pentru că „își vor țara înapoi".

Al doilea Amendament

Ba, mulți dintre acești criminali strigă că Trump nu este suficient de extrem. În timp ce violența extremiștilor albi este în creștere, evident încurajată de Trump, presa de dreapta și camerele de ecou din politică care nu cred în niciun aspect pozitiv al multiculturalismului, răspunsul nu va fi niciodată cenzurat. Poate ajută pe termen scurt, dar este mai mult împotriva idealurilor acestei țări decât regândirea celui de-al doilea amendament și a legilor privind controlul armelor.

Asociația Națională a Armelor și pasionații de arme afirmă că protejează drepturile americanilor, dar teoria că „un băiat bun cu o armă poate opri unul rău" nu s-a dovedit eficientă. Adevărul este că al doilea amendament a fost scris într-o perioadă în care părinții fondatori nici nu aveau cum să își imagineze mitraliere de asalt, arme automate sau nucleare.

Cel mai ridicol lucru la acești mândri deținători de arme este că au dreptul de a cumpăra ceea ce achiziționează și armata, în caz că trebuie să organizeze o miliție care să dea jos un guvern corupt. Dar, chiar dacă fiecare american ar avea un AK-47, tot nu ar avea nicio șansă în fața armatei care a cheltuit miliarde să devină cea mai puternică din istoria umanității. Logica conform căreia armele ar fi o necesitate este o aberație în America modernă, cu excepția, poate, a zonelor rurale extreme. Chiar și în zonele unde armele ar putea fi o necesitate, cele militare automate nu au oricum sens, decât dacă obiectivul este exterminarea fără milă a oamenilor.

Extremiștii albi reprezintă cea mai violentă amenințare în masă pentru cetățenii americani, în epoca în care ne aflăm, dar respingerea ideologiilor poate face mult mai mult. Un site o să fie închis, dar oamenii vor găsi alt loc unde să se adune, fie pe internet, pe dark web sau prin cel mai nou serviciu de mesaje criptate.

NRA, un lobby uriaș

Asociația Națională a Armelor afirmă că are 5 milioane de membri, chiar dacă alte informații arată că ar fi mai puțini. Și așa, 5 milioane nu sunt mulți într-o țară de 327 de milioane, dar influența organizației nu poate fi negată: este una dintre cele mai puternice companii de lobby la Washington. Au fost publicate recent articole despre puterea internă NRA și eforturile sale financiare, dar organizația își ține afacerile atât de ascunse încât e imposibil să cunoaștem cu adevărat încrengăturile sale.

Politicienii republicani încă susțin armele și NRA la fel de puternic ca dintotdeauna și vor continua să o facă atât timp cât organizația îi plătește. Între timp, politicienii democrați se chinuie să aplice presiune politică ca urmare a atacurilor în masă, dar nu au nicio infrastructură adevărată pentru a propune și apoi implementa unui control asupra sensibilei chestiuni a armelor. Până când nu va exista o organizație liberală care să contracareze NRA cu tot atâția bani și influență politică, problema armelor americane va continua și se va agrava. N

ADAM TISMĂNEANU
este jurnalist în Washington DC, absolvent de jurnalism al Northeastern University din Boston.

Photo illustration by GLUEKIT

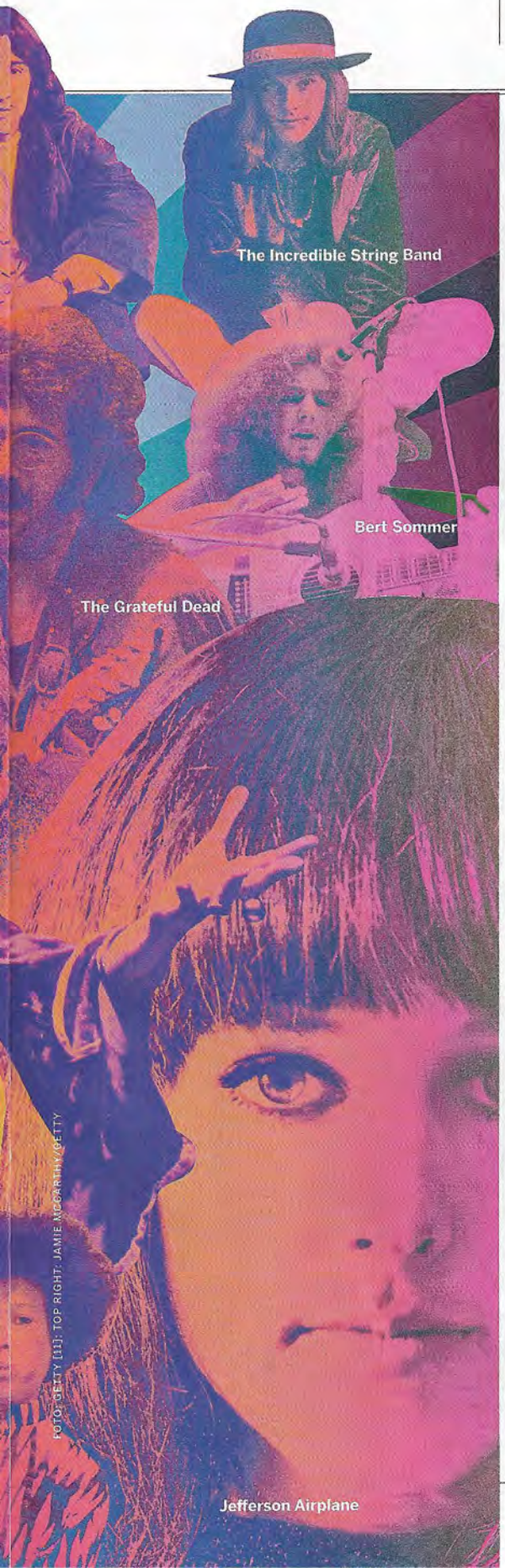

FOTO: GETTY (11); TOP RIGHT: JAMIE MCCARTHY/GETTY

MUZICĂ

Woodstock, la 50 de ani

WOODSTOCK, DUPĂ CUM PROBABIL AȚI AUZIT DEJA EXCESIV, A DEFINIT, într-un fel, întreaga generație „baby boom". Știi, trei zile de pace, dragoste și înțelegere și tot acel jazz. Adevărul este acesta: au fost vreo 400.000 de oameni care au participat, de fapt, la eveniment, în jur de trei zile, în august 1969. Dar majoritatea dintre noi am experimentat festivalul prin filmul documentar - și coloana sonoră - care a apărut la aproximativ șase luni de la eveniment. Muzica a fost, în general, destul de bună și au existat o mulțime de artiști, de la Joe Cocker la The Who, de la Sly and the Family Stone la Santana și, bineînțeles, Jimi Hendrix, care au devenit vedete. Documentarul în sine? Dacă sunteți la fel de istoviți și cinici ca noi, răspunsul este „meh". Mai bun la vremea respectivă, cu alte cuvinte. Există atâtea secvențe pe care le poți folosi, de la oameni care se bălăcesc în noroaie, la blocaje de trafic și anunțuri ca „Stați departe de acidul brun". Un anunț făcut de Wavy Gravy, cu referire la droguri, posibil LSD. Și în timp ce unele spectacole proaste au fost tăiate fără milă și lăsate pe podeaua din camera de montaj, la fel s-a întâmplat și cu câteva dintre cele minunate. Pentru a găsi unele spectacole care au fost tăiate pe nedrept din versiunea inițială a filmului și a albumului (și unele care ar fi trebuit să fie lăsate afară), ne-am concentrat pe decupajele regizorului, relansate recent, care au zguduit internetul. Iată ce am descoperit.

DE

PETER CARBONARA
& HANK GILMAN

SPECTACOLELE CARE AR FI TREBUIT SĂ FIE GROZAVE, DAR N-AU FOST

Sweetwater

Nu este în film. Au mers pe rețeta de spectacol a legendarului Richie Havens. După cum le-a fost norocul, au fost programați să deschidă festivalul, dar s-au blocat în trafic. O trupă interesantă, însă, un mix de rase, cu mai mulți cântăreți, inclusiv o femeie, Nancy Nevins, purtând o rochie roz, în stil Woodstock. Au fost curajoși cu siguranță. Cine începe un recital cu un solo la violoncel, cu mai mult zgomot decât muzică? Răspuns: o trupă cu o cântăreață care poartă o rochie lungă roz. „Mulțumesc foarte mult", a spus Nevins audienței la finalul recitalului. „Sunt aici mulți oameni, sper că acest festival se va dovedi foarte frumos".

Ea a fost grav rănită într-un accident de mașină la puțin timp după festival și trupa s-a blocat pentru o vreme.

Cercetări pe YouTube: Puteți găsi trupa cum cântă, în formă bună, în emisiunea de televiziune *Playboy After Dark* a lui Hugh Hefner.

Bert Sommer

Probabil, Marele Spectacol Pierdut de la Woodstock. Acest tip părea să aibă tot ce-i trebuia pentru a deveni vedetă: aspect bun și voce, carismă.

Era un nimbus de păr dezordonat – de fapt, a făcut parte din distribuția originală a muzicalului rock „Hair". Trupa avea două chitare electrice, o orgă și cântece de dragoste hippy. Melodia în stil indian raga a lui Sommer, „Jennifer", a câștigat mulțimea. (A sunat ca Tim Buckley, dacă știi cum sună Tim Buckley.) Se presupune că a obținut singura ovație în picioare a festivalului, dar nu poți vedea asta în clipurile de pe YouTube. *Fabrica de zvonuri:* A fost selectat pentru spectacole mari, dar se spune că a fost lăsat în afara filmului și albumului deoarece semnase cu Capitol Records, iar suportul sonor i-a fost asigurat de Atlantic Records Cotillion.

UITAȚI PE BUNĂ DREPTATE

Quill

În primul rând, o trupă de turnee din nord-estul SUA, Quill a rămas cunoscută ca loială marilor trupe și deschizând concerte pentru Kinks, Deep Purple și Jeff Beck. Nu este în film.

Keef Hartley Band

Bateristul Keith „Keef" Hartley a condus o trupă care era cam ca Chicago. *Ciudat:* Hartley l-a înlocuit pe Ringo în Rory Storm și Hurricanes. Nu este în film.

STARURI TRECUTE CUVEDEREA

Ravi Shankar

Ar fi trebuit să fi fost în film. Interpretul la sitar, instrumentul originar din India, a fost intens și vesel ca întotdeauna, făcând o seară minunată împreună cu Alla Rakha, la tabla (tobă). Uimitoare muzică, replici rapide între cei doi. Doi maeștri în fața unui grup de copii zăpăciți, 100% spectacol. *Aprecierea noastră:* Așa arată profesioniștii.

Melanie

La fel ca Bert Sommer, Melanie Safka a fost o necunoscută care a avut un moment mare la Woodstock, dar nu a fost în film. S-a inspirat de la trupa engleză folk Incredible String Band, care însă n-ar fi cântat în ploaie. Mulțimea a iubit-o și ea a continuat să scrie melodii grozave, precum hitul „Brand New Key", așa că nu a contat niciun pic că a fost lăsată pe podeaua camerei de decupaj. Deci așa. *Melanie extra:* A avut un alt hit cu „Lay Down (Candles

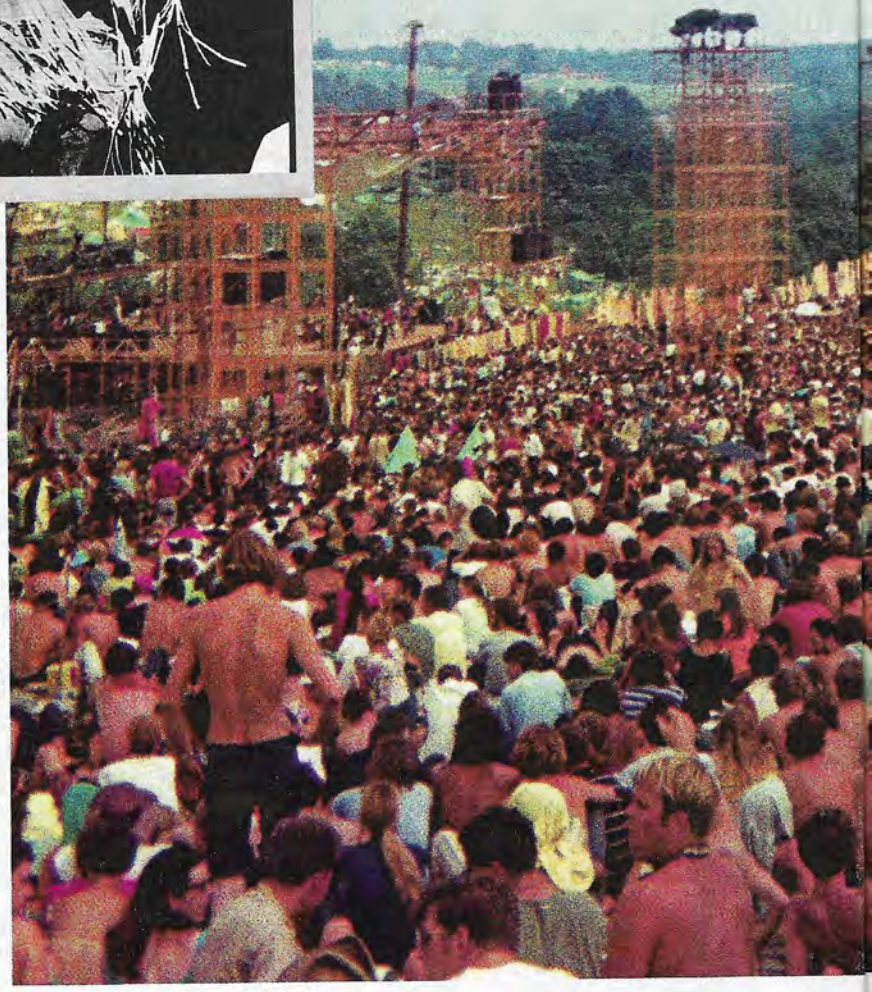

TOATĂ ACEASTĂ MULȚIME MIȘCĂTOARE
Numărul de participanți la ceea ce s-au numit „trei zile de pace și muzică" a fost întotdeauna pe ghicite, din moment ce o mulțime fără bilete a inundat împrejurimile, însă s-a convenit că au fost 400.000 de oameni. Printre cele mai mari staruri ale festivalului s-au numărat Rager Daltrey (sus) de la The Who, care a interpretat opera *Tommy*, și Sly Slone (dreapta), al cărui concert senzațional funk and pop a fost cea mai mare performanță a întregului eveniment.

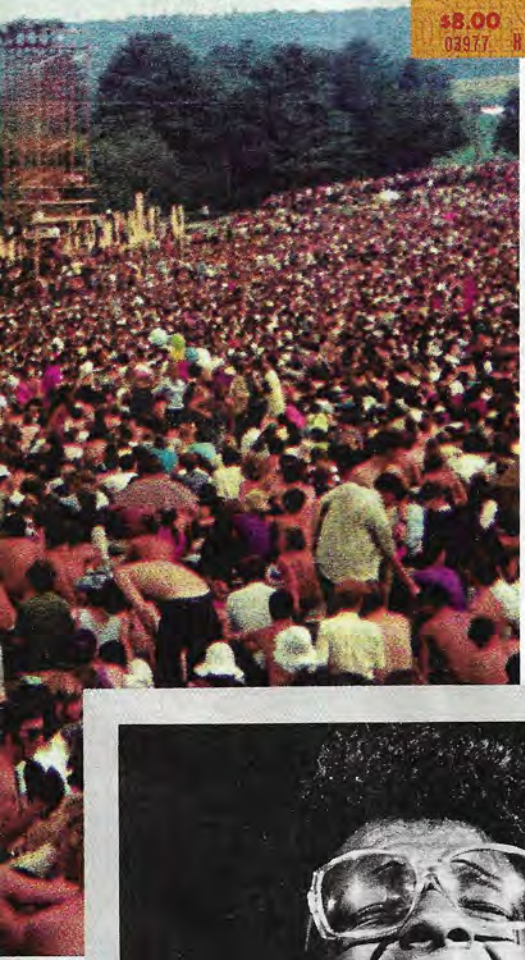

Unele spectacole proaste au rămas pe podeaua din camera de montaj. La fel și câteva minunate

in the Rain)", care, spune povestea, s-a inspirat din experiența ei la Woodstock.

NE-AM FI DORIT CA ACESTE SPECTACOLE SĂ FI FOST ÎN FILM

Mountain

Trupa heavy blues-rock, care a anticipat atât de bine greii ani '70, l-a avut pe chitaristul Leslie West. Sunt cunoscuți pentru hitul „Mississippi Queen", dar bijuteria spectacolului lor de la Woodstock a fost „Theme From a Imaginary Western". *Din interior:* Piesa a fost scrisă de legendarul Jack Bruce de la Cream - și cântată de basistul Mountain, Felix Pappalardi, de asemenea de la Cream.

Creedence Clearwater Revival

Nu este în film și nici în înregistrarea originală, deși formau o trupă foarte fierbinte la vremea respectivă. Sensibilitatea lor de tip muncitoresc și lipsa de pretenție i-au situat mereu în afara restului echipei din San Francisco.
Observație faimoasă: Cântărețul / compozitorul principal John Fogerty a spus la Woodstock că Grateful Dead, care i-a precedat, a adormit mulțimea și trebuie să încerce să o trezească.

BINE CĂ AU LIPSIT

The Grateful Dead

Nu este în film. Pur și simplu arătau și păreau obosiți. O „Mama Tried" lentă și o „Turn on Your Love" nesfârșită. *A se vedea:* Creedence Clearwater Revival.

CE A FOST CU NEIL YOUNG ȘI CSN & Y?

Crosby, Stills, Nash & Young

Doar a doua lor interpretare live ca grup. Neil Young a refuzat să fie filmat, spunând că se distrage atenția fanilor și a trupei. *Notă:* de fapt, nu a contat; ei erau deja stele rock și au continuat să devină mega-rock stars.

PERFORMANȚE MUST-SEE

The Who

A interpretat concertul standard al timpului, care se baza pe opera *Tommy* în ansamblul ei. Chiar și pentru fani ar fi putut fi o corvoadă să treacă prin asta. A meritat însă pentru interpretarea „Pinball Wizard" și în special pentru muzica instrumentală „Sparks" (nu este în film), cu dinamica sa incredibilă, crescând în volum și tensiune până când explodează într-un val de zgomot incandescent. Puncte bonus pentru răspunsul chitaristului Pete Townsend la încercarea lui Abbie Hoffman de a lua microfonul „F... off my f... ing stage!"

Jimi Hendrix

„Star Spangled Banner" este, pe bună dreptate, legendară, însă Hendrix a avut ghinionul să continue după ce majoritatea oame-

nilor au plecat. Mulțimea a răspuns la acordurile sale puternice, dar nu părea să înțeleagă noul stil „funk and jazz". *S-a evidențiat:* „Purple Haze" și „Sărutarea cerului", brand-ul marijuanei.

Sly and the Family Stone

Sly Stone se pare că a furat întregul spectacol interpretând melodii din, printre altele, albumul său de studio *Stand!* O experiență religioasă. Marele Larry Graham la bas și Cynthia Robinson - cu tot acel păr - la trompetă și voce. Bunule Dumnezeu!

Joe Cocker and the Grease Band

Melodia dinamică sub semnătura lui Cocker „With a Little Help From My Friends". Interpretarea lui Cocker a fost putere brută. Foarte reușite tonurile înalte ale trupei sale. Imaginați-vă dacă ar fi avut atunci un Auto-Tune.

Santana

„Soul Sacrifice" sună grozav și astăzi, alături de Michael Shrieve, în vârstă de 20 de ani, cu minunata sa tobă. *Fapt amuzant:* Cântărețul Gregg Rolie (voce și clape) a fost inclus în Rock & Roll Hall of Fame de două trupe: Santana și Journey.

TOT ÎN TURNEU 50 DE ANI MAI TÂRZIU

The Who; Hot Tuna (un Jefferson Airplane comercial); Joan Baez; Melanie; John Sebastian; Carlos Santana; Country Joe McDonald; John Fogerty; și în diferite configurații, Crosby, Stills, Nash & Young.

În timp ce scriem, încă nu a fost antamat un loc în New York.

Există atâtea secvențe pe care le poți folosi, de la oameni care se bălăcesc în noroaie, la blocaje de trafic și anunțuri ca „Stați departe de acidul brun"

EROII CHITAREI
Concertul său de la Woodstock l-a făcut vedetă pe Carlos Santana (sus). Bine situat, Jimi Hendrix s-a folosit de festival să prezinte un nou brand

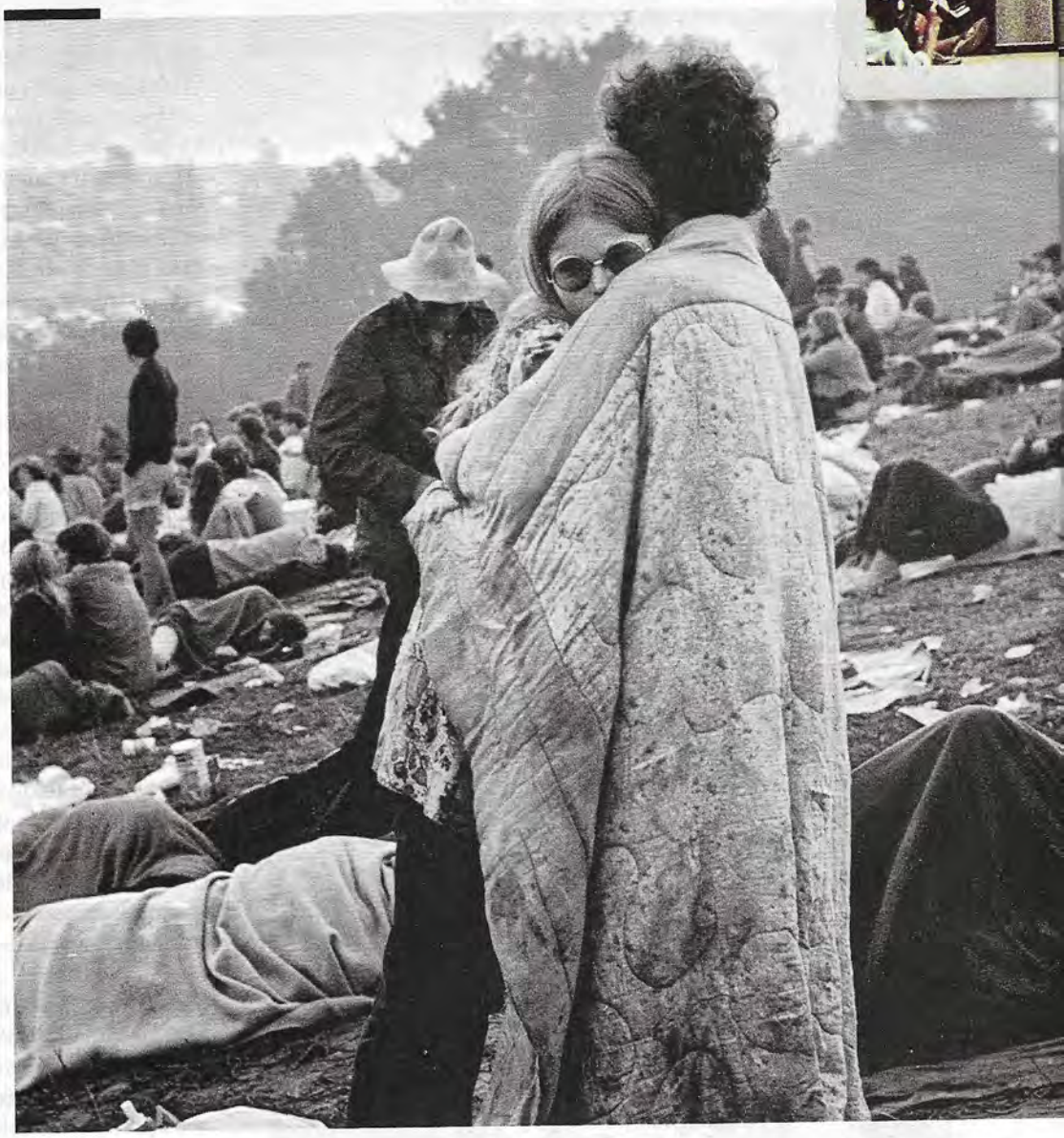

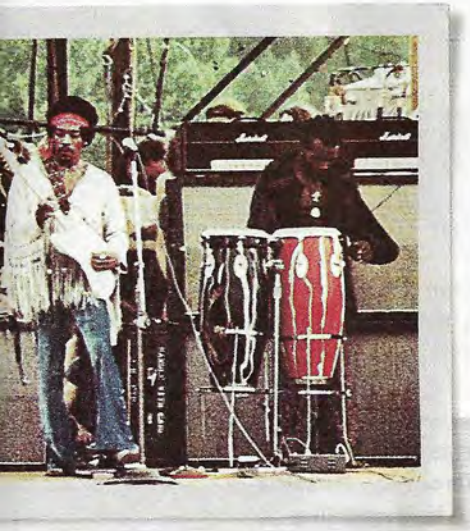

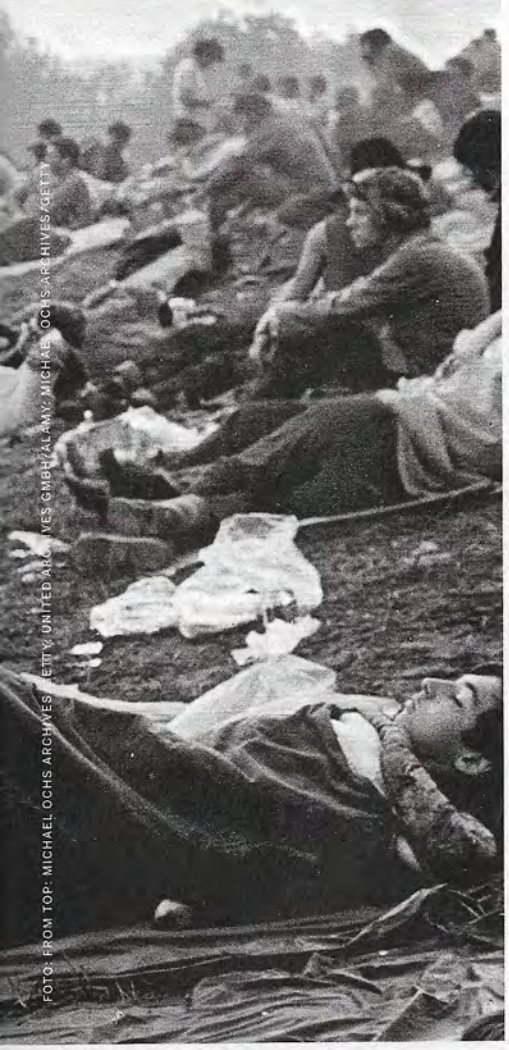

FOTO: FROM TOP: MICHAEL OCHS ARCHIVES/GETTY; UNITED ARCHIVES GMBH/ALAMY; MICHAEL OCHS ARCHIVES/GETTY

WOODSTOCK ÎN CĂRȚI, MUZICĂ ȘI FILME

Back To The Garden: The Story of Woodstock
Pete Fornatale
Touchstone/Simon & Schuster, $24.99

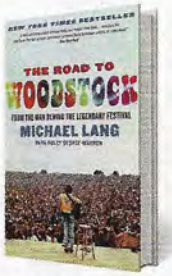

The Road to Woodstock
Michael Lang with Holly George-Warren
Ecco/HarperCollins Publishers, $29.99

Taking Woodstock: A True Story of a Riot, a Concert, and a Life
Elliot Tiber with Tom Monte
SquareOne, $15.95

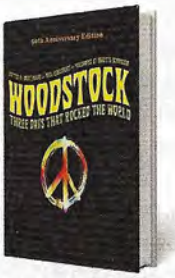

Woodstock: 50th Anniversary Edition: Three Days That Rocked The World
Mike Evans (Ed.), Paul Kingsbury (Ed.), Martin Scorsese (Foreword)
Sterling, $14.99

Woodstock: Back To The Garden: 50th Anniversary Experience
10 CD-uri. O mostră, melodii pentru toți cei ce știu să interpreteze
Rhino, $159.98

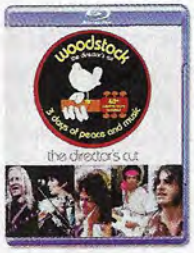

Woodstock (Director's Cut Blu-Ray)
Diferite versiuni ale filmului sunt disponibile și pe numeroase servicii de streaming
$15 via Amazon Prime

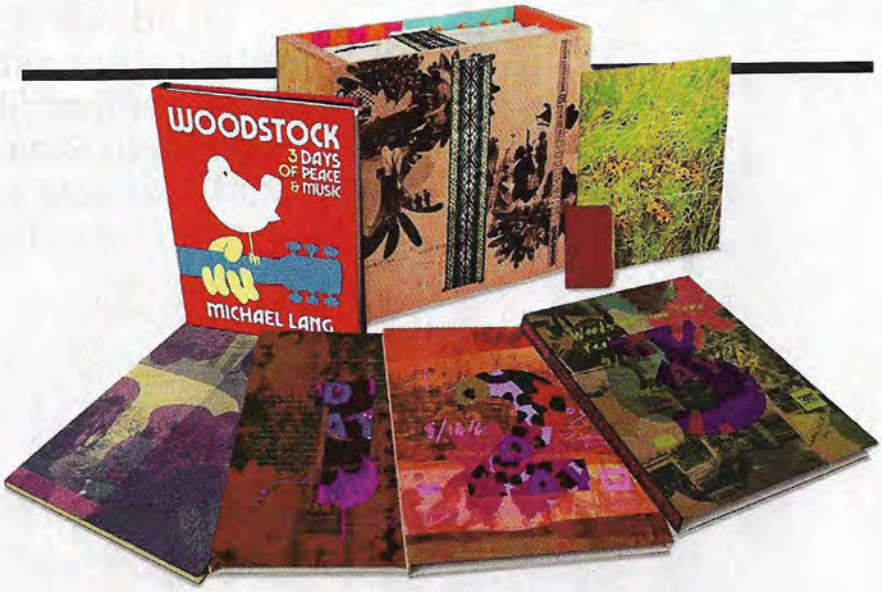

Woodstock: Back To The Garden: The Definitive 50th Anniversary Archive
38 CD-uri. Nu chiar fiecare notă care a fost cântată, dar pe aproape, plus numeroase extrasuri. Rhino, $799.98

PUNCTUL PE I

Gretchen Carlson

FOSTA MODERATOARE FOX NEWS GRETCHEN CARLSON VREA CA FEMEILE (și bărbații) să se simtă în siguranță la locul de muncă. Avocat pentru emanciparea femeii, ea a contribuit la expansiunea mișcării #MeToo atunci când a intentat un proces de hărțuire sexuală împotriva președintelui Fox, Roger Ailes, în 2016. Nu numai că Ailes a renunțat până la urmă la funcția de CEO, dar rețeaua de televiziune a închis procesul după o înțelegere de 20 de milioane de dolari și scuze publice adresate lui Carlson. După ce a scris romanul său de succes *Be Fierce/Fii nemilos*, Carlson a decis să lucreze cu *Lifetime*, la documentarul *Breaking the Silence*, care dezvăluie poveștile angajaților McDonald's care ar fi suferit de hărțuire sexuală și abuzuri la locul de muncă.

Acum, chiar povestea lui Carlson va deveni film, cu Nicole Kidman, precum și un serial *Showtime*, cu Naomi Watts. „Speranța mea este ca ei să înceteze a mai închide ochii la hărțuirea sexuală și să facă locurile de muncă mai sigure pentru toată lumea", spune Carlson. „Nu este atât de greu. Ultima parte din schimbarea cu adevărat a mentalităților este de a face companiile să realizeze că acesta nu este un moft trecător".

„Ultima parte din schimbarea cu adevărat a mentalităților este de a face companiile să realizeze că acesta nu este un moft trecător"

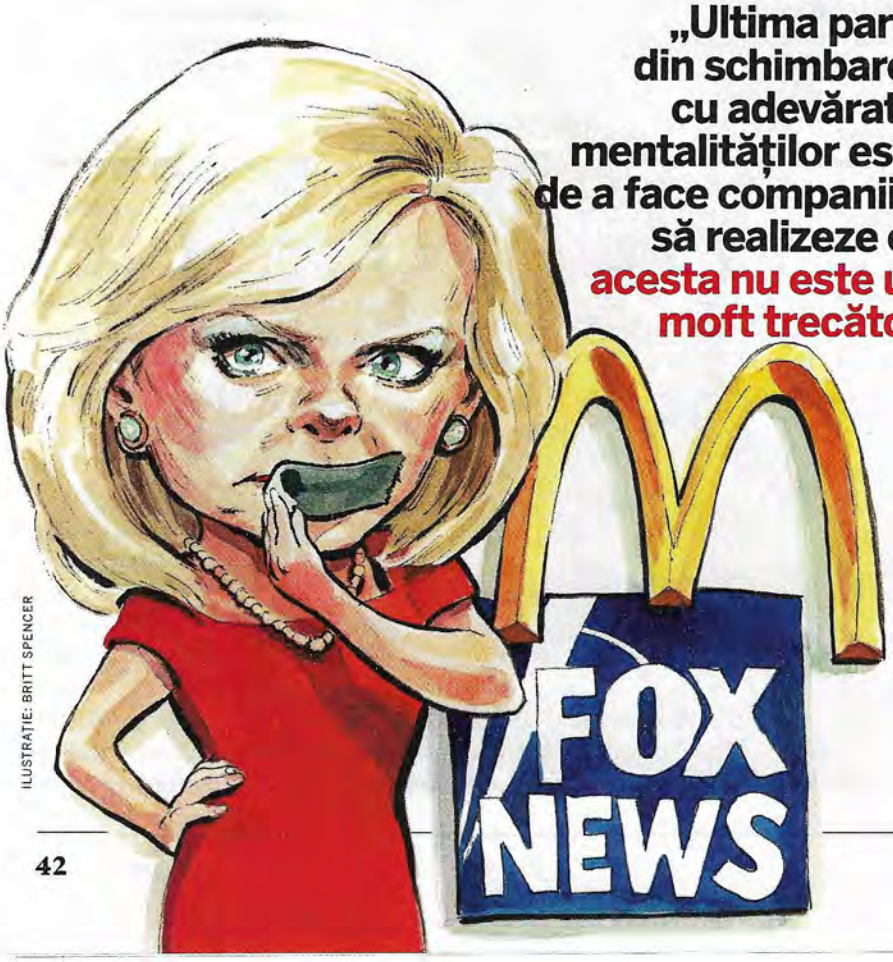

ILUSTRAȚIE: BRITT SPENCER

Cum vă simțiți când Kidman și Watts vă înfățișează în film?
Este incredibil să am pe aceste două prietene, cele mai bune din viața reală, să joace rolul meu - o fetiță dintr-un oraș din Minnesota.

De ce v-ați concentrat pe McDonald's?
Poveștile erau convingătoare și nimeni nu le spusese până atunci. Oamenii sunt speriați să ajungă într-adevăr la scârboșenie. Singurul mod în care companiile vor rezolva problema este dacă vorbim deschis despre asta și dacă vom forța schimbarea.

Cum ați făcut ca femeile din documentar să se deschidă?
Am avut imediat o conexiune. Știau că nu le voi judeca. Știau că le-am înțeles. Știau, de asemenea, că voi încerca să obțin răspunsuri pentru ele.

Ați fost surprinsă de ceva din acest documentar?
Am ajuns să văd transformarea acestor femei tinere, de la o durere imensă la a fi conducătoare. Este o poveste uimitoare despre greutăți. Într-un fel, este emblematică pentru viața mea. Ele transmit acum adevărurile lor și sunt voci pentru a încuraja și alte femei. De fapt, devin mai întregi ca oameni din experiența aceasta. Nu știam că voi surprinde acest lucru.
Uneori, oamenii nu doresc să vorbească despre această problemă, deoarece consideră că este trist și este mai ușor să o ignori, dar ceea ce este extraordinar este că vezi acest rezultat pozitiv. Sunt exemple uimitoare pentru copiii lor și pentru alte familii.

Maria Vultaggio

TRAVEL MIX 4K

Abonează-te!

La furnizorul tău de servicii TV!

INTERVIU

„Sunt mai mulți lideri palestinieni decât israelieni care au nevoie de conflict"

Newsweek România a stat de vorbă cu Daniel Gordis, autorul volumului „Israel - Scurtă istorie a unei națiuni renăscute", ajuns recent și în România.

„POVESTEA ISRAELULUI, AȘA CUM AM SPUS-O ȘI ÎN CARTE, este povestea unor persoane care vor să se întoarcă pe pământul lor natal și să se refacă din punct de vedere cultural, economic etc". Cartea lui Daniel Gordis, „Israel - Scurtă istorie a unei națiuni renăscute" a ajuns și în România. Cu această ocazie, i-am solicitat autorului un interviu, axat însă pe realitatea fierbinte din Orientul Mijlociu și mai puțin pe istoria Israelului. Autorul a răspuns afirmativ, dar a ținut să precizeze că a evitat să-și construiască lucrarea în jurul conflictului israeliano-palestinian. „Persoanele care vor să citească această carte să înțeleagă că povestea Israelului este mai mare decât povestea politică cu vecinii săi", ne-a spus Daniel Gordis.

DE

RĂZVAN CHIRUȚĂ
razvan.chiruta@newsweek.ro
SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Newsweek România: **Toate administrațiile de la Washington au fost aliate cu Israelul. Donald Trump a dus**

relația diplomatică și mai departe, luând niște decizii radicale, cum este de pildă mutarea ambasadei SUA la Ierusalim. Credeți că deciziile lui Trump au adâncit conflictul israelo-palestinian sau, din contră, au contribuit la aplanarea lui?

Daniel Gordis: Nu este 100% adevărat că toate administrațiile Statelor Unite ale Americii au fost aliate cu Israel. Relațiile Statelor Unite cu Israel încep să fie unele pozitive în timpul administrației președintelui Lyndon Johnson. Înainte, lucrurile erau mult mai tensionate. Desigur, relațiile se dezvoltă în administrațiile democrate și republicane. Președintele Trump a dus lucrurile pe o altă scenă, cu mutarea ambasadei de la Tel Aviv la Ierusalim, cu recunoașterea anexării Înălțimilor Golan de către Israel. A ajutat acest lucru sau a adâncit conflictul Israel-Palestina? În cele din urmă, nu cred că a avut niciun impact asupra conflictului Israel-Palestina pentru că, din păcate, negocierile de pace nu au evoluat deloc și nici nu o vor face. Dacă mergi cu zero mile pe oră nu poți să încetinești. Nu cred că ce a făcut a ajutat în vreun fel, nu cred că a avut impact asupra conflictului. Astăzi, la sfârșitul lui iulie 2019, planul de pace al lui Trump nu a fost dezvăluit în totalitate, deci e greu de știut cum vor răspunde israelinenii. Palestinienii au spus că-l vor respinge. Dacă americanii vor dezvălui planul, nu cred că acest lucru va face lucrurile să avanseze. Ce cred că a reușit Donald Trump a fost să strice relația Statelor Unite cu Israel, nu să facă vreun progres în conflictul Israel-Palestina. Pentru că este un președinte așa de controversat și urât de foarte multă lume, fiecare problemă pe care o abordează devine toxică pentru tabăra opusă și cred că Israel a devenit ceea ce suporterii nu doreau să devină, o problemă care-i divizează pe democrați și republicani. Israelul a încetat să mai fie o problemă bipartizană în America.

„Există loc pentru compromisuri și cred că o să găsim soluții, atunci când palestinienii vor fi dispuși să se schimbe"

În final, cred că Donald Trump a creat probleme în relația Americii cu Israel. Dacă noul președinte va fi democrat și va avea Camera Reprezentanților și Senatul de partea sa, relația cu Israel nu va fi lină, din cauza lui Trump.

Palestina se consideră un teritoriu ocupat, iar palestinienii îi arată pe israelieni cu degetul drept forțe de ocupație. Nu prea există loc de compromis. Sunt israelienii și palestinienii educați să se urască reciproc?

Este adevărat. Palestina este un teritoriu ocupat de israelineni. Cred că este loc pentru compromisuri, dacă palestinienii vor spune: „Recunoaștem dreptul Israelului de a exista ca stat evreiesc și democratic și suntem de acord să oprim conflictul împotriva acestora. Ce dorim în schimb este să se întoarcă din majoritatea teritoriilor ocupate din 1967". Majoritatea israelienilor vor fi de acord. Desigur, detaliile vor fi complicate. „Cine o să conducă Temple Mount (Templul Muntelui, unul dintre cele mai importante locuri sacre din Vechiul Oraș al Ierusalimului - n. red.)?", „Care vor fi granițele?", „Ce se va întâmpla cu evreii care stau într-o regiune care o să aparțină Palestinei?". Până la urmă, sunt arabi care trăiesc în Israel, de ce să nu fie și evrei care trăiesc în Palestina? Există loc pentru compromisuri și cred că o să găsim soluții pe care să le putem implementa într-un moment când palestinienii vor fi dispuși să se schimbe. Evident, nu am de gând să spun că Israelul este ireproșabil în această situație, pentru că nu este, dar cred că nu există soluții pentru conflict, deoarece Palestina nu dorește să recunoască legitimitatea Israelului și existența unui stat iudaic, în primul rând, și, în al doilea rând, să oprească acest conflict armat cu Israelul. Dacă aceste lucruri s-ar schimba, totul ar fi foarte diferit.

De ce durează conflictul israelo-palestinian de atâta vreme?

Conflictul nu s-a rezolvat de atâta timp pentru că nu suntem așa departe de 1936, când Palestina a refuzat Mandatul Britanic, nu suntem departe de 1947, când Palestina a refuzat propunerea Națiunilor Unite de separare, Palestina nu a spus clar că Israelul are dreptul de a exista ca stat evreu și democrat și nu vrea să facă un compromis teritorial. Nu vreau să sugerez că Israelul nu ar fi făcut nimic rău. Israelul a complicat acest conflict în multe moduri. După părerea mea, acesta este motivul pentru care nu a avansat.

Nu se găsește o soluție pentru că situația geopolitică este atât de complicată sau pentru că cineva are nevoie de acest conflict?

Este o întrebare interesantă. Ar putea servi scopul anumitor israelieni de dreapta, dar cu siguranță nu servește intereselor politice ale israelienilor de stânga și centru și nu servește intereselor politice ale majorității. Majoritatea nu dorește un conflict, nu are nevoie de un conflict. Cred că sunt mai multe persoane în conducerea Palestinei care au nevoie de acest conflict. Pentru că, odată terminat conflictul, cetățenii Palestinei vor trage la răspundere liderii politici pentru calitatea vieții, democrație și așa mai departe. Ura pentru israelieni și Israel i-a făcut pe palestinieni să nu se mai concentreze pe faptul că femeile nu au drepturi, homosexualii nu au drepturi, nu există democrație, libertatea presei și, în multe privințe, conflictul îi ajută să abată atenția de la aceste aspecte.

FOTO: ISRAEL HADARI PHOTOGRAPHY

Putem fi siguri că părțile dau dovadă de sinceritate în negocieri?
Cum te poți asigura că ambele părți negociază sincer? Aceasta este întrebarea în fiecare negociere, când cumperi o mașină, o casă sau când încerci să rezolvi un conflict. Cred că principiul este că, atâta timp cât sunt pași mici făcuți, israelienii vor face niște schimbări, palestinienii vor face schimbări, dar problema este că cele două părți nu au încredere una în cealaltă. Și nu vor avea niciodată. Trebuie să ajungă într-un punct în care încrederea că pot face pace este suficient de importantă. Grijile pentru nesinceritatea taberei opuse sunt motivul aducerii unei a treia părți, în special americane, în negocieri. Este important de știut că aducerea americanilor în negocieri nu s-a dovedit foarte utilă. Acordul israelienilor cu Egiptul nu s-a parafat în negocierile cu Jimmy Carter, Menachem Begin și Anwar el-Sadat. Adevăratul progres s-a făcut după ce Israel și Egipt au negociat cu succes. Israel are un tratat de pace cu Iordania, care a fost negociat fără americani. Toată lumea tinde să creadă că americanii trebuie să fie juriu sau să fie arbitru. Istoria ne demonstrează contrariul. Din păcate, Israel și Palestina au un drum lung de parcurs până să rezolve acest conflict.

Este Israelul destul de puternic să reziste amenințării militare în creștere a Iranului?
Da. Nu știu exact cum. Cred că este bine că Israelul are secrete militare. Trebuie să admitem că Israelul se pregătește pentru posibile amenințări militare în viitor. Iranul o să lovească Israelul? Nu am nicio idee. Israelul o să răspundă? Evident că Israelul o s-o facă. Israelul este o putere nucleară și o să fie forțat să se folosească de acest lucru? Sper să nu. Mulți israelieni, ca mine, nu sunt neliniștiți din cauza amenințării iraniene, pentru că avem încredere în conducerea militară a Israelului că va face ce trebuie făcut pentru că noi să fim în siguranță.

Cum va afecta influența iraniană în Siria interesele de securitate națională ale Israelului și stabilitatea regiunii?
Influența Iranului în Siria este foarte instabilă. Nu cred că președintele Donald Trump înțelege asta, de aceea a spus acum câteva luni că vrea să scoată trupele militare din Siria. Dar este imporant de amintit că Israelul nu este singura țară căreia îi este teamă de Iran. Mai sunt și Emiratele Arabe Unite, Arabia Saudită, Egipt. Este vorba de diviziunea sunită-șiită. Toate aceste țări sunt foarte neliniștite, de aceea colaborează militar foarte mult, în special Arabia Saudită și Israel. Israelul ar putea utiliza spațiul aerian al Arabiei Saudite și ar putea să-și realimenteze avioanele pe teritoriul saudit. Zvonurile sunt că Arabia Saudită a înțeles că Israelul poate face o treabă mai bună în a ataca Iranul decât o poate face ea, pentru a se asigura că Iranul nu va deveni o putere nucleară. Există o neliniște în creștere.

Credeți că lucrurile vor escalada în Strâmtoarea Ormuz?
Este o întrebare foarte bună. Foarte mulți se întreabă acest lucru. E imposibil de făcut o predicție. Este un joc în care fiecare tabără testează să vadă până unde este dispusă să meargă cealaltă tabără. Ce nu înțelege Administrația Trump este că sancțiunile economice sunt o declarație de război, care-i înghesuie pe iranieni într-un colț strâmt, sperând într-o schimbare de regim la Teheran sau într-o renunțare la programul nuclear. Regimul de la Teheran va face tot posibilul să se mențină la putere și să-și dezvolte programul nuclear și va fi dispus chiar să meargă la război pentru asta. Este imposibil de spus dacă situația din Strâmtoarea Ormuz va duce la război. Este o îngijorare în creștere că situația poate exploda în direcții pe care nimeni nu le anticipează. Iranul nu va putea lovi America cu ușurință, dar poate lovi statele proxy ale SUA în Orientul Mijlociu, cum este Israelul.

„Toată lumea tinde să creadă că americanii trebuie să fie juriul sau arbitrul. Istoria ne demonstrează contrariul"

Credeți că relațiile dintre SUA și Israel sunt suficient de puternice încât să-i protejeze pe israelieni?
Probabil, nu știu. Președintele Donald Trump nu este un intervenționist, crede în izolare, nu vrea să implice America în conflicte externe. S-ar putea să ajungă la concluzia că nu are de ales. Cea mai mare protecție a Israelului sunt chiar bazele lor militare. Dar relația America-Israel este foarte imporantă din acest punct de vedere.

Credeți că Rusia va acționa împotriva intereselor de securitate ale Israelului?
Dacă poate. Evident că Rusia este foarte competitivă în relația cu America. Putin, evident, vrea să facă Rusia o putere internațională majoră din nou, își proiectează puterea asupra Crimeii, Chinei și folosește Siria pentru a-și pune amprenta în Orientul Mijlociu. Sunt acțiuni destabilizatoare în Orientul Mijlociu care afectează Israelul. Nu cred că Rusia va acționa militar împotriva Israelului. Dacă Israelul doboară un alt avion rusesc sau omoară soldați ruși din greșeală, totul ar putea escalada.

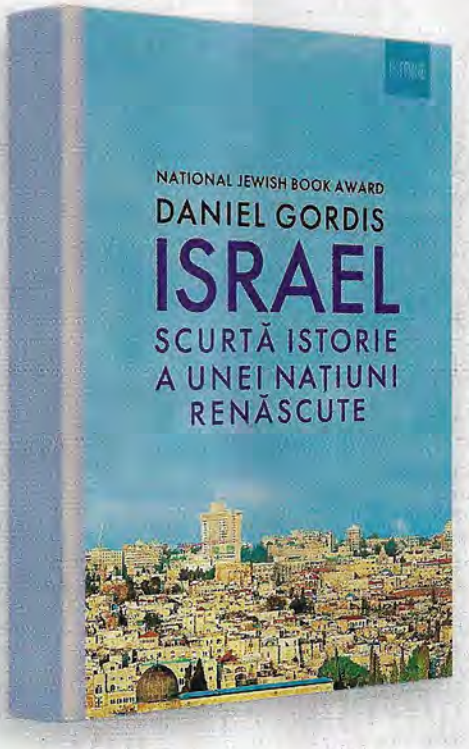

Titlu: *Israel- Scurtă istorie a unei națiuni renăscute*
Autor: *Daniel Gordis*
Editura: *Humanitas*
Colecția: *Istorie*
Traducere: *Diana Zotea*

Bazându-se pe lecturi vaste și variate, pe documente istorice, corespondență, interviuri și alte surse, precum și pe cunoașterea directă și profundă a Israelului, Daniel Gordis ne spune povestea unui vis devenit realitate. Cartea prezintă istoria statului Israel – de la apariția ideilor sioniste, la consolidarea lor ca ideologie și la transformarea acesteia în program de acțiune, de la primele experimente, la împlinirea unui asemenea proiect istoric unic. Marile obstacole din perioada de început și crizele atât de frecvente – cu cauze externe sau interne, de la agresiunile militare, la greșelile politice – sunt reconstruite riguros și explicate lucid, fără menajamente.

„Gordis nu se situează în tabăra istoricilor revizioniști care critică orice acțiune israeliană și nici nu ascunde sau neagă greșelile Israelului. Așa cum promite titlul, el ne oferă o istorie concisă, accesibilă, care-și omagiază subiectul fără a-l idealiza". ***– Atlanta Jewish Times***

„Gordis face cronica eroismului cu care sionismul a construit, în condiții extrem de vitrege, un stat evreu democratic. Și surprinde prosperitatea economică, libertatea, efervescența culturală care definesc astăzi Israelul". ***– Hoover Institution***

„Istoria pe care am scris-o spune povestea ideii statului evreu – unde a apărut, cum a fost ea păstrată și cum s-a transformat visul în realitate... De unde le-a venit evreilor ideea de a merge în Palestina și de a construi acolo o țară? De ce insistau sioniștii că țara lor trebuie să fie neapărat în Palestina? Când și de ce a început lumea să sprijine această idee? Cum au reușit oamenii – proveniți în majoritatea lor din țări nedemocratice – să construiască o democrație care a funcționat admirabil de la începuturile ei? De ce par israelienii atât de vehement și fără de speranță dezbinați în legătură cu atât de multe chestiuni? De ce comunitățile evreiești din Israel și America au avut atâta vreme păreri contradictorii în privința multor probleme decisive? Care este viitorul Israelului? Acum a venit vremea să depănăm povestea, să înțelegem ce s-a întâmplat și, mai ales, care au fost motivele". ***– Daniel Gordis***

→ **DANIEL GORDIS** (n. 1959, New York) este senior vice president și Koret distinguished fellow la Shallem College din Ierusalim și editorialist la „Jerusalem Post" și „Bloomberg View". Autor a numeroase cărți despre gândirea evreiască și curentele politice din Israel și câștigător al National Jewish Book Award, a publicat totodată articole în reviste și ziare de prestigiu ca *New York Times, The New Republic, The New York Times Magazine, Azure, Commentary* și *Foreign Affairs*. Este decanul fondator al Școlii de studii rabinice Ziegler de la University of Judaism din Los Angeles. Din 2007, s-a alăturat Colegiului Shallem, contribuind la întemeierea primului colegiu de arte liberale din Israel, după nouă ani ca vicepreședinte al Fundației Mandel din Israel și director al Leadership Institute. În 2014, a fost inclus de „Jerusalem Post" pe lista celor mai influenți 50 de evrei. Trăiește la Ierusalim.

SĂNĂTATE

Puiul, hormonul și poporul

Controversele asupra tulburărilor endocrinologice provocate de consumul cărnii de pui continuă, cu toate asigurările date de producători.

ARGUMENTE POPULARE: DIETA de slăbit perfectă este cu piept de pui și salată, puiul e o carne ușoară, puiul nu e scump, puiul se gătește repede.

Argumente nutriționale: are 7 grame de proteine la 28 de grame, paritate între calorii și grame, foarte puține lipide și colesterol, dacă dăm deoparte pielea.

Așadar, puiul face parte din viața noastră de când suntem noi pui de om și până la bătrânețe. Cei ce am crescut la țară avem imaginea bunicii care, dimineața, mergea prin iarba cu rouă către curtea păsărilor, cu poala plină de uruială de porumb sau grâu, chemând gâgâlicile de-un blond pufos la masă. Ba, uneori, primeau și delicatese, mere sau alte fructe tocate, frunze de salată. Asta, în afară de-o râmă, omidă sau vreun gândăcel rătăcit pe acolo. Un pui crescut așa ajungea greu la maturitatea necesară pentru a putea a fi gătit, iar de multe ori rămânea câte un cocoș alfa care să domine curtea în care se aflau păsările.

Avem și imaginea pulpelor americane, ce ne-au invadat imediat după 1990, și care umpleau vitrinele frigorifice la acea vreme. Apoi au venit puii minune ce ajungeau în 2 -3 luni de la 50 de grame la un kilogram. Ne amintim de mediatizarea puilor stresați că nu au lumină și loc suficient, înghesuiți economicos în boxe și hrăniți forțat cu tot felul de concentrate, despre care noi, consumatorii de rând, habar nu aveam ce conțin.

În primii mei ani de rezidențiat în endocrinologie, după 1993-1994, a fost un boom de cazuri de copii ce veneau la clinică în special pentru creșterea sânilor la vârste la care debutul pubertății era departe.

Adică, fetițe cu telarhă prematură - diagnosticul medical - și băieți cu ginecomastie sub 5-6 ani. După ce se excludeau cauzele de boli endocrinologice importante, cum ar fi pubertăți sau pseudopubertăți precoce, tumori testiculare sau ovariene etc., rămâneau multe cazuri la care ridicam nedumeriți și doct din umeri. Concluzia a fost că erau hormoni estrogeni din mediu și, astfel, s-a ajuns la pui, la laptele de vacă de fermă distribuit la dozator și alte câteva surse.

Conform studiilor, multe substanțe folosite în creșterea și îngrijirea puilor dau probleme endocrine, cele mai vizibile fiind la copii. Printre acestea se numără: zeranol, melengestrol acetat, trenbolone acetat, 17 beta estradiol. De asemenea, s-a vehiculat termenul de injectare a puilor cu hormoni de creștere - cumva supralicitat, deoarece GH-growth hormon este foarte scump și greu de obținut, astfel încât ar fi prea costisitor să se pompeze în milioane de pui. S-a vorbit și despre antibioticele cu acțiune precum estrogenii.

La 24 august 2006, a fost emis Ordinul 199/2006 care interzicea utilizarea substanțelor cu acțiune hormonală în creșterea animalelor, dar suspiciunea că noi mâncăm pui cu ceva hormoni a rămas. Mai ales că tot mai mulți copii vin cu aceleași probleme de dezvoltare precipitată și există tot mai multe cazuri de neoplazii genitomamare la vârste tot mai tinere.

Am participat în februarie la o dezbatere, să zicem științifică, la un post TV, despre carnea de pui și hormoni. Eu am expus situația medicală și problemele cu care mă confrunt, iar unul dintre invitați, de formație veterinar-

DE

DR. ANTONELA BURLACU

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

agronom, ne-a asigurat public că puii noştri cei de toate zilele nu au nimic chimic-hormonal în ei, că sunt crescuţi cu îngrăşăminte fără potenţatori de creştere, doar cu antibiotice dacă e cazul. Iar la întrebarea legitimă a cuiva din platou cum se face că ei cresc precum Făt Frumos într-o lună cât creşte un pui de curte într-un an, ni s-a explicat că sunt rase selectate genetic pentru a creşte repede şi pentru a da multă carne.

Apoi, o voce sonoră a alimentaţiei din România a intervenit telefonic şi m-a certat că eu vin cu studii vechi, că nu se mai folosesc acele substanţe demult şi că ar trebui să mai fac ceva şcoală, explicându-mi că se fac analize de hormoni din sânge.

Evident că se fac, am replicat, dar dozăm hormonii sexuali, cei produşi de glandele proprii sau cel substanţe cu structură asemănătoare, dar nu decelăm alte substanţe care nu ar trebui să fie în carne sau ouă. Ca atare, discuţia a rămas în coadă de pui.

Medical vorbind, problema rămâne, foarte mulţi părinţi vin cu copiii la cabinet cu aceleaşi probleme şi aceleaşi întrebări: Ce se întâmplă cu copilul? Ce să îi dăm să mănânce? Ce carne de pui recomandaţi?

Lucrurile sunt mult mai complexe decât atât. S-au descoperit după anul 2000 şi continuă să se descopere zeci şi sute de substanţe ED - endocrine disruptors - a căror structură mimează structura steroidică sau peptidică a hormonilor naturali, acţionează pe aceiaşi receptori şi perturbă acţiunea normală.

Tulburările produse sunt variate, la orice vârste, la copii de ambele sexe - pubertăţi precoce sau dimpotrivă, întârzierea în dezvoltarea sexuală, la băieţi creşterea sânilor. În rândul adulţilor pot declanşa diabet zaharat, boli cardiovasculare, obezitate, variate cancere, în special de sân, uter, colon, prostată şi disfuncţii sexuale - în special la bărbaţi. Am auzit cu toţii de BPA-bisfenol A care este în plastic, în şampon, săpun, parfum etc. Şi lista e lungă şi complicată: ftalaţi, dioxină, dietilstilbestrol etc. Problema este foarte serioasă la nivel mondial. În Franţa, spre exemplu, se iau măsuri la nivel naţional prin programe de sănătate pentru limitarea expunerii populaţiei la aceste substanţe. Subiectul e arzător, vast şi rămâne deschis.

Ca să revenim la puii noştri, ce e de făcut? Nu putem să negăm calităţile şi beneficiile cărnii, nu putem să îi excludem, nu toţi putem mânca doar pui crescuţi cu grăunţe şi mere. Sfatul medicului este să mâncaţi cu măsură şi să alternaţi sursele de carne zilnic sau măcar la două zile. Carnea poate fi de pui, porc, peşte sau vită, dar cel mult 200 de grame pe zi, bine gătită sau să fie în trendul slow food. Carnea procesată, produsele de carmangerie să fie doar de poftă şi nu de foame. Două zile pe săptămână trebuie să fie cu fructe şi legume. N

Despre hormoni

Câteva informaţii despre hormoni. Sunt combinaţii magice de aminoacizi, peptide, glicoproteine ce sunt secretate de glandele endocrine şi au multiple acţiuni la nivelul tuturor organelor şi sistemelor.
Hormonii sexuali sunt bine ştiuţi: estrogeni - hormonii feminini secretaţi în mare parte din ovare, dar în cantităţi mici şi de testicule şi glandele suprarenale - şi testosteron - principalul hormon masculin, secretat de testicule, dar în cantităţi mici şi de ovare şi de glandele suprarenale. Debutul pubertăţii este considerat normal la 8 ani la fete şi 9 ani la băieţi, la fetiţe însemnând telarha - creşterea sânilor - iar, la băieţi, dezvoltarea testiculară. Pubarha - adică dezvoltarea pilozităţii axilare, apare în mod normal în jurul aceloraşi vârste. N

DR. ANTONELA BURLACU
este medic primar endocrinolog competenţă ecografie endocrină

OPEL GRANDLAND X 1.5 TURBO D ULTIMATE AT6

10.000 de kilometri, fără compromisuri

După aproximativ șase luni în redacția *Newsweek România* și 10.000 de kilometri parcurși în toate condițiile posibile, ne-am despărțit cu greu de Opel-ul Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate.

ȘI CUM SĂ NU FIE AȘA, DIN moment ce SUV-ul ne-a dus unde am vrut, fără vreo concesie în materie de confort sau sportivitate, cu un consum mediu demn de o mașină compactă diesel, de 7,8 litri/100 km.

Testul de anduranță a început undeva prin luna decembrie a anului trecut, în plină iarnă, și s-a încheiat când mercurul din termometre depășea constant 30 de grade Celsius. Am mers pe ploaie, lapoviță, ninsoare și gheață, am folosit sistemul de încălzire și degivrare la maximum, dar am ajuns să folosim și climatizarea din plin.

I-am făcut rodajul, parcurgând primele sute de kilometri cât mai constant și lin, fără accelerări și frânări bruște sau alte suprasolicitări, pentru că mașina era nou-nouță, cu doar 24 de kilometri la bord, când am preluat-o, dar, după prima mie de kilometri, am învățat-o să meargă și nervos.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Și am reușit să vedem și cum „se așază" motorul, cum consumul de carburant începe să scadă undeva după primii 7.000-8.000 de kilometri parcurși și să se stabilizeze, ceea ce nici multe publicații auto consacrate nu reușesc.

Nu e poveste. Dacă la început, după primii 500 de kilometri prin București, Grandland-ul X 1.5 Turbo D Ultimate afișa un consum mediu urban de 9.6-9.8 litri/100 km în condiții de iarnă, după vreo 4.000 de kilometri, a scăzut la 9.0-9.2 litri/100 km. Iar odată cu încălzirea vremii și cu depășirea bornei virtuale de 7.000-8.000 de kilometri a ajuns la 7.8-8.0 litri/100 km. Apoi, din cauza căldurii și a aerului condiționat, consumul mediu urban a urcat la 8.0-

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

8.2 litri/100 km. Ceea ce nu e deloc rău deloc pentru un SUV cu 130 de cai putere sub capotă, de aproape 4,5 metri lungime, cu o greutate de 1,5 tone și cu transmisie automată în șase trepte.

La drum, în funcție de trafic și, evident, de greutatea piciorului pe accelerație, Grandland-ul X 1.5 Turbo D Ultimate se mulțumește, în general, cu 6.8-7.0 litri de motorină, în contextul unui ritm destul de susținut. Dacă este menajat, însă, SUV-ul poate consuma și sub 6.0 litri/100 km. Recordul *Newsweek România* a fost de 5.6 litri/100 km, pe un traseu București – Brașov – București efectuat în primăvară, când nu era nevoie de aer condiționat.

Și, pentru a încheia analiza consumului, trebuie menționat și cel de AdBlue - soluția compusă din 32,5% uree de înaltă puritate, produsă sintetic din amoniac și dioxid de carbon, și 67,5% apă deionizată, care este folosită de diesel-urile de ultimă generație pentru a reduce la minimum emisiile. Martorul de AdBlue s-a aprins după 7.700 de kilometri parcurși. Mesajul a fost că mai putem merge 700 de kilometri. Dar am reușit să ajungem la 8.500 de kilometri, computer-ul indicând încă 200. Cum în rezervorul cu căpăcel albastru au intrat circa 16,9 litri de Adblue, a rezultat un consum de aproximativ 200 ml/100 km. Prețul unui bidon de 10 litri de AdBlue este de circa 60 de lei.

15.870 €
costă cel mai accesibil Opel Grandland X, cu TVA și prima de casare Rabla incluse.

În concluzie, după ce am mers și cu alte Grandland-uri X (1.6 diesel de 120 CP, 2.0 diesel de 177 CP și 1.2 benzină de 130 CP), versiunea 1.5 Turbo D de 130 CP oferă cel mai bun raport consum/performanțe/preț. Iar dacă e și cu transmisie automată, e și mai confortabilă.

În ton cu moda

Construit pe platforma EMP2 a grupului PSA, Grandland X este adaptat perfect stilului de viață activ, prin abilitățile sale off-road (chiar dacă nu dispune de 4x4, garda la sol de 200 de milimetri și sistemul adaptiv de tracțiune Intelli-Grip ajută SUV-ul de segment „C" să se descurce onorabil pe zăpadă sau în afara asfaltului), poziția de ședere mai ridicată, vizibilitatea optimă, tehnologiile de top de la bord, urcarea/coborârea simplă în și din autovehicul și, nu în ultimul rând, prin spațiul generos pentru bagaje. Capacitatea de 514 litri a portbagajului este mai mare decât la adversari precum Renault Kadjar, Kia Sportage, Nissan Qashqai sau Hyundai Tucson. Iar dacă îi adaugi și un plafon panoramic din sticlă, atmosfera din habitaclu devine și mai plăcută.

În interior, panoul de instrumente și planșa de bord cu ecran tactil au o structură clară și simplă. Chiar prea simplă, din anumite puncte de vedere, dacă facem o comparație cu „frații vitregi" Peugeot 3008 și Citroen C5 Aircross. Consola centrală are trei rânduri orizontale de comenzi, pentru acces rapid și intuitiv la sistemul de infotainment, controlul climatizării și funcțiile șasiului. Iar ampatamentul lung, de 2.675 de milimetri, garantează un spațiu generos pentru până la cinci persoane.

Comportament dinamic echilibrat

Chiar dacă este destul de mare (4.477 mm lungime, 1.844 mm lățime și o înălțime de 1.636 mm), Opel Grandland X se conduce foarte ușor. Direcția asistată electric gradual te lasă să te joci fără efort la manevrele de parcare, de exemplu, iar, odată cu creșterea vitezei de deplasare, volanul se întărește plăcut, conferind un sentiment de siguranță.

Șoferii cu un stil de condus mai dinamic, însă, nu vor aprecia lipsa de

5.6 L/100 KM

este „recordul" consum înregistrat de *Newsweek România* pe un traseu București – Brașov – București

feedback, la fel cum vor simți și că spatele SUV-ului sare ca o căpriță, dacă pe un viraj abordat mai în forță apar denivelări în asfalt. Martorul ESP-ului începe să clipească cu insistență, spunându-ți că nu te afli într-o mașină sport.

Așteptăm, însă, cu interes, versiunea Opel Grandland X Hybrid4. Cu siguranță, nu va mai fi „căpriță". Combinând un motor turbo pe benzină de 1.6 litri și 200 de cai putere, care respectă prevederile standardului de emisii Euro 6d-TEMP, cu un sistem de propulsie cu două motoare electrice de 109 cai putere și o baterie litiu-ion cu o capacitate de 13,2 kWh, acesta ajunge la o putere totală de 300 de cai putere. Motorul electric frontal este cuplat la o transmisie automată electrificată, cu 8 trepte. Iar cel de-al doilea motor electric, invertorul și diferențialul sunt integrate în puntea spate pentru a furniza tracțiune integrală la cerere.

Siguranță și tehnologie de top

Opel Grandland X și-a făcut bine temele la capitolul siguranță. SUV-ul a luat cinci stele în testele EuroNCAP, fiind notat cu 84% pentru protecția pasagerilor adulți, cu 87% pentru protecția copiilor, cu 63% în cazul în cazul pietonilor și cu 60% pentru sistemele de siguranță. De pe lista de dotări nu lipsesc sisteme precum tempomatul adaptiv cu detectarea pietonilor și frânare automată de urgență și sistemul de detectare a somnolenței șoferului. Iar opțional se poate alege un sistem avansat de asistență la parare și o cameră video la 360°, care este foarte util în spațiile înguste din oraș.

Și, dacă tot a venit vorba despre tehnologie, trebuie să dăm din casă și să spunem că am avut o problemă de-a lungul destului de anduranță cu Opel Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate AT6. S-a blocat scaunul acționat electric al șoferului, ceea ce a fost destul de deranjant având în vedere că mașina a fost condusă de mai multe persoane. Problema? O mufă belalie.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

It Rocks!

www.rockfm.ro

NEWS GEEK

Cele mai bune jocuri de la E3 2019

PRIVIRILE ÎNCORDATE ALE LUMII JOCURILOR SE ÎNDREAPTĂ ÎN FIECARE LUNĂ IUNIE spre Los Angeles, pentru Electronic Entertainment Expo, denumită, de obicei, E3, cel mai important show comercial al industriei E3 și de animație. Are o audiență masivă, atent urmărită, o săptămână de anunțuri, previzualizări și demonstrații. La ediția din acest an, au fost prezenți toți jucătorii mari, cu excepția celor de la Sony (compania are ceva important de anunțat la un moment ulterior în decursul acestui an despre viitoarea PlayStation 5.) *Newsweek* a făcut parte din echipa de critici pentru jocurile E3, însărcinată cu alegerea celor mai bune din acest an. Iată alegerile noastre:

Watch Dogs: Legion
Ubisoft, 03/06/20
60$ ● ● ● ●
Ubisoft revine în lumea hack-urilor tactice de înaltă tehnologie pentru a treia versiune a seriei. De data aceasta, poți să recrutezi tot ce mișcă în lume (da, inclusiv pe bunicile Badass, activistele din Dakota de Nord) pentru a se alătura mișcării tale de rezistență subterană în lupta împotriva stăpânilor distopici. Un accent pus pe soluții neletale pentru misiunile jucătorilor relevă o poziție chibzuită care este adesea absentă la jocurile de acțiune.

Marvel's Avengers
Square Enix, 05/15/20
60$ ● ● ● ●
Nu există *Endgame* când vine vorba de cea mai tare serie de benzi desenate din lume. Debutul jocurilor video de la Avengers prezintă eroii de bază (Captain America, Iron Man, Hulk, Thor și Black Widow) la lansare, dar promite să se extindă la o listă masivă de favoriți ai fanilor. Luptă-te cu ticăloși ca Taskmaster solo sau în cooperare și învață să stăpânești un Avenger sau să faci schimb de eroi într-o experiență pe ecran mare.

Star Wars: Jedi Fallen Order
Electronic Arts, 11/15/19
60$ ● ● ●
Fanii *Star Wars* alcătuiesc o bază vastă și vocală, dar *Jedi Fallen Order* are câteva jocuri dezamăgitoare pentru a compensa. Demonstrația noastră hands-on pare a fi promițătoare, fără dificultăți, având o bază solidă de luptă suficient de puternică pentru a susține abilitățile nebunești ale unui Jedi. Dacă povestea poate fi la fel de convingătoare precum lupta, fanii ar putea avea în sfârșit jocul pe care l-au căutat.

FLASHPOP/GETTY

Luigi's Mansion 3
Nintendo, TBD 2019
60$ ●

Fratele lui Mario, Luigi, și-a pierdut prietenii într-un hotel bântuit și acum depinde de el să-i aducă înapoi. Călătoriți prin diferite etaje tematice, precum un castel medieval, și prindeți fantome. Pentru a vă ajuta să completați indiciile și să evitați capcanele, folosiți o versiune verde, zveltă, a voastră, numită Gooigi. Luigi nu se teme de nicio fantomă.

DOOM Eternal
Bethesda Softworks 11/22/19
60$ ● ● ● ● ●

Preluând gameplay-ul versiunii *DOOM* din 2016 și adăugând un sistem de luptă mai rafinat, *Eternal* este un joc indispensabil pentru iubitorii de carnagii demonice. Veți călători pe Marte înarmați cu o serie de aruncătoare de flăcări, lansatoare de rachete și săbii pentru a face față unei invazii din Iad.

Animal Crossing: New Horizons
Nintendo, 03/20/2020
60$ ●

Seria cu animale bipede și multă tâmplărie debutează în sfârșit pe Nintendo Switch. Întârziat până în 2020, jucătorii *New Horizons* încep cu o mică tabără și construiesc un oraș plin de cetățeni. Adunați gândăcei în plase și mergeți la pescuit în timp ce câștigați clopoței.

Cadence of Hyrule
Spike Chunsoft/Nintendo, Out now, 25$ ●

Combinând explorarea și rezolvarea puzzle-urilor cu elemente ritmice, acest joc rotativ purtând marca *Legend of Zelda* de la Nintendo reușește să fie atât provocator, cât și accesibil.

Cyberpunk 2077
CD Projekt, 04/16/20
60$ ● ● ●

Projekt Red a devenit unul dintre cele mai tari studiouri de jocuri după ce a finalizat ultima versiune din trilogia *The Witcher* din 2015. Acum vin pe piață cu un joc despre un vis din viitorul apropiat, alimentat de neon. *Cyberpunk 2077* introduce jucătorii într-o lume masivă, plină de sisteme cibernetice, hacking-uri dramatice și o mulțime de conflicte armate.

Star Renegades
Massive Damage TBD 2020
PREȚ NESTABILIT ● ● ● ● ● ●

Echipa de la Massive Damage Inc. este din nou prezentă cu o altă epopee spațială științifico-fantastică de inspirație retro. Fanii versiunii anterioare, *Halcyon 6*, vor găsi același provocator stil combat și același spirit rebel. Se pare că va fi un triumf tactic și vine pe PC, Switch, Xbox și PS4 la începutul anului viitor.

Pokemon Sword and Shield
The Pokemon Company/Nintendo 11/15/19
60$ ●

Cea de-a opta versiune a uriașei colecții de jocuri vine în această toamnă. Situat în noua regiune Galar, undeva în Regatul Unit, introduce o mulțime de noi elemente adorabile care te vor ajuta în luptă, inclusiv un corgi electric foarte simpatic, numit Yamper.

Oddworld: Soulstorm
Oddworld Inhabitants Early 2020
$PREȚ NESTABILIT ●

Abe s-a întors și își ajută prietenii să scape dintr-o fabrică distopiană, tiranică. Adunați muncitorii în timp ce dezarmați paznicii cu elementele câștigate, pe această platformă 2-D. Deciziile voastre determină rezultatul jocului, fiecare paznic ucis sau angajat salvat afectând „quarma" voastră.

Wolfenstein: Youngblood

Bethesda Softworks, 7/26/19, 30$ ● ● ● ●

Acest spinoff al foarte popularului *Wolfenstein*, de la Bethesda, le are protagoniste pe fiicele eroului seriei, B. J. Blazkowicz, care trebuie să-și salveze tatăl din Parisul ocupat de naziști. Elementele inovatoare multiplayer adaugă o varietate revigorantă formulei familiare de trăgător singular.

Final Fantasy VII Remake

Square Enix, 03/03/20

60$ ●

Square Enix a anunțat la început că va face un remake după îndrăgitul joc de rol din 1997 la E3 2015. Patru ani mai târziu, prima demonstrație pare să fi meritat așteptarea, cu imagini amețitoare și un nou sistem de luptă intens, care păstrează strategia jocului de școală veche, adăugând reacții rapide, într-o manieră modernă elegantă.

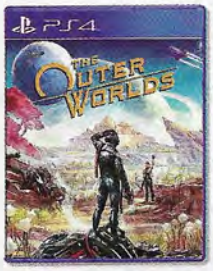

Outer Worlds

Private Division, 10/25/19

60$ ● ● ●

Povestea unei colonii în spațiu, condusă cu o eficiență nemiloasă de către o cabală de corporații vicioase. Jucătorii pot alege să fie o parte a soluției sau o parte a problemei, prin ramificarea opțiunilor de dialog. Ce spuneți și pentru cine contează aproape la fel de mult ca decizia pe cine să împușcați.

Legend of Zelda: Link's Awakening

Nintendo, 10/20/19

60$ ●

Un remake al titlului Zelda pentru jocul original Game Boy, *Link's Awakening* aruncă eroul pe o insulă, fără memorie. Va trebui să traversați temnițe subterane, să învingeți inamicii și să strângeți elemente pentru a-l deștepta pe Wind Fish. Grafica actualizată pentru Nintendo Switch revigorează imaginile în culori proaspete.

Fall Guys: Ultimate Knockout

Devolver Digital TBD 2020

PREȚ NESTABILIT ● ●

Jocurile bătăliilor regale sunt mai înverșunate, dar această nouă abordare a genului este de o absurditate încântătoare. O sută de jucători concurează în curse cu obstacole în stilul American Gladiators până când rămâne unul. Fiecare jucător controlează o păpușă colorată, care arată adorabil, chiar dacă este zdrobită, trântită și înghesuită în zecile de etape.

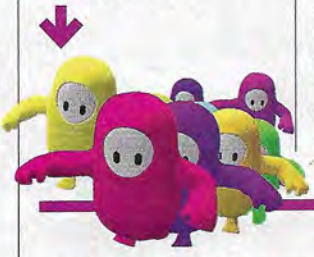

Dragon Ball Z: Kakarot

Bandai, Early 2020

60$ ● ● ●

Adaptând cea mai populară poveste din această serie de lungă durată într-un joc fermecător de acțiune cu eroi îndrăgiți, *Kakarot* este cel mai apropiat de animație. Zborul prin spații viu colorate, deschise, angajarea în lupte, creează un ritm alert, amețitor.

Stronghold: Warlords

Firefly Studios, TBD 2020, PREȚ NESTABILIT ●

Firefly se întoarce cu o nouă abordare a seriei *Stronghold* de lungă durată. Păstrează clădirea clasică a castelului, dar acum este consolidat cu un nou sistem care permite jucătorilor să recruteze aliați controlați de inteligență artificială pentru a le executa poruncile.

— Mo Mozuch, Jen Glennon & Steven Asarch

NINTENDO SWITCH: CHESNOT/GETTY

CĂLĂTORII

O croazieră, 140 de zile, șapte continente

PRIMA CROAZIERĂ ÎN JURUL LUMII ÎN CARE TURIȘTII VOR pune piciorul la propriu pe toate cele șapte continente ale Terrei este organizată în cel mai mic detaliu de operatorul de lux Silversea Cruises. Nava Silver Whisper, care are o capacitate de 382 de personae, va ridica ancora și va porni în „croaziera anului 2020", în data de 5 ianuarie 2020, din portul Fort Lauderdale, Statele Unite, și, după 140 de zile, 62 de porturi și 32 de țări vizitate, pe 25 mai 2020, va ajunge la Amsterdam, în Olanda.

Itinerarul este fabulous, cu locații și experiențe alese pe sprânceană, astfel încât și cei mai versați călători să rămână fără cuvinte. După trei zile pe mare, prima oprire va avea loc în San Juan, Puerto Rico, unde, pe lângă vizitarea vechiului oraș colonial, sunt disponibile zece excursii la sol. Apoi, până pe 26 ianuarie, când Silver Whisper va ancora la Buenos Aires, în Argentina, pentru o lecție de tango, vasul

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

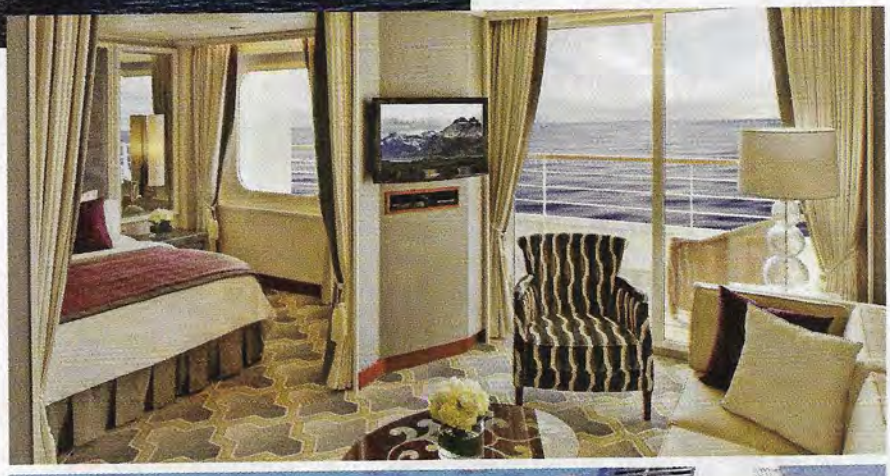

va opri în mai multe locații de vis, mai mult sau mai puțin cunoscute, precum Bridgetown (Barbados), Ile Royale (Guiana Franceză), Fortaleza (Brazilia), Natal (Brazilia), Rio de Janeiro (Brazilia) sau Punta Del Este (Uruguai).

În cea de-a doua etapă a „croazierei anului 2020", între 27 ianuarie și 15 februarie, Silver Whisper îi va purta pe turiști de la Buenos Aires până în Valparaiso (Chile), via Montevideo (Uruguay), Stanley (Insulele Falkland), Ushuaia (Argentina) și Peninsula Antarctică (aventurierii vor putea explora această zonă cu ajutorul bărcilor de tip Zodiac, alături de biologi, ornitologi și geologi). Pe 1 martie, nava va ajunge la Papeete, în Tahiti. Apoi, în cea de-a patra etapă (1 martie – 20 martie), itinerarul croazierei va ajuge în Australia. Pe drum, se va opri în locații precum Bora Bora sau Vanuatu, pentru fel de fel de experiențe (Aqua Safari, Off-Road Adventure, Glass Bottom Cruise, zboruri cu elicopterul, etc.).

Pe 19 și 20 martie, Silver Whisper va rămâne ancorată în Sydney. În următoarea etapă, vasul de croazieră va ajunge pe 7 aprilie în Singapore, dar nu înainte de a face o escală în Bali. Apoi, va merge către Mumbai, India, (18 aprilie), trecând de exemplu prin Phuket (Thailanda) și Colombo (Sri Lanka).

După ce va ridica ancora din Mumbai, itinerarul se îndrepta către Europa. Pe 6 mai, de pildă, aventurierii vor ajunge la Roma (Civitavecchia, Italia), pe 15 mai în Dublin (Irlanda), după ce vor vizita Barcelona (Spania) și Lisabona (Portugalia), iar pe 25 mai „croaziera anului 2020" se termină după două zile în Amsterdam (Olanda).

Bineînțeles, o astfel de vacanță ieșită din comun nu este ieftină. Cei care își pot permite să-și ia aproape cinci luni sabatice, trebuie să pregătească circa 60.000 de euro pentru o cabină standard sau până la 240.000 de euro pentru cea mai luxoasă cazare la bordul Silver Whisper, un „Royal Suite" de 126 de metri pătrați, cu două dormitoare și o verandă. Majoritatea locurilor au fost deja rezervate, însă, pentru mai multe tipuri de cabine întocmindu-se liste de așteptare.

Silver Whisper este una dintre cele mai elegante și luxoase nave de croazieră. Atmosfera sofisticată, de boutique hotel plutitor, este completată de patru restaurante de top – La Terrazza, The Grill, The Restaurant și La Dame -, un centru Spa & Wellness botezat Zagara și un bar cu muzică live.

Camera de hotel care se curăță singură

TEHNOLOGIILE INTELIGENTE FAC DEJA PARTE din cotidian și evoluează aproape în fiecare zi, oferind noi și noi soluții de eficientizare sau de promovare. Iar industria ospitalității a fost și este deschisă la nou, îmbunătățirea serviciilor și a experiențelor oferite clienților fiind esențiale. Așa au apărut aparatele automate de check-in în holurile hotelurilor, cheile digitale pentru accesul în camere sau asistenții-roboți. Iar un nou pas bazat pe o tehnologie inovatoare a fost făcut de boutique-hotelul Ottilia din Copenhaga, ale cărui camere, de la începutul acestui an, se curăță în mare parte singure.

Nu, nu este vorba despre un sistem de autocurățare similar cu cel utilizat de unele toalete publice, care se închid, sunt pulverizate cu un detergent special și apoi inundate cu apă. Boutique-hotelul Ottilia folosește în cele 155 de camere ACT CleanCoat, o substanță activă, transparentă și fără miros, care poate fi aplicată pe orice suprafață și care se activează de la lumina soarelui. Odată ce reacția foto-catalitică începe, soluția dezvoltată de firma daneză ACT.Global descompune bacteriile, virușii și compușii chimici și purifică aerul.

Ingredientul-cheie al substanței este dioxidul de titan, un pigment mineral cu indice refractiv ridicat, folosit și în industria cosmetică sau în cea alimentară, de exemplu. Prin urmare, ACT CleanCoat nu face curat la propriu în cameră, ci reduce cu până la 50% munca cameristelor, consumul de apă și timpul necesar pregătirii camerei. N

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

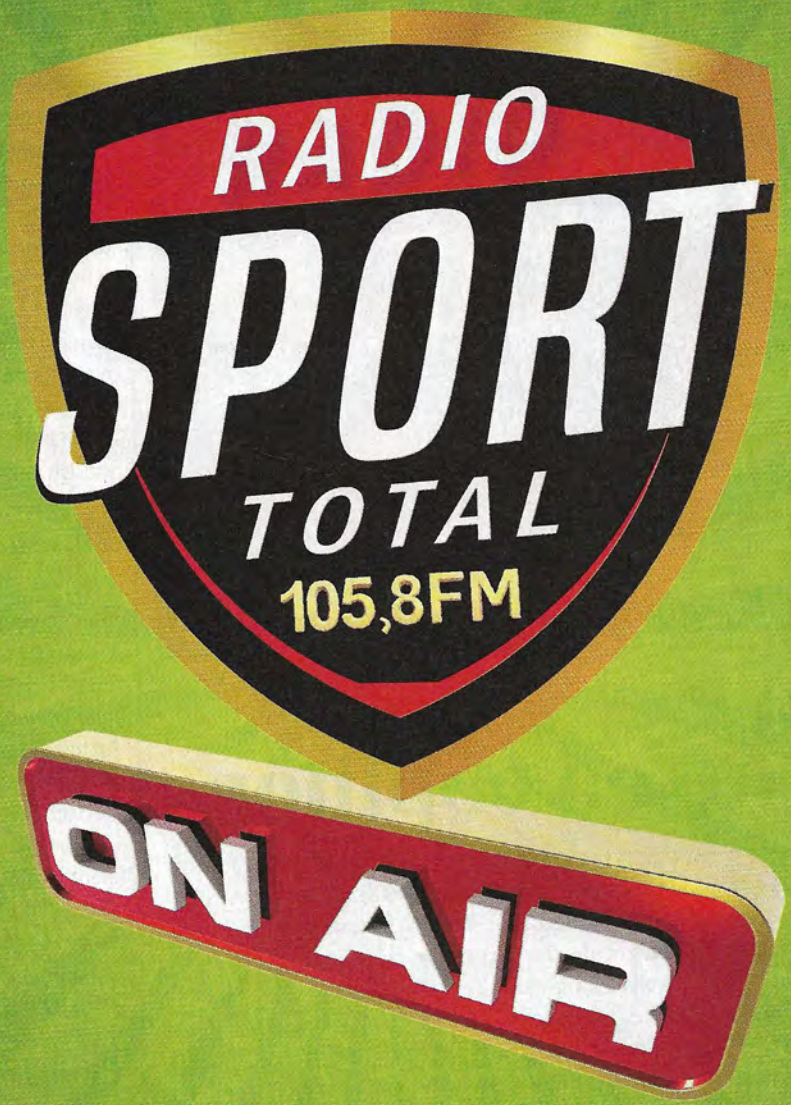

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

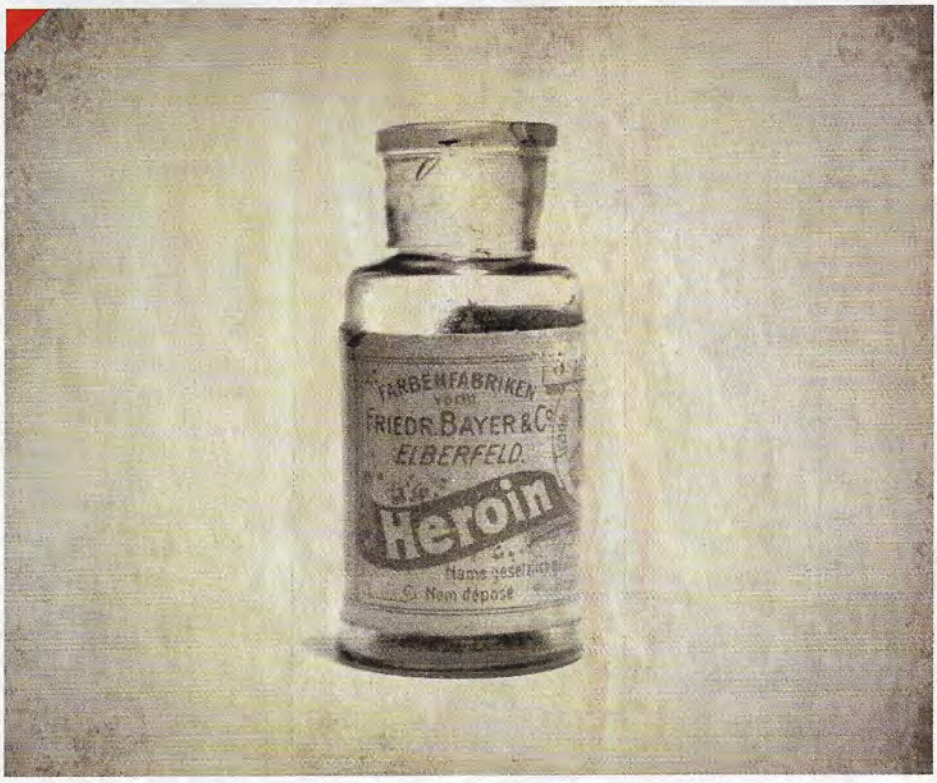

Heroină pentru tusea copiilor

21 AUGUST 1897: CHIMISTUL GERMAN FELIX HOFFMAN, ANGAJAT LA Bayer, sintetizează heroina (diacetilmorfina), utilizând o metodă folosită în urmă cu 23 de ani de chimistul englez C.R. Wright, după ce, în primăvara aceluiași an, reușise să sintetizeze chimic o formă stabilă a aspirinei.

Până în 1910, heroina era prescrisă copiilor ca leac împotriva tusei și a răcelilor, dar și ca substitut al morfinei. După ce medicii au remarcat că cei mai mulți pacienți cărora li se administrase heroină continuau tratamentul chiar și după ce se vindecaseră, a fost prescrisă tot mai puțin. În anii '30, a fost scoasă de pe lista medicamentelor în cele mai multe state ale lumii.

În zilele noastre, heroina rămâne opioidul cel mai întâlnit pe piața europeană a drogurilor, iar valoarea minimă a vânzărilor cu amănuntul era estimată, în 2013, la 6,8 miliade de euro. Afganistanul este cel mai mare producător ilegal de opiu din lume și se consideră că cea mai mare parte a heroinei găsite în Europa a fost produsă acolo sau în țările vecine, Iran sau Pakistan. Heroina se vinde, în medie, cu 140 de euro un gram, potrivit Raportului European privind Drogurile, din 2018.

În România, se estimează că 7,6% din populație a încercat măcar o dată un drog, preferatul românilor fiind canabisul. Heroina este consumată constant de 0,3% din populația României, conform datelor din 2018 ale Agenției Naționale Antidrog.

16-22 AUGUST

Prima Dacie, cadou pentru Ceaușescu

20 august 1968: Pe poarta uzinei de la Colibași (Pitești) iese prima mașină produsă în România, o Dacie 1100. Autoturismul, care i-a fost făcut cadou lui Nicolae Ceaușescu, avea aplicată o plachetă din bronz cu următorul înscris: „Muncitorii, inginerii și tehnicienii constructori de mașini vă aduc dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, prinosul de recunoștință pentru inițierea producției de autoturisme în România și pentru grija permanentă ce o purtați dezvoltării industriei noastre socialiste".

Bibescu înființează roata de pompieri

18 august 1844: A fost înființat serviciul public numit Roata de Pompieri București, la propunerea domnitorului Gheorghe Bibescu, decizia fiind justificată de incendiile zilnice din oraș, care produceau pagube semnificative. Serviciul avea o structură militară și era împărțit în șase grupe, cu un efectiv de 7 ofițeri, 23 subofițeri și 256 soldați. Ca dotare, noua unitate dispunea de 14 pompe de incendiu, un car de instrumente, 30 sacale, 48 cai, 40 căngi și 50 lopeți de lemn.

Cetățenii SUA pot ocupa insule

16 august 1856: Congresul SUA aprobă Legea Insulelor Guano, act ce dădea dreptul oricărui cetățean american să cucerească în numele Statelor Unite orice insulă pe care se găsea guano, cu condiția ca acestea să nu facă parte din teritoriul altei națiuni și să nu fie locuită. Comercianții americani au cucerit astfel peste 100 de insule și atoli, dintre care 9 sunt și astăzi sub controlul SUA. Legea este încă în vigoare.

FOTO: WIKIPEDIA

Magic FM

always great music

magicfm.ro

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament \ Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

Vrancart®

Aproape de tine, aproape de natură

rompaper

Producem cu mândrie, în ROMÂNIA:
- hârtie pentru carton ondulat
- carton ondulat și ambalaje din carton ondulat
- hârtii igienico-sanitare

Suntem prietenoși cu natura:
- colectăm la nivel național peste 30% din deșeurile din hârtie și carton

ROMANIAN GOOD - BUN ROMÂNESC

Produs în ROMÂNIA

Strada Ecaterina Teodoroiu 17, Adjud - VN
T: +40 (237) 64 08 00, F: +40 (237) 64 17 20
www.vrancart.ro | office@vrancart.com

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX